

СДРУЖЕНИЕ „ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ — АВАНГАРД”

ГРАФОРТ

ПРОГРАМЕН ПРОДУКТ

ИЗДАВА СК "НППФ"

КОРПОРАЦИЯ "ПРОГРАМНИ ПРОДЭКТИ И СИСТЕМИ"
ИНЖЕНЕРНО-ВНЕДРИТЕЛСКО СТОПАНСКО ДРУЖЕСТВО "АВАНГАРД"

СДРУЖЕНИЕ "ПРОГРАМНИ ПРОДЭКТИ И СИСТЕМИ - АВАНГАРД"

ПРОГРАМЕН ПРОДЭКТ

Г Р а ф о р т

Рег. номер 1.А097.00826-01

Разработил:
Орлин Вълчев

ИЗДАВА СТОПАНСКИ КОМБИНАТ "НАЦИОНАЛЕН ПРОГРАМЕН И ПРОЕКТЕН ФОНД"

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	5
I ПРЕДВАРИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ	6
I.1 ХАРДУЕРНИ ИЗИСКВАНИЯ	6
I.2 ОПЕРАЦИОННА СИСТЕМА	6
I.3 ДИСТРИБУТИВЕН НОСИТЕЛ	6
I.4 ПЪРВИ СВЕДЕНИЯ ЗА ЕЗИКА	7
A. СТЕК ЗА ДАННИ	7
B. ЧИСЛА	7
C. НЯКОЛКО СПИТА	7
II ОПИСАНИЕ НА КОМАНДИТЕ	9
II.1 ДУМИ ЗА РАБОТА СЪС СТЕКА	9
II.2 АРИТМЕТИЧНИ ДУМИ	11
II.3 ДЕФИНИРАНЕ НА НОВИ ДУМИ	14
A. ПРЕМАХВАНЕ НА ДУМИ ОТ БИБЛИОТЕКАТА	15
II.4 СЪЗДАВАНЕ НА ЦИКЛИ	16
A. СТРУКТУРА DO - LOOP	16
B. ВЪЗВРАТЕН СТЕК	18
II.5 СРАВНЯВАНЕ НА ЧИСЛА	19
II.6 ВЪЗМАНЕ НА РЕШЕНИЯ И ДУМИ ЗА ПРЕХОД	21
A. IF - THEN	21
E. IF - ELSE - THEN	22
C. BEGIN - UNTIL	25
D. BEGIN - WHILE - REPEAT	26
E. CASE: - THEN	27
II.7 ПРОГРАМНА СТРУКТУРА	30
A. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДУМИ	30
B. ТЕКСТ ИЛИ ГРАФИКА	30
C. ПАМЕТ (PROTOP И #LIST)	31
II.8 РАБОТА С КЛАВИАТУРАТА	32
A. КИРИЛИЦА И ЛАТИНИЦА	32
E. ПРИДВИЖВАНЕ НА КУРСОРА	32
II.9 ТЕКСТОВ РЕДАКТОР	32
A. LIST (L)	33
B. AUTONUM (A)	34
C. DELETE (D)	34
D. ERASE (E)	34
E. АВТОМАТИЧНО ВМЪКВАНЕ	34
F. INSERT (I)	35
G. SAVE (S)	35
H. GET (G)	36
I. ДОС.КОМАНДИ (EDJ)	36
J. ОТПЕЧАТВАНЕ НА ФАЙЛОВЕ	37
K. СЪЗБРАЖЕНИЯ ЗА ПАМЕТТА	37
L. BYE (B)	38
II.10 КОМПИЛИРАНЕ НА ПРОГРАМИ	38
A. КОМЕНТАРИ	38
II.11 ДУМИ ФОРМАТИРАЩИ ТЕКСТ	39
II.12 ДУМИ ЗА ЗАПАЗВАНЕ И ИЗВЛИЧАНЕ ОТ ПАМЕТТА	40
A. PEEK И POKE	41
B. ПРОМЕНИЛИВИ	42
II.13 НИЗОВЕ	43
A. ДЕФИНИРАНЕ НА НИЗОВЕ	43
B. ИЗПОЛЗВАНЕ НА НИЗОВЕ	44
C. ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА НИЗОВЕ	45
D. СИСТЕМЕН НИЗ (PAD)	46

Е. ДУМИ ЗА РАБОТА С НИЗОВЕ НА ДИСКЕТАТА	46
II.14 ДУМИ ЗА РАБОТА НАД ЕДИНИЧНИ СИМВОЛИ	48
II.15 ЧИСЛА В ДРУГИ БРОЙНИ СИСТЕМИ	49
II.16 ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДОС ОТ ГРАФОРТ	49
II.17 ДУМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОГРАМИ	50
II.18 ЗАПАЗВАНЕ НА СИСТЕМАТА	50
II.19 ПРЕПОКРИВАЩИ СЕ СТРУКТУРИ (ОВЪРЛЕИ)	51
II.20 ПРЕМЕСТВАНЕ В ПАМЕТТА	51
II.21 ОТКРИВАНЕ АДРЕСИТЕ НА ДУМИ	51
II.22 ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОДПРОГРАМИ НА МАШИНЕН ЕЗИК	52
II.23 КОМПИЛИРАНЕ НА ЧИСЛОВИ ТАБЛИЦИ	52
II.24 ПРИКЛЮЧВАНЕ НА РАБОТАТА С ГРАФОРТ	52
II.25 ГРАФИКИ С ГРАФОРТ	52
II.26 ДВУМЕРНИ ГРАФИЧНИ ФУНКЦИИ	53
A. PLOT, LINE И FILL	53
B. COLOR	55
C. UNPLOT, UNLINE И EMPTY	55
D. INVERSE И NORMAL	56
E. ORMODE И EXMODE	57
F. GREEK	58
II.27 ГРАФИКИ ТИП "КОСТЕНУРКА"	59
A. PENUP	59
B. PENDOWN	59
C. MOVE	59
D. TURNTO	59
E. TURN	59
F. MOVETO	60
II.28 СПЕЦИАЛНИ СИМВОЛИ НА ИЗХОД	62
II.29 СМЯНА НА РАЗМЕРА И ЦВЕТА НА СИМВОЛИТЕ	62
II.30 ИЗБОР НА ШРИФТ	63
II.31 СИМВОЛЕН РЕДАКТОР (С.РЕДАКТОР)	64
A. ИЗБОР И ИЗВЕЖДАНЕ НА НАБОР СИМВОЛИ	65
B. ИЗВЕЖДАНЕ НА СИМВОЛЕН БЛОК	65
C. ДЕСИНИГАНЕ НА ФИГУРИ	67
D. ЗАПАЗВАНЕ НА СИМВОЛЕН НАБОР	67
II.32 ЕЛСКОВО ИЗВЕЖДАНЕ ОТ ГРАФОРТ	67
A. РАЗМЕР НА БЛОК (ELKSIZE)	68
B. ИЗВЕЖДАНЕ НА БЛОК (PUTBLK)	68
C. РЕЖИМ "ИЗКЛЮЧВАЩО ИЛИ" (EXMODE)	69
II.33 СВЕМНИ ГРАФИКИ	70
A. ФОРМАТ НА СВЕМНА ФИГУРА	72
II.34 ПАРАМЕТРИ НА ФИГУРАТА	72
A. ВЪРТЕНО	72
B. СКАЛА	73
C. СВЕМНА ПЕРСПЕКТИВА	74
D. ПОЗИЦИЯ	74
E. ТРАНСЛАМИРАНЕ	75
F. ЦВЯТ НА СВЕКТА	76
G. МАНИПУЛатор ЗА ФИГУРИ "ОГЛЕД"	76
II.35 РЕДАКТОР ЗА ФИГУРИ (Ф.РЕДАКТОР)	79
A. ИЗБОР НА АДРЕС И ФИГУРА	79
B. ИЗБОР НА ГЛЕДНА ТОЧКА	80
C. ДАННИ ЗА ФАЙЛА С ФИГУРАТА	80
D. СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ФИГУРИ	81
E. ЗАПАЗДАНЕ НА ФАЙЛА С ФИГУРАТА	82
II.36 НАЧИННИ ЗА СВЕМНО ИЗВЕЖДАНЕ	82
II.37 ПРОФИЛ	83

A. ПАРАМЕТРИ	83
B. ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАННИ ОТ КЛАВИАТУРАТА	84
C. ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАННИ ОТ ДИСКЕТАТА	84
D. СЪОБРАЖЕНИЯ ЗА ПАМЕТТА	85
II.38 МУЗИКА	85
A. VOICE	85
B. NOTE	85
C. ОПРЕДЕЛЯНЕ ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТТА И ВИСОЧИНАТА	86
D. ПОЛЕЗНИ МУЗИКАЛНИ ДУМИ	86
ПРИЛОЖЕНИЕ А - СПИСЪК НА ДУМИТЕ ОТ БИБЛИОТЕКАТА ПО РЕДА НА ПОЯВЯВАНЕТО ИМ В РЪКОВОДСТВОТО	88
ПРИЛОЖЕНИЕ В - СПИСЪК НА ДУМИТЕ ОТ БИБЛИОТЕКАТА ПО АЗБУЧЕН РЕД	97
ПРИЛОЖЕНИЕ С - СПРАВОЧНИК НА ДИСКЕТИТЕ	106

Ч В О Д

ГРАФОРТ Е РАЗНОВИДНОСТ НА ИЗВЕСТНИЯ ЕЗИК ФОРТ. ТАЗИ ВЕРСИЯ НА ФОРТ Е НАПИСАНА СПЕЦИАЛНО ЗА КОМПЮТРИ ТИП "ПРАВЕЦ 82" И НЕ ПОДДЪРЖА ПРЕНОСИМ КОД - ПРОГРАМА НАПИСАНА НА ГРАФОРТ МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗПЪЛНЕНА САМО НА КОМПЮТРИ ОТ СЪЩИЯ ТИП. ПО НАТАТЬК ЩЕ БЪДЕ ОПИСАНА ПРОГРАМНАТА СРЕДА, В КОЯТО ГРАФОРТ РАБОТИ, КАКТО И САМИЯ ЕЗИК ЗА ПРОГРАМИРАНЕ. ТОВА Е КОМПЛЕКС ОТ ПРОГРАМИ, КОИТО ОСИГУРЯВАТ СЪЗДАВАНЕТО И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМИ НАПИСАНИ НА ГРАФОРТ. ЕТО И НЯКОИ ОТ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ГРАФОРТ:

- ЧЕРТАНЕ НА ЦВЕТНИ ОБЕМНИ ГРАФИКИ С ДОСТАТЪЧНА ЗА ЦЕЛИТЕ НА АНИМАЦИЯТА СКОРОСТ;
- ВГРАДЕН МУЗИКАЛЕН СИНТЕЗАТОР;
- ИЗВЕЖДАНЕ НА ТЕКСТОВЕ В РАЗЛИЧНА ГОЛЕМИНА, ЦВЯТ ИЛИ ШРИФТ, СМЕСЕНИ БЕЗ ОГРАНИЧЕНИЯ С ГРАФИКИ;
- ВЪЗМОЖНОСТ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА СОБСТВЕНИ НАБОРИ СИМВОЛИ;
- БЛСКОВО ИЗВЕЖДАНЕ НА СИМВОЛИ С ЦЕЛ ДВУМЕРНА АНИМИРАНА ГРАФИКА.

НАСТОЯЩЕТО РЪКОВОДСТВО СЪДЪРЖА:

- ОПИСАНИЕ НА КОМАНДИТЕ НА ГРАФОРТ;
- ОПИСАНИЕ НА ПОМОЗНИТЕ ПРОГРАМИ ОТ ОБКРЪЖЕНИЕТО НА ГРАФОРТ;
- КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА КОМАНДИТЕ НА ЕЗИКА С ЦЕЛ БЪРЗИ СПРАВКИ.

I ПРЕДВАРИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ

I.1 ХАРДУЕРНИ ИЗИСКВАНИЯ

- КОМПЮТЪР "ПРАВЕЦ 82" ИЛИ СЪВМЕСТИМ С 48К "РАМ"-ПАМЕТ.
- ПОНЕ ЕДНО ФЛОПИДИСКОВО УСТРОИСТВО.
- ЧЕРНОБЯЛ ИЛИ ЦВЕТЕН МОНИТОР.
- ПО ВЪЗМОЖНОСТ 16К "РАМ"-КАРТА.

I.2 ОПЕРАЦИОННА СИСТЕМА

ГРАФОРТ ИЗПОЛЗВА СТАНДАРТНАТА ЗА ТОЗИ ТИП КОМПЮТРИ СИСТЕМА ДОС 3.3. С ЦЕЛ, ОБАЧЕ, ОПТИМАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПАМЕТТА ПРЕДОСТАВЕНА ОТ ЕВЕНТУАЛНО НАЛИЧНИ "ЕЗИКОВА" ИЛИ "РАМ" КАРТИ, ИЗПОЛЗВАНИЯТ ТУК ДОС Е ЛЕКО МОДИФИЦИРАН - ТОЙ СЕ ЗАРЕЖДА В ЕЗИКОВАТА КАРТА, КАТО ПО ТОЗИ НАЧИН ОСТАВЯ ПОВЕЧЕ МЯСТО В ОПЕРАТИВНАТА ПАМЕТ ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКА РАБОТА.

I.3 ДИСТРИБУТИВЕН НОСИТЕЛ

СИСТЕМАТА ГРАФОРТ СЕ РАЗПРОСТРАНЯВА ВЪРХУ ДВЕ ДИСКЕТИ. НА ПЪРВАТА ОТ ТЯХ СЕ НАМИРАТ ОСВЕН ОСНОВНИТЕ ПРОГРАМИ И ДЕМОНСТРАЦИОННИТЕ ПРИМЕРИ, А НА ВТОРАТА ВМЕСТО ДЕМОНСТРАЦИОННИТЕ ПРИМЕРИ СЕ НАМИРАТ ПОМОЩНИ ФАЙЛОВЕ СЪДЪРЖАЩИ ОПИСАНИЕТО НА ВСЯКА ЕДНА "ГРАФОРТ"-ДИСКЕТА НЯМА ДОСТАΤЪЧНО МЯСТО ЗА ПОТРЕБИТЕЛСКИ ПРОГРАМИ. ПРЕПОРЪЧВАНЕ) ДА БЪДЕ ПРЕЗАПИСАНА С КСЯ ДА Е ПОМОЩНА ПРОГРАМА - НАПРИМЕР "FID", "COPYA", "LOCKSMITH", "SUPER COPY" И Т.Н. ОТ КОПИЕТО МОГАТ ДА БЪДАТ ИЗТРИТИ ПО-ГОЛЯМАТА ЧАСТ ОТ ФАЙЛОВЕТЕ С ПРОГРАМИ, ТЪЙ КАТО САМО НЯКОЛКО СА ЗАДЕЛНИТЕНИ. В КРАЯ НА РЪКОВОДСТВОТО ЩЕ НАМЕРИТЕ СПИСЪК НА ФАЙЛОВЕТЕ ВЪРХУ ДИСТРИБУТИВНИТЕ ДИСКЕТИ, КАКТО И УКАЗАНИЯ КОИ СА НЕОБХОДИМИ. НЕНУЖНИТЕ ФАЙЛОВЕ МОГАТ ДА БЪДАТ ИЗТРИТИ ЧРЕЗ ДОС-КОМАНДАта DELETE. ЗА ДА ИЗДАДЕТЕ ДОС-КОМАНДИ ОТ ГРАФОРТ, ТРЯБВА ДА СПАЗИТЕ СЛЕДНАТА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ ОТ ДЕЙСТВИЯ:

- СЛЕД ЗАРЕЖДАНЕ (ОТГОВАРИЯКИ С Н/Е НА ВЪПРОСА "ДЕМОНСТРАЦИЯ (Д/Н)?") НАПИШЕТЕ "EDIT"
- НАТИСНЕТЕ КЛАВИША "MK" И ЗАЕДНО С НЕГО "D/D" (ПО-НАТАТЬК ЩЕ ГО БЕЛЕЖИМ С [D])

- В ОТГОВОР НА "ВЪВЕДИ DOS КОМАНДА:" МОГАТ ДА БЪДАТ ДАДЕНИ ВСИЧКИ ДОС-КОМАНДИ - CATALOG, DELETE, RENAME И Т.Н. ЗАРЕЖДАНЕ НА СИСТЕМАТА.

ГРАФОРТ СЕ РАЗПРОСТРАНЯВА В ДВА ВАРИАНТА - БЪРХУ ПЪРВАТА ДИСКЕТА ОСВЕН СИСТЕМАТА СА ЗАПИСАНИ И ДЕМОНСТРАЦИОННИ ПРИМЕРИ, А ВЪРХУ ВТОРАТА - ВМЕСТО ДЕМОНСТРАЦИЯТА ДИСКОВОТО МЯСТО Е ИЗПОЛЗВАНО ЗА ДИСКЕТА ЩЕ ВИДИТЕ СЪОБЩЕНИЕТО "ДЕМОНСТРАЦИЯ (Д/Н)?". АКО ОТГОВОРИТЕ С Д/А, ЩЕ ВИДИТЕ КАКВО МОЖЕ ГРАФОРТ. СЛЕД ЗАРЕЖДАНЕ НА ВТОРАТА ДИСКЕТА, ТАКОВА СЪОБЩЕНИЕ НЯМА ДА СЕ ПОЯВИ, Но ЗА СМЕТКА НА ТОВА МОЖЕТЕ ДА НАПИШЕТЕ "?", ПОСЛЕДВАНО ОТ RETURN: ТАКА ЩЕ ИМАТЕ ДОСТЪП ДО ПОМОЩНИЯ ФАЙЛ, КАТО ПОСРЕДСТВОМ МЕНЮ ЩЕ МОЖЕТЕ ДА ВИДИТЕ КРАТКО ОБЯСНЕНИЕ НА ВСЯКА ЕДНА ОТ 147-ТЕ КОМАНДИ НА ГРАФОРТ. РАЗБИРА СЕ, САМО ТОВА ОПИСАНИЕ НЯМА ДА Е ДОСТАТЪЧНО ЗА ДА РАБОТИТЕ С ГРАФОРТ - ПРОЧЕТЕТЕ ВНИМАТЕЛНО ТОВА РЪКОВОДСТВО, А СЛЕД ТОВА ПОМОЩНАТА ИНФОРМАЦИЯ ЩЕ ВИ БЪДЕ ПОЛЕЗНА ПРИ РАБОТА.

I.4 ПЪРВИ СВЕДЕНИЯ ЗА ЕЗИКА

МОЖЕМ ДА РАЗДЕЛИМ ЕЗИКЪТ НА ДВЕ ОСНОВНИ ЧАСТИ:

- ПОДПРОГРАМИ НА КОМПИЛАТОРА;
- БИБЛИОТЕКА от думи.

БИБЛИОТЕКАТА от думи е видимата част от системата. Тя е съставена от голям набор "думи" на ГРАФОРТ. LIST е думата, която позволява извеждането върху екрана на всички думи на ГРАФОРТ. всяка ГРАФОРТ-дума изпълнява определена задача. думите могат да бъдат програми, подпрограми, променливи или низове. Една програма на ГРАФОРТ представлява не програмни редове, а низ от думи.

Името на дума може да бъде какъв да е набор от ASCII-символи с изключение на интервал и RETURN. Интервалът разделя думите една от друга, а RETURN предизвиква компилиране на въведенния ред и евентуално неговото независимо изпълнение.

A. СТЕК ЗА ДАННИ

МОЖЕМ ДА СИ ПРЕДСТАВИМ СТЕКА (STACK) КАТО КУП ЧИНИИ - МОЖЕМ ДА СЛАГАМЕ ЧИНИИ ОТГОРЕ И ДА ВЗИМАМЕ ПАК ОТТАМ. ПЪРВАТА ЧИНЯ КОЯТО МОЖЕМ ДА ВЗЕМЕМ ОТ КУПА Е ПОСЛЕДНАТА СЛОЖЕНА ПРЕДИ ТОВА. ТОЗИ ПРИНЦИП НА СТЕКОВА ОРГАНИЗАЦИЯ СЕ НАРИЧА LIFO (LAST IN FIRST OUT) - ПОСЛЕДЕН ВЛЯЗЪЛ, ПЪРВИ ИЗЛЯЗЪЛ. КОГАТО СЕ ИЗПЪЛНЯВА ЕДНА ГРАФОРТ-дума, НАПРИМЕР "+", АРГУМЕНТИТЕ И ТРЯБВА ПРЕДВАРИТЕЛНО ДА БЪДАТ ДОСТЪПНИ (В СЛУЧАЯ ДВЕТЕ СЪБИРАЕМИ). ТЕ СЕ НАМИРАТ В СТЕКА ЗА ДАННИ. ОТ ДРУГА СТРАНА РЕЗУЛТАТЪТ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ИЗВЕДЕН НЯКЪДЕ - ТОВА МЯСТО Е СЪЩО СТЕКА ЗА ДАННИ. ПОНЯТАТЪК СТЕКА ЗА ДАННИ ЩЕ НАРИЧАМЕ САМО "СТЕК".

B. ЧИСЛА

ГРАФОРТ Е ЦЕЛОЧИСЛЕН ЕЗИК. ИЗПОЛЗВАТ СЕ ЧИСЛА МЕЖДУ -32768 И 32767, Т.Е. ЦЕЛИ ЧИСЛА СЪС ЗНАК ЗАПИСАНИ В ДВА БАЙТА. АКО СЕ ВЪВЕДЕ ЧИСЛО ИЗВЪН ТОЗИ ИНТЕРВАЛ, ТО ТО ЩЕ БЪДЕ ПРЕОБРАЗУВАНО В НАИ-БЛИЗКОТО ЧИСЛО ВЪТРЕ В ИНТЕРВАЛА. НЯКОИ ОПЕРАЦИИ (НАПРИМЕР "ДЕЛЕНЕ") ЩЕ ОТРЕЖАТ ДРОБНАТА ЧАСТ ОТ РЕЗУЛТАТА - 5/2 ЩЕ БЪДЕ 2.

C. НЯКОЛКО ОПИТА

ЗАРЕДЕТЕ ГРАФОРТ от дискетата. напишете:

#> 3 4 5

ЧИСЛАТА 3, 4 И 5 СА ЗАПИСАНИ В СТЕКА. ДА ПРОВЕРИМ:

#> STACK

[3]
[4]
[5]

#> 6 7

[3]
[4]
[5]
[6]
[7]
#>

ВТОРИЯТ ПЪТ ЧИСЛАТА 6 И 7 БЯХА ПРИБАВЕНИ НА ВЪРХА НА СТЕКА (НАИ-ГОРНОТО Е ПОСЛЕДНОТО ВЪВЕДЕНО Т.Е. 7). ДУМАТА "." ИЗВЛИЧА ЧИСЛО

ОТ СТЕКА И Го ИЗВЕЖДА НА ЕКРАНА.

#> .
?
[3]
[4]
[5]
[6]

#> +

[3]
[4]
[11]

ДУМАТА "+" ИЗВАДИ ОТ СТЕКА НАИ-ГОРНИТЕ ДВЕ ЧИСЛА (5 И 6), А НА ТЯХНО МЯСТО ЗАПИСА СУМАТА ИМ (11). НЕКА СЕГА РАЗПЕЧАТАМЕ СТЕКА:

#> . . .
1143

#>

ТРИТЕ СТОИНСТИ ОТ СТЕКА СЕ ИЗВЕЖДАТ БЕЗ ИНТЕРВАЛИ ПОМЕЖДУ ИМ. В ТОВА РЪКСВОДСТВО, А И В ПОМОЩНИЯ ФАЙЛ (ИЗВИКВАН ЧРЕЗ ДУМАТА "?"), СТЕКА ЩЕ БЪДЕ МАРКИРАН ЧРЕЗ ТРИ ТИРЕТА. ЗА ВСЯКА ДУМА НА ГРАФОРТ ЩЕ БЪДЕ ДАВАНО СЪСТОЯНИЕТО НА СТЕКА ПРЕДИ И СЛЕД ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДУМАТА. ВЪРХЪТ НА СТЕКА Е В ДЯСНО - ТАКА НОТАЦИЯТА "M N -" ОЗНАЧАВА, ЧЕ Е ВЪВЕДЕНО M, А СЛЕД НЕГО N. А ЕТО И ТОКУ ЩО РАЗГЛЕДАННИТЕ ДУМИ:

ОПЕРАТОР S T A C K ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

+ M N - N - - N=M+N

STACK - - - - -
ДИСПЛЕЙ ИЛИ НЕ НА СТЕКА

• N - - - -
ИЗВЕЖДА ЧИСЛОТО N

LIST - - - - -
ИЗВЕЖДА ДУМИТЕ ОТ БИБЛИОТЕКАТА

РАЗБИРА СЕ В СТЕКА МОЖЕ ДА ИМА МНОГО ДРУГИ ЧИСЛА ПРЕДИ ТЕЗИ МАРКИРАНИ НА ДИАГРАМИТЕ, Но ТЕ НЕ КАСАЯТ СЪОТВЕТНАТА ДУМА.

I I ОПИСАНИЕ НА КОМАНДИТЕ

II.1 ДУМИ ЗА РАБОТА СЪС СТЕКА

ОПЕРАТОР	С Т А С К	ОБЯСНЕНИЯ
	=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====	

SWAP	M N -	N M -
	РАЗМЕСТВА ГОРНИТЕ 2 ЧИСЛА	

DROP	N - - - -	
	МАХА ЧИСЛО ОТ СТЕКА	

DUP	N - -	N N -
	ДУБЛИРА СТОЙНОСТТА	

OVER	M N -	M N M
	КОПИРА 2-РАТА СТОЙНОСТ	

PICK	..M N -	..M N -
	КОПИРА N-ТАТА СТОЙНОСТ	

А ЕТО И НЯКОЛКО ПРИМЕРА:

#> STACK 1 2 3

[1]
[2]
[3]

#> SWAP

[1]
[3]
[2] РАЗМЕНИЯ ГОРНИТЕ 2 ЧИСЛА

#> DUP

[1]
[3]
[2] ДУБЛИРА НАИ-ГОРНОТО ЧИСЛО

#> DROP

[1]
[3]
[2] МАХА НАИ-ГОРНОТО ЧИСЛО

#> OVER

[1]

[3]

[2]

[3]

ДУБЛИРА ПРЕДПОСЛЕДНОТО ЧИСЛО

#> 4 PICK

[1]

[3]

[2]

[3]

[1] ДУБЛИРА 4-ТОТО В СТЕКА ЧИСЛО

ПОСЛЕДНОТО МОЖЕШЕ ДА БЪДЕ НАПИСАНО НА ДВА ЕТАПА:

#> 4

[1] <-----+ 4

[3] ! 3

[2] ! 2

[3] <-----+ 1

[4]

#> PICK

+---- [1]

! [3]

! [2]

! [3]

+---> [1]

PICK ВЗЕ СТОИНОСТ ЗА АРГУМЕНТА СИ ОТ СТЕКА (4), А ВЪРНА В СТЕКА РЕЗУЛТАТА ОТ ОПЕРАЦИЯТА (ЧЕТВЪРТОТО ЧИСЛО НАЗАД В СТЕКА). !

#> DROP DROP . . .

231

СЛЕД ОТСТРАНИЯНЕТО НА ВРЪХНИТЕ ДВЕ ЧИСЛА, СЕ ОТПЕЧАТВАТ ЕДНО СЛЕД ДРУГО ОСТАНАЛИТЕ ВЪТРЕ ТРИ ЧИСЛА. СТЕКЪТ ВЕЧЕ Е ПРАЗЕН.

II.2 АРИТМЕТИЧНИ ДУМИ

ОПЕРАТОР СТАСК ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

CHS M - - N - - CHANGE SIGN
ПРОМЯНА НА ЗНАКА N = -M

ABS N - - M - - ABSOLUTE
АБСОЛЮТНА СТОЙНОСТ M=|N|

SGN M - - N - - SIGN
ЗНАК НА ЧИСЛОТО N=-1,0,1

RND - - - N - - RANDOM
СЛУЧАЙНО ЧИСЛО -32K DO 32K

RNDB - - - N - - RANDOM BYTE
СЛУЧАЙНО ЧИСЛО 0 DO 255

MIN M N - N - - N=MIN(M,N)
МИНИМУМ НА ДВЕ ЧИСЛА

MAX M N - N - - N=MAX(M,N)
МАКСИМУМ НА ДВЕ ЧИСЛА

MOD M N - N - -
ОСТАТЪК СЛЕД M/N

/ M N - N - - N=M/N

* M N - N - - N=M*N

+ M N - N - - N=M+N

- M N - N - - N=M-N

SIN M - - N - - N=SIN(M)
СКАЛАРЕН СИНУС (-128,127)

ETO IJ NAKOLKO PRIMERATA:

#) 23 5 / .

4

#> 23 5 MOD .
3

23 ДЕЛЕНО НА 5 Е 4 С ОСТАТЪК 3.

#> STACK 6 CHS

[-6]
#> ABS .
6

#> 7 11 MIN .
7

#> -7 SGN .
-1

#> RND .
19352

#> RNDB .
132

ПОСЛЕДНИТЕ ДВЕ ДУМИ ГЕНЕРИРАТ ПСЕВДОСЛУЧАЙНИ ЧИСЛА, ТАКА ЧЕ КОГАТО ГИ ТЕСТВАТЕ ЩЕ ПОЛУЧИТЕ, НАИ-ВЕРОЯТНО, ДРУГИ ЧИСЛА.

ДОТУК ПРЕДПОЛАГАХМЕ, ЧЕ СТЕКА Е ПРАЗЕН ПРЕДИ ПРИМЕРИТЕ. ЗА ДА ГО ИЗЧИСТИМ, ИМА ДВА НАЧИНА:

МНОГОКРАТНО ИЗДАВАНЕ НА DROP ИЛИ ". .";
ИЗДАВАНЕ НА ДУМАТА ABORT. УДОБНА Е В ДИАЛОГОВ (ОТ КЛАВИАТУРАТА), но не и в ПРОГРАМЕН РЕЖИМ. ABORT РЕСТАРТИРА СИСТЕМАТА, КАТО ВРЪЩА ВСИЧКО В НАЧАЛНО СЪСТОЯНИЕ.

СПЕРАТОР	З Т А С К	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====		

ABORT - - - - -
РЕСТАРТИРА ГРАФОРТ

ВИДЯХМЕ, ЧЕ СЪБИРАНЕТО НА ДВЕ ЧИСЛА СТАВА ПО СЛЕДНИЯ НАЧИН:

#> 3 4 + .
7

ЧИСЛАТА (АРГУМЕНТИТЕ) ПРЕДШЕСТВАТ ДУМАТА (ФУНКЦИЯТА). ТОВА СЕ НАРИЧА "ОБРАТНО ПОДСКО ПРЕДСТАВЯНЕ" И СЕ ИЗПОЛЗВА ВЪВ ВСИЧКИ ВЕРСИИ НА ЕЗИКА ФОРТ.

НЕКА РАЗГЛЕДАМЕ АРИТМЕТИЧЕН ИЗРАЗ ОТ БЕЙСИК.

X=(3+5)*(7-3)

ЕТО КАК ЩЕ ИЗГЛЕЖДА ТОИ НА ГРАФОРТ:

#> 3 5

[3]

[5]

#> +

[8]

#> 7 3

[3]

[7]

[3]

#> -

[8]

[4]

#> *

[32]

#> .

32

#>

РАЗБИРА СЕ, ТОВА МОЖЕ ДА БЪДЕ НАПИСАНО НА ЕДИН РЕД:

#> 3 5 + 7 3 - * .

32

А ЕТО И ПОВДИГАНЕ НА 3-ТА СТЕПЕН:

#> 4 DUP DUP * * .

64

ОТПЕЧАТВАНЕ (ИЗВЕЖДАНЕ НА ЕКРАНА) НА ТЕКСТ В ГРАФОРТ СТАВА ПО СЛЕДНИЯ НАЧИН:

#> PRINT " ТЕКСТ ЗА ИЗВЕЖДАНЕ "
ТЕКСТ ЗА ИЗВЕЖДАНЕ

КАВИЧКИТЕ ("") СА ГРАФОРТ ДУМА И ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПРЕДШЕСТВАНИ И ПОСЛЕДВАНИ ОТ ИНТЕРВАЛ. ТЕ МОГАТ, ВСЕ ПАК, ДА СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ТЕКСТ, АКО НЕ СА ОГРАДЕНИ ОТ ДВЕТЕ СТРАНИ ОТ ИНТЕРВАЛИ:

#> PRINT " "ГРАФОРТ" ТЕКСТ "
"ГРАФОРТ" ТЕКСТ

ТЪЙ КАТО PRINT НЕ ИЗВЕЖДА АВТОМАТИЧНО ИНТЕРВАЛ ИЛИ RETURN В КРАЯ НА ТЕКСТА ИМА ОЩЕ ДВА ОПЕРАТОРА ПОЛЕЗНИ В ТОЗИ СЛУЧАИ: SPCE (ИНТЕРВАЛ) И CR (CARRIAGE RETURN).

#> PRINT " ГРА " PRINT " ФОРТ "
ГРАФОРТ

#> PRINT " ГРА " SPCЕ PRINT " ФОРТ "
ГРА ФОРТ

#> PRINT " ГРА " CR PRINT " ФОРТ "
ГРА
ФОРТ

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

PRINT - - -
ИЗВЕЖДА СЛЕДВАЩИЯ ТЕКСТ

" - - -
ОБГРАНДА ТЕКСТ В ПРОГРАМАТА

SPCE - - -
ИЗВЕЖДА ПРАЗНО (КОД 160)

CR - - -
CARRIAGE RET.
ВРЪЩАНЕ НА КУРСОРА (КОД 141)

II.3 ДЕФИНИРАНЕ НА НОВИ ДУМИ

ПРОГРАМИРАНЕТО НА ГРАФОРТ СЕ СВЕЖДА ДО ДЕФИНИРАНЕ НА НОВИ ДУМИ НА БАЗА НА ВЕЧЕ СЪЩЕСТВУВАДИТЕ. ТЕЗИ НОВИ ДУМИ СЕ ДОБАВЯТ КЪМ БИБЛИОТЕКАТА ОТ ДУМИ. ТАКА ЕЗИКЪТ ГРАФОРТ СЕ РАЗШИРЯВА ЗА ДА СТАНЕ ВАШАТА ПРОГРАМА.

ДУМИТЕ ":" И ";" СЛУЖАТ ЗА ДЕФИНИРАНЕ НА НОВИ ДУМИ:

: <ДУМА> <НИЗ ДЕФИНИРАНИ ВЕЧЕ ДУМИ> ;

С ":" СЕ ЗАПОЧВА НОВА ДЕФИНИЦИЯ. <ДУМА> ДАВА ИМЕТО НА НОВАТА ДУМА - ВИНАГИ, КОГАТО НАПИШЕТЕ <ДУМА>, ЩЕ БЪДАТ ИЗПЪЛНЕНИ ПОСЛЕДОВАТЕЛНО ДУМИТЕ ОТ СПИСЪКА <НИЗ ДЕФИНИРАНИ ВЕЧЕ ДУМИ>. КРАЯТ НА ТОЗИ СПИСЪК СЕ ОПРЕДЕЛЯ ОТ СПЕЦИАЛНАТА ДУМА ";" - КРАИ НА ДЕФИНИЦИЯТА.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

;

- - -
КРАИ НА ДЕФИНИЦИЯ НА ДУМА

:

- - -
НАЧАЛО НА ДЕФИНИЦИЯ НА ДУМА

ЕДИН ПРИМЕР:

#> : СУМА PRINT " СУМАТА Е " + . ;

```
#> 13 6 СУМА  
СУМАТА Е 21  
#> LIST
```

```
СУМА  
?  
CHS  
ABS  
SGN  
CALL  
. . .
```

НЕКА ДА ДЕФИНИРАМЕ НОВА ДУМА, КОЯТО ДА ОТПЕЧАТВА И СЪБИРАЕМИТЕ И СУМАТА:

```
#> : СУМА1  
#> OVER OVER PRINT " СУМАТА НА " .  
#> PRINT " И " .  
#> PRINT " Е " + . ;
```

НЕКА ВИДИМ СЕГА БИБЛИОТЕКАТА:

```
#> LIST
```

```
СУМА1  
СУМА  
?  
CHS  
ABS  
SGN  
CALL  
. . .
```

```
#> 24 7 СУМА1  
СУМАТА НА 7 И 24 Е 31
```

СУМА1 МОЖЕ ДА БЪДЕ ВИКАНА ПО ВСЯКО ВРЕМЕ, КАКТО ДИРЕКТНО, ТАКА И ОТ ДРУГА ДЕФИНИЦИЯ.

A. ПРЕМАХВАНЕ НА ДУМИ ОТ БИБЛИОТЕКАТА.

ЗА ИЗТРИВАНЕ НА ДУМИ ОТ БИБЛИОТЕКАТА СЕ ИЗПОЛЗВА ДУМАТА FORGET ПОСЛЕДВАНА ОТ ДЕФИНИРАНА ВЕЧЕ ДУМА. FORGET (ЗАБРАВЯМ) НЕ МОЖЕ ДА ИЗВАДИ САМО ЕДНА ДУМА ОТ БИБЛИОТЕКАТА - ТЯ ИЗТРИВА ВСИЧКИ ДУМИ ОТ НАЧАЛОТО ДО СПЕЦИФИЦИРАНАТА ДУМА:

```
#> FORGET СУМА  
#> LIST
```

?
CHS
ABS
SGN

ЗИНДАТЕ, ЧЕ И СУМА И СУМА1 БЯХА ИЗТРИТИ ОТ БИБЛИОТЕКАТА.

ОПЕРАТОР ЭТАСК ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

FORGET - - - - -
ИЗТРИВА БИБЛИОТЕКАТА до
дъната след **FORGET**

II.4 СЪЗДАВАНЕ НА ЦИКЛИ

A. СТРУКТУРА DO - LOOP

«КРАИ» <НАЧАЛО> до «дни за повторение» 1995

ДУМАТА `DO` ИЗВАЖДА ДВЕ СТОИНОСТИ ОТ СТЕКА - НАИ-ГОРНОТО ЧИСЛО СЕ ИЗПЪЛНЯВАТ КАТО НАЧАЛНА СТОИНОСТ, А СЛЕДВАЩОТО ЧИСЛО - КАТО КРАИНА. УВЕЛИЧАВА С 1. АКО НОВАТА СТОИНОСТ (СТОИНОСТ НА ЦИКЪЛА) Е ПО-МАЛКА ОТ ВЪТРЕ В ЦИКЪЛА ДУМАТА "`I`" ИЗВЕЖДА ТЕКУЩАТА СТОИНОСТ НА ЦИКЪЛА И Я ПОСТАВЯ В СТЕКА.

```
#> З О DO PRINT " ЦИКЪЛ " I . CR LOOP  
ЦИКЪЛ 0  
ЦИКЪЛ 1  
ЦИКЪЛ 2
```

ЗА ДА СЕ РАБОТИ С НАРАСТВАНЕ РАЗЛИЧНО ОТ 1, СЕ ИЗПОЛЗВА СТРУКТУРАТА DC - +LOOP. ДЪМАТА +LOOP ВЗИМА СТОЙНОСТ ОТ СТЕКА И Я

```
#> 60 DO I . CR 2 +LOOP  
0  
2  
4
```

+LOOP ИЗПОЛЗВАШЕ 2 КАТО НАРАСТВАНЕ.

```
#> 10 20 DO I . CR -2 +LOOP  
20  
18  
16  
14  
12
```

• ТУК НАРАСТВАНЕТО БЕШЕ - 3

МОГАТ ДА БЪДАТ ВМЪКВАНИ ЕДИН В ДРУГ ЦИКЛИ. СТОИНОСТТА НА ВЪНШНИЯ ЦИКЪЛ МОЖЕ ДА БЪДЕ ПРЕХВЪРЛЕНА В СТЕКА С ДУМАТА "J", А ОТ НАЙ-ВЪНШНИЯ (ТРЕТИ) - ЧРЕЗ "K".

#> : ЦИКЪЛ

#> 4 0 DO

#> PRINT " ВЪНШЕН ЦИКЪЛ: " I . CR

#> 3 0 DO

#> J . SPCE I . CR

#> LOOP

#> LOOP ;

#> ЦИКЪЛ

ВЪНШЕН ЦИКЪЛ: 0

0 0

0 1

0 2

ВЪНШЕН ЦИКЪЛ: 1

1 0

1 1

1 2

ВЪНШЕН ЦИКЪЛ: 2

2 0

2 1

2 2

ВЪНШЕН ЦИКЪЛ: 3

3 0

3 1

3 2

ОПЕРАТОР СТАСК СБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

DO M N - - - - DO... LOOP
N - НАЧАЛО, M - КРАИ

LOOP - - - - - DO...LOOP
АКО Е < ОТ КРАИ -> ОБРАТНО

+LOOP N - - - - DO...+LOOP
ИЗПОЛЗВА N КАТО НАРАСТВАНЕ

I - - - N - -
ВРЪЩА СТОЙНОСТ НА ВЪТР.ЦИКЪЛ

J - - - - N - -
СТОЙНОСТ НА ВЪНШЕН ЦИКЪЛ

K - - - N - -
ЗА ВТОРИ ВЪНШЕН ЦИКЪЛ

В. ВЪЗВРАТЕН СТЕК

DO - LOOP ИЗПОЛЗВА СТЕК ПОДОБЕН НА СТЕКА ЗА ДАННИ НАРЕЧЕН "ВЪЗВРАТЕН СТЕК" (RETURN STACK). ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА DO, ГОРНИТЕ ДВЕ СТОЙНОСТИ ОТ СТЕКА ЗА ДАННИ СЕ ПРЕХВЪРЛЯТ ВЪВ ВЪЗВРАТНИЯ СТЕК. НАИ-ГОРЕ СТОИ СТОЙНОСТТА НА ЦИКЪЛА, А НЕПОСРЕДСТВЕНО СЛЕД НЕЯ - КРАИНата СТОЙНОСТ. LOOP УВЕЛИЧАВА ГОРНАТА СТОЙНОСТ И Я СРАВНЯВА С ТАЗИ СЛЕД НЕЯ. ПРИ СРЕЩАНЕ НА "I" ГОРНАТА СТОЙНОСТ ОТ ВЪЗВРАТНИЯ СТЕК СЕ ПРЕХВЪРЛЯ В СТЕКА ЗА ДАННИ. СЛЕД ЗАВЪРШВАНЕ НА ЦИКЪЛА, ДВЕТЕ ГОРНИ СТОЙНОСТИ ОТ ВЪЗВРАТНИЯ СТЕК СЕ ОТСТРАНЯВАТ.

ЕТО И ДУМИТЕ УПРАВЛЯВАЩИ ВЪЗВРАТНИЯ СТЕК:

PUSH ПРЕХВЪРЛЯ ЧИСЛО ОТ СТЕКА ЗА ДАННИ ВЪВ ВЪЗВРАТНИЯ СТЕК.

PULL ПРЕХВЪРЛЯ ЧИСЛО ОТ ВЪЗВРАТНИЯ СТЕК В СТЕКА ЗА ДАННИ.

POP ПРЕМАХВА ГОРНИЯ ЕЛЕМЕНТ ОТ ВЪЗВРАТНИЯ СТЕК.

В ПРИМЕРА, КОИТО СЛЕДВА ВЪЗВРАТНИЯТ СТЕК СЕ ИЗПОЛЗВА ЗА ДА СЕ РАЗМЕСТЯТ ДОЛНИТЕ ДВЕ ОТ ТРИТЕ ЧИСЛА В СТЕКА ЗА ДАННИ.

#> STACK 3 2 1

[3]

[2]

[1]

#> PUSH

[3]

<1>

[2]

```

#> SWAP
[2]          <1>
[3]
#> PULL
[2]
[3]
[1]
#>

```

ГОРНОТО МОЖЕ ДА БЪДЕ НАПИСАНО, РАЗБИРА СЕ И ТАКА:

```
#> 3 2 1 PUSH SWAP PULL . .
132
```

ОПЕРАТОР	С Т А С К	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		
POP	- - -	МАХА ОТ ВЪЗВРАТНИЯ СТЕК
PULL	- - - N - -	ВЪЗВРАТЕН СТЕК -> СТЕК
PUSH	N - - - -	СТЕК -> ВЪЗВРАТЕН СТЕК

II.5 СРАВНЯВАНЕ НА ЧИСЛА

ETO ГРАФОРТ-ДУМИТЕ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА СРАВНЯВАНЕ НА ЧИСЛА:

<>	НЕРАВНО НА
=	РАВНО НА
>	ПО-ГОЛЯМО ОТ
<	ПО-МАЛКО ОТ
>=	ПО-ГОЛЯМО ОТ ИЛИ РАВНО НА
<=	ПО-МАЛКО ОТ ИЛИ РАВНО НА

ВСЯКА ОТ ТЕЗИ ДУМИ ИЗВАЖДА ДВЕ ЧИСЛА ОТ СТЕКА, СРАВНЯВА ПРЕДПОСЛЕДНОТО С ПОСЛЕДНОТО И ВРЪЩА В СТЕКА РЕЗУЛТАТ 1 АКО СРАВНЕНИЕТО Е ВЯРНО И 0 В ПРОТИВЕН СЛУЧАЙ.

```

#> 3 3 =
1

#> 4 1 <> .
1

#> -2 3 > .
0

#> 2 1 3 >= .
1

```

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

<> N M - N - - N=0,1
 1, АКО ЧИСЛАТА НЕ СА РАВНИ

= N M - N - - N=0,1
 1, АКО СА РАВНИ

> N M - N - - N=0,1
 1, АКО N > M

< N M - N - - N=0,1
 1, АКО N < M

>= N M - N - - N=0,1
 1, АКО N >= M

<= N M - N - -
 1, АКО N <= M

СЪЩЕСТВУВАТ ОДЕ ДВЕ ДУМИ - AND И OR, КОИТО ИЗВЪРШВАТ ПОБИТОВ С "И" ИЛИ "ИЛИ" НАД ДВЕ ЧИСЛА ОТ СТЕКА. ВСЯКО ЧИСЛО В СТЕКА Е ЗАПИСАН С В 2 БАЙТА, СЛЕДОВАТЕЛНО AND И OR ДЕЙСТВУВАТ НАД 16 БИТА.

AND ! 0 1	OR ! 0 1
---+---	---+---
0 ! 0 0	0 ! 0 1
!	!
1 ! 0 1	1 ! 1 1

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

OR M N - N - - N = M OR N
ПОБИТОВО ИЛИ

AND M N - N - - N = M AND N
ПОБИТОВО И

ПРИМЕР: ДАЛИ ЕДНО ЧИСЛО Е МЕЖДУ 5 И 10 ?

```
#> STACK 7  
[7]  
#> DUP 5 >  
[7]  
[1]  
#> SWAP  
[1]  
[7]  
#> 10 <  
[1]  
[1]  
#> AND  
[1]
```

ДА, 7 Е МЕЖДУ 5 И 10.

```
#> 13  
[13]  
#> DUP 5 >  
[13]  
[1]  
#> SWAP  
[1]  
[13]  
#> 10 <  
[1]  
[0]  
#> AND  
[0]
```

13 НЕ Е МЕЖДУ 5 И 10.

II.6 ВЗИМАНЕ НА РЕШЕНИЯ И ДУМИ ЗА ПРЕХОД

ИМА 5 КОНСТРУКЦИИ НА ГРАФОРТ, КОИТО СА ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ТЕСТВАНЕ НА УСЛОВИЯ И ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРЕХОДИ В ЗАВИСИМОСТ ОТ РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ТЕСТА. ТЕ ВЗИМАТ ЧИСЛО ОТ СТЕКА И И ПРОВЕРЯВАТ ДАЛИ ТО Е НУЛА ИЛИ Е РАЗЛИЧНО ОТ НУЛА.

A. IF - THEN

<СТЕК ТЕСТ>

```
IF  
    <ДУМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ>  
THEN
```

ДУМАТА IF ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА. АКО ТО Е РАЗЛИЧНО ОТ НУЛА, ДУМИТЕ МЕЖДУ IF И THEN СЕ ИЗПЪЛНЯВАТ, В ПРОТИВЕН СЛУЧАЙ ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПРОДЪЛЖАВА СЛЕД THEN.

```

/
/
IF      /СТЕК >-----+
    < ТЕСТ> =0   !
    /
    !
    ! <>0   !
    !
    V   !
+-----+   !
!   !   !
!  ДУМИ !   !
!   !   !
+-----+   !
THEN   !
!-----+
!
V

```

ПРИМЕР.

```

#> : ТЕСТ

#> PRINT " ЧИСЛОТО "
#> IF PRINT " НЕ " THEN
#> PRINT " Е НУЛА. " ;

#> 5 ТЕСТ
ЧИСЛОТО НЕ Е НУЛА.

#> 0 ТЕСТ
ЧИСЛОТО Е НУЛА.

```

ЕТО И ОДЕ ЕДИН ПРИМЕР:

```

#> : ГОРНА-ГРАНИЦА

#> DUP

#> 20 >

#> IF DROP 20 THEN ;

#> 13 ГОРНА-ГРАНИЦА .
13
#> 30 ГОРНА-ГРАНИЦА .
20

```

B. IF - ELSE - THEN

```

<СТЕК ТЕСТ> IF
    <ДУМИ АКО <> 0>
    ELSE
        <ДУМИ АКО = 0>
    THEN

```

IF ОТНОВО ТЕСТВА ГОРНОТО ЧИСЛО ОТ СТЕКА. АКО ТО Е РАЗЛИЧНО ОТ НУЛА, СЕ ИЗПЪЛНЯВАТ ДУМИТЕ МЕЖДУ IF И ELSE; В ПРОТИВЕН СЛУЧАЙ СЕ ИЗПЪЛНЯВАТ ДУМИТЕ МЕЖДУ ELSE И THEN. И В ДВАТА СЛУЧАЯ ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПРОДЪЛЖАВА СЛЕД THEN.

```
/
/
IF      /СТЕК >-----+
      < ТЕСТ/  <>0    V
      /
      +-----+
      /
      !
      ! =0      ! ДУМИ !
      !
ELSE    V      +-----+
      +-----+      !
      !
      ! ДУМИ !      !
      !
      +-----+      !
THEN    !      !
      !<-----+
      !
V
```

ПРИМЕРИ:

```
#> : ТЕСТ2
#> DUP 100 >
#> IF
#>     . PRINT " Е ПО-ГОЛЯМО ОТ 100 "
#> ELSE
#>     . PRINT " Е ПО-МАЛКО ОТ ИЛИ РАВНО НА 100 "
#> THEN ;
#> 127 ТЕСТ2
127 Е ПО-ГОЛЯМО СТ 100

#> 32 ТЕСТ2
32 Е ПО-МАЛКО ОТ ИЛИ РАВНО НА 100
```

```
#> : ОГРАНИЧЕНИЕ  
#> DUP 20 >  
#> IF  
#> PRINT " ПО-ГОЛЯМО ОТ 20 "  
#> DROP  
#> ELSE  
#> 10 <  
#> IF  
#> PRINT " ПО-МАЛКО ОТ 10 "  
#> ELSE  
#> PRINT " МЕЖДУ 10 И 20 "  
#> THEN  
#> THEN ;  
  
#> -5 ОГРАНИЧЕНИЕ  
ПО-МАЛКО ОТ 10  
#> 13 ОГРАНИЧЕНИЕ  
МЕЖДУ 10 И 20  
#> 32 ОГРАНИЧЕНИЕ  
ПО-ГОЛЯМО ОТ 20
```

ОПЕРАТОР С Т А С К О Б Я С Н Е Н И Я
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

IF N - - - - - IF...THEN
IF...ELSE...THEN
N#0 СЛЕД IF, N=0-THEN (ELSE)

THEN - - - - - IF...THEN
КРАИ НА IF...THEN ФРАЗА

ELSE - - - - - IF..ELSE..THEN
РАЗДЕЛЯ IF...THEN ФРАЗАТА

C. BEGIN - UNTIL

ФОРМАТ:

```
BEGIN
    <ДУМИ ЗА ПОВТАГЯНЕ>
<СТЕК ТЕСТ>
    UNTIL
```

ДУМИТЕ МЕЖДУ BEGIN И UNTIL СЕ ИЗПЪЛНЯВАТ. UNTIL ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА И АКО ТО Е НУЛА ВРЪЩА УПРАВЛЕНИЕТО СЛЕД BEGIN, В ПРОТИВЕН СЛУЧАЙ ПРОДЪЛЖАВА СЛЕД UNTIL.

```
BEGIN      !
    !-----+
    V      !
+-----+      !
!      !      !
! ДУМИ !      !
!      !      !
+-----+      !
        !
        !
        V      !
        /
        /
UNTIL     /СТЕК >-----+
< ТЕСТ / =0
        /
        /
        ! <>0
        !
        !
        V
```

ПРИМЕР:

```
#> 0 BEGIN DUP . CR 1 + DUP 5 = UNTIL
0
1
2
3
4
```

ОПЕРАТОР З Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

BEGIN - - - - -
 ВЪЗВРАТ GT REPEAT, UNTIL

UNTIL N - - - - -
 BEGIN...UNTIL
 ВРЪЩА КОГАТО N = 0

D. BEGIN - WHILE - REPEAT

```
BEGIN  
      <ДУМИ ЗА ПОВТОРЕНИЕ>  
<СТЕК ТЕСТ>  
WHILE  
      <УПРАВЛЯВАНИ ДУМИ>  
REPEAT
```

ИЗПЪЛНЯВАТ СЕ ДУМИТЕ МЕЖДУ BEGIN И WHILE. WHILE ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА. АКО ТО НЕ Е НУЛА СЕ ИЗПЪЛНЯВАТ ДУМИТЕ МЕЖДУ WHILE И REPEAT И УПРАВЛЕНИЕТО СЕ ВРЪЩА СЛЕД BEGIN. АКО ЧИСЛОТО Е НУЛА УПРАВЛЕНИЕТО СЕ ПРЕДАВА СЛЕД REPEAT.

```
BEGIN !  
+----->!  
! V  
! +-----+  
! ! !  
! ! ДУМИ !  
! ! !  
! +-----+  
! !  
! !  
! V  
! /  
! /  
WHILE ! /СТЕК >-----+  
! < ТЕСТ/ =0  
! /  
! /  
! ! <>0  
! !  
! V  
! +-----+  
! ! !  
+---! ДУМИ !  
! !  
REPEAT +-----+  
+-----+  
!
```

ЕТО ПОДОБЕН НА ПРЕДИШНИЙ ПРИМЕР:

```
#> 0 BEGIN DUP 5 <> WHILE DUP . CR 1 + REPEAT  
0  
1  
2  
3  
4
```

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

BEGIN - - - - -
 ВЪЗВРАТ ОТ REPEAT, UNTIL

WHILE N - - - - -
 N=0 СЛЕД REPEAT, N#0 - WHILE

REPEAT - - - - -
 BEGIN ... WHILE ... REPEAT

E. CASE: - THEN

ФОРМАТ:

<СТЕК ТЕСТ>

CASE:
 <ДУМА 0>
 <ДУМА 1>
 <ДУМА 2>
 . . .
 <ДУМА N>

THEN

ДУМАТА CASE: ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА И ГО ИЗПОЛЗВА ЗА ДА ИЗПЪЛНИ ЕДНА ДУМА ИЗМЕЖДУ СПИСЪК ОТ ДУМИ. НУЛА ИЗБИРА ДУМА 0, ЕДИНИЦА - ДУМА 1 И Т.Н. АКО ЧИСЛОТО Е ПО-ГОЛЯМО ОТ БРОЯ НА ДУМИТЕ В СПИСЪКА ИЛИ Е ОТРИЦАТЕЛНО МОГАТ ДА СЕ СЛУЧАТ НЕПРЕДВИДЕНИ НЕЩА. ГРИЖА НА ПРОГРАМИСТА Е ДА НАПРАВИ ПРОВЕРКА ЗА КОРЕКТНОСТ ПРЕДИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА CASE: - THEN.

```

!
CASE:
!
V
/
+-----+
/
!   !
/СТЕК >---->! ДУМА 0 !----+
< =0 ?/
/
+-----+   !
/
!
V
/
+-----+   !
/
!   !
/СТЕК >---->! ДУМА 1 !----+
< =1 ?/
/
+-----+   !
/
!
V
/
+-----+   !
/
!   !
/СТЕК >---->! ДУМА 2 !----+
< =2 ?/
/
+-----+   !
/
!
.
.
.
V
/
+-----+   !
/
!   !
/СТЕК >---->! ДУМА N !----+
< =N ?/
/
+-----+   !
/

```

THEN

V

ПРИМЕР:

```

#> : Н PRINT " ЧИСЛОТО Е НУЛА " ;
#> : Е PRINT " ЧИСЛОТО Е ЕДНО " ;
#> : Д PRINT " ЧИСЛОТО Е ДВЕ " ;

```

#> : ТЕСТЗ

#> CASE:

#> Н

#> Е

#> Д

#> BELL

#> THEN ;

#> 0 ТЕСТЗ

ЧИСЛОТО Е НУЛА

#> 2 ТЕСТЗ

ЧИСЛОТО Е ДВЕ

#> 3 ТЕСТЗ

...<ЗВУК>...

ТРЯБВА ДА ПРЕДВИДИМ, ОБАЧЕ, ЧЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ЗАДАДЕНО И ЧИСЛО РАЗЛИЧНО ОТ 0,1,2 ИЛИ 3.

#> : ПРОВЕРКА

#> DUP DUP 3 <= SWAP 0 >= AND

#> IF

#> ТЕСТЗ

#> ELSE

#> PRINT " ЧИСЛОТО НЕ Е МЕЖДУ 0 И 3 "

#> DROP

#> THEN ;

#> 2 ПРОВЕРКА

ЧИСЛОТО Е ДВЕ

#> -34 ПРОВЕРКА

ЧИСЛОТО НЕ Е МЕЖДУ 0 И 3

#> 11 ПРОВЕРКА

ЧИСЛОТО НЕ Е МЕЖДУ 0 И 3

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

CASE: N - - - - - CASE: THEN
ИЗПЪЛНЯВА N-ТАТА ДУМА (ОТ 0)

THEN - - - - - CASE: THEN
КРАИ НА CASE:...THEN #РАЗА

II.7 ПРОГРАМНА СТРУКТУРА

В ПОСЛЕДНИЯ ПРИМЕР (ЗА CASE:) ЗАПОЧНАХМЕ С ДЕФИНИРАНЕ НА ТРИ ДУМИ "Н", ".Е" И "Д". СЛЕД ТОВА ДЕФИНИРАХМЕ "ТЕСТЗ", КОЯТО ВИКА ЕДНА ОТ ТЕЗИ ТРИ думи. И НАКРАЯ ДЕФИНИРАХМЕ "ПРОВЕРКА", КОЯТО ВИКА "ТЕСТЗ".

ТАЗИ ВЕРИГА ОТ ДЕФИНИЦИИ Е ПЪТЯТ, ПО КОИТО СЕ СЪЗДАВАТ ДЪЛГИ ПРОГРАМИ НА ГРАФОРТ. В КРАИНА СМЕТКА СЕ ДЕФИНИРА ЕДНА ПОСЛЕДНА ДУМА, КОЯТО СЕ ДОБАВЯ НА ВЪРХА НА БИБЛИОТЕКАТА И НЕИНСТО ИЗПЪЛНЕНИЕ ВСИДИ ДО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА.

А. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДУМИ

#> 50 DO I . CR НИЦО LOOP

НИДО НЕНАМЕРЕНО (RETURN)

0-1-2-3-4-5

ТОВА БЕШЕ ПРИМЕР С НЕДЕФИНИРАНА ДУМА - ТЯ СЕ ИГНОРИРА И ЗПЪЛНЕНИЕТО ПРОДЪЛЖАВА.

#> : OVER PRINT "ГРЕШКА" ;

OVER ДУБЛИРАНО (RETURN)

ТУК ДЕФИНИРАМЕ ДУМА С ИМЕ, КОЕТО СЪЩЕСТВУВА ВЕЧЕ В БИБЛИОТЕКАТА. СЪОБЩЕНИЕТО Е ИНФОРМАЦИОННО, ДУМАТА СЕ ДОБАВЯ НА ВЪРХА НА БИБЛИОТЕКАТА, НО ПОВЕЧЕ НЯМАМЕ ДОСТЪП ДО ПРЕДИШНАТА ДУМА OVER. FORGET OVER НЕ ОПРАВИ НЕЩАТА.

В. ТЕКСТ ИЛИ ГРАФИКА

ГРАФИЧНИЯТ ЕКРАН СЕ ИЗПОЛЗВА ОТ ГРАФОРТ ЗА ИЗВЕЖДАНЕ НА ТЕКСТОВЕ, ГРАФИКИ И СПЕЦИАЛНИ СИМВОЛНИ НАБОРИ. ПРИДВИНВАНЕТО НА ТЕКСТА ПО ЕКРАНА НЕ Е ТАКА БЪРЗО КАКТО ПРИ НОРМАЛНИЯ ТЕКСТОВ РЕЖИМ. ГРАФОРТ ПРИТЕЖАВА ДВЕ ДУМИ, КОИТО УПРАВЛЯВАТ РЕЖИМА НА ИЗВЕЖДАНЕ:

GR - ГРАФИЧЕН (НОРМАЛЕН ЗА ГРАФОРТ);
TEXT - ТЕКСТОВ.

ОПЕРАТОР СТАСК ОБЯСНЕНИЯ

====ПРЕДИ==СЛЕД=====

GR ----- GRAPHICS

ГРАФИЧЕН РЕЖИМ

TEXT - - - - - **ТЕКСТОВ РЕЖИМ**

С. ПАМЕТ (PRGTOP И \$LIST)

В ГРАФОРТ СА ВЛОЖЕНИ МНОГО БЪЗМОЖНОСТИ, А И ДВЕТЕ ГРАФИЧНИ СТРАНИЦИ СЕ ИЗПОЛЗВАТ. СВОБОДНОТО МЯСТО ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ПРОГРАМИ НЕ Е МНОГО ГОЛЯМО. ПРИСЪСТВIЕТО НА ЕЗИКОВА КАРТА УЛЕСНЯВА РАБОТАТА С ГРАФОРТ.

ЕДИН НАЧИН ДА СЕ ПОДДЪРЖА ПАМЕТТА СВОБОДНА Е ДА СЕ ИЗДАВА FORGET ЗА ДУМИТЕ, КОИТО НЕ СА ПОВЕЧЕ НЕОБХОДИМИ.

ETO ДВЕ ДУМИ, КОИТО ПОЗВОЛЯВАТ ОЦЕНКА НА ПАМЕТТА ЗАЕТА ОТ БИБЛИОТЕКАТА.

#> PRGTOP

-32040

PRGTOP ПРЕХВЪРЛЯ В СТЕКА АДРЕСА НА ВЪРХА НА БИБЛИОТЕКАТА.

\$LIST ИЗВЕЖДА ПОДОБНО НА LIST ДУМИТЕ ОТ БИБЛИОТЕКАТА, Но ЗАЕДНО С ШЕСТНАДЕСЕТИЧНИТЕ ИМ АДРЕСИ:

#> \$LIST

\$82CB ?

\$82B1 CHS

\$82A3 ABS

\$8281 SGN

• • •

• • •

ТОВА СА НАЧАЛНИТЕ АДРЕСИ НА ДУМИТЕ. НЕКА ДЕФИНИРАМЕ ЕДНА ФИКТИВНА ДУМА, КОЯТО ЩЕ НИ ПОМОГНЕ ДА УЗНАЕМ ДЕЙСТВИТЕЛНИЯ КРАИ НА БИБЛИОТЕКАТА.

#> : * ;

#> \$LIST

\$82D8 *

\$82CB ?

\$82B1 CHS

\$82A3 ABS

• • •

СЛЕД ИЗТРИВАНЕ НА ФИКТИВНАТА ДУМА (FORGET *), НЕИНИЯТ НАЧАЛЕН АДРЕС (\$82D8) ЩЕ БЪДЕ ДЕЙСТВИТЕЛНИЯ КРАИ НА БИБЛИОТЕКАТА.

ОПЕРАТОР	S T A C K	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		

PRGTOP - - - A - - PROGRAM TOP
АДРЕС НА ВЪРХА НА БИБЛИОТ.

\$LIST - - -
ИЗВЕЖДА ДУМИТЕ С АДРЕСИТЕ ИМ

II.8 РАБОТА С КЛАВИАТУРАТА

A. КИРИЛИЦА И ЛАТИНИЦА

НОРМАЛНО МОЖЕТЕ ДА ИЗПОЛЗВАТЕ КЛАВИШИТЕ "ЛАТ" ЗА ПРЕМИНАВАНЕ В РЕЖИМ ЛАТИНИЦА, НО ГРАФОРТ ВИ ДАВА НЯКОИ ДОПЪЛНИТЕЛНИ УДОБСТВА. ЕДНОВРЕМЕННОТО НАТИСКАНЕ НА "МК" И "О" (ЩЕ ГО БЕЛЕЖИМ [O]) ПОСЛЕДВАНО ОТ "Е", "У" ИЛИ "Л" ВИ ПОЗВОЛЯВА ДА РАБОТИТЕ С КЛАВИАТУРАТА ПО РАЗЛИЧЕН НАЧИН.

[O]Е - САМО В РЕЖИМ С НАТИСНАТ ЪГЛЪТ КЛАВИШ "ЛАТ". ВСИЧКИ ВЪВЕЖДАНИ БУКВИ СА НА КИРИЛИЦА. ПРИ НАТИСКАНЕ НА "ОСВ" (ESC) СЛЕДВАЩИЯ СИМВОЛ Е ОТ ЛАТИНИЦАТА.

[O]У - В РЕЖИМ КИРИЛИЦА, ВСИЧКИ ВЪВЕЖДАНИ БУКВИ СА ОТ ЛАТИНИЦАТА.

[O]Л - ВСИЧКИ ВЪВЕЖДАНИ БУКВИ СА ОТ КИРИЛИЦАТА.

[O] - [O] ПОСЛЕДВАНО ОТ ИНТЕРВАЛ - НОРМАЛЕН РЕЖИМ.

B. ПРИДВИЖВАНЕ НА КУРСОРА

ПОДОБНО НА СТАНДАРТНАТА РАБОТА С "ПРАВЕЦ", [I] И [N] СА ДВЕТЕ СТРЕЛКИ "-->" И "<--". СЛЕД НАТИСКАНЕ НА "ОСВ" (ESC) "I", "J", "K" И "M" ОТ ЛАТИНИЦАТА ПРИДВИЖВАТ КУРСОРА В ЧЕТИРИТЕ ПОСОКИ. НАТИСКАНЕТО НА [I] ПРЕДИЗВИКВА ОСВОБОЖДАВАНЕТО НА МЯСТО ЧРЕЗ ОТМЕСТВАНЕ НА ДЯСНО НА ЦЕЛИЯ РЕД. ПО ТОЗИ НАЧИН В РАМКИТЕ НА ЕДИН РЕД ОТ 40 ЗНАКА МОГАТ ДА СЕ ВМЪКВАТ ДРУГИ СИМВОЛИ.

II.9 ТЕКСТОВ РЕДАКТОР

НА ДИСКЕТАТА СЪЩЕСТВУВАТ ДВА ЕДНАКВИ ТЕКСТОВИ РЕДАКТОРА - ГРЕДАКТОР1 И ГРЕДАКТОР2. ГРЕДАКТОР1 СЕ ЗАРЕЖДА КОГАТО ПАМЕТТА Е 48К И ПОЗВОЛЯВА РЕДАКТИРАНЕ НА ОКОЛО 2000 СИМВОЛА. ГРЕДАКТОР2 Е РЕДАКТОРЪТ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВА КОГАТО ИМА ЕЗИКОВА ИЛИ РАМ КАРТИ И ПОЗВОЛЯВА РЕДАКТИРАНЕ НА ОКОЛО 11500 СИМВОЛА.

КОМПИЛАТОРЪТ ГРАФОРТ И ТЕКСТОВИЯ РЕДАКТОР ИЗПОЛЗВАТ СТАНДАРТНИ ТЕКСТОВИ ФАЙЛОВЕ (ТИП "Т"). ЗА ПИСАНЕ НА ПРОГРАМИ МОЖЕТЕ ДА ИЗПОЛЗВАТЕ ВСЕКИ ТЕКСТОВ РЕДАКТОР ЗА ПРАВЕЦ, КОИТО СЪЗДАВА ФАЙЛОВЕ ОТ ТИП "Т".

ЗА ДА РАБОТИТЕ С РЕДАКТОРА, НАПИШЕТЕ "EDIT". СЪОТВЕТНИЯТ РЕДАКТОР ЩЕ БЪДЕ ЗАРЕДЕН В ПАМЕТТА.

ОПЕРАТОР	S T A C K	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		
EDIT	- - - - -	ВХОД В ТЕКСТОВИЯ РЕДАКТОР

ПЪРВАТА КОМАНДА, КОЯТО ТРЯБВА ДА ЗНАЕТЕ Е "?".

?

SAVE
GET
INSERT
DELETE
PROGRAM
MEMORY
LIST
WRITE
ERASE
AUTONUM
BYE
CTRL-D=DOS

"?" ИЗВЕЖДА ВСИЧКИ КОМАНДИ НА РЕДАКТОРА. ЗА ДА ИЗДАДЕТЕ НЯКОЯ ОТ ТЕЗИ КОМАНДИ Е ДОСТАТЪЧНО ДА НАПИШЕТЕ САМО НЕЙНАТА ПЪРВА БУКВА И ТО НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНО В РЕЖИМ ЛАТИНИЦА.

ПРИ ИЗВЕЖДАНЕТО НА ЕКРАНА ВСИЧКИ РЕДОВЕ ОТ ЕДНА ПРОГРАМА СА НОМЕРИРАНИ ОТ 10 И ПРЕЗ 10. ТЕЗИ НОМЕРА НЕ СЕ ПАЗЯТ НА ДИСКЕТАТА И НЯМАТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА КОМПИЛАТОРА - ТЯХНОТО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ Е ЕДИНСТВЕНО ОБСЛУЖВАЩО. ПРИ ВМЪКВАНЕ ИЛИ ИЗТРИВАНЕ НА РЕДОВЕ ОТ ПРОГРАМАТА, ТЯ СЕ ПРЕНОМЕРИРА АВТОМАТИЧНО ПРЕЗ 10.

ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА РЕДОВЕ СЕ ПИШЕ НОМЕРА ПОСЛЕДВАН ОТ ТЕКСТА - СЪДО КАТО ПРИ БЕЙСИК.

10 ПЪРВИ РЕД
20 ВТОРИ РЕД
30 ТРЕТИ РЕД

A. LIST (L)

L
10 ПЪРВИ РЕД
20 ВТОРИ РЕД
30 ТРЕТИ РЕД

КРАИ

"КРАИ" Е ИНДИКАЦИЯ ЗА ТОВА, ЧЕ РЕДАКТОРЪТ УСПЕШНО Е ИЗВЪРШИЛ ИСКАНАТА ФУНКЦИЯ.

НЕКА ВМЪКНЕМ РЕД 15:

15 ВМЪКНАТ РЕД

L
10 ПЪРВИ РЕД
20 ВМЪКНАТ РЕД
30 ВТОРИ РЕД
40 ТРЕТИ РЕД

LIST (L ИЛИ L) МОЖЕ ДА СЕ ИЗПОЛЗВА ЗА ИЗВЕЖДАНЕ НА ЕДИН ИЛИ ГРУПА РЕДОВЕ.

L 20 ИЗВЕЖДА САМО РЕД 20
L 20,40 ИЗВЕЖДА РЕДОВЕ ОТ 20 ДО 40
L 20, ИЗВЕЖДА ОТ РЕД 20 ДО КРАЯ
L ,40 ИЗВЕЖДА ОТ НАЧАЛОТО ДО РЕД 40

B. AUTONUM (A)

AUTONUM ПОЗВОЛЯВА АВТОМАТИЧНО НОМЕРИРАНЕ НА РЕДОВЕТЕ.

A
50 ТЕКСТ1
60 ТЕКСТ2
70

ЗА ДА СПРЕТЕ AUTONUM НАТИСНТЕ RETURN ВЕДНАГА СЛЕД НОМЕРА.

ЗА ДА ПРОМЕНИТЕ ЕДИН ВЕЧЕ ВЪВЕДЕН РЕД ИЗПОЛЗВАЙТЕ "ОСВ" ПОСЛЕДВАНО ОТ I,J,K ИЛИ M И ЧРЕЗ СТРЕЛКИТЕ ([U] И [H]) ВЪВЕДЕТЕ КОРЕКТНИЯ РЕД ОТНОВО.

C. DELETE (D)

ВЪВЕЖДАНЕТО НА ПРАЗЕН РЕД (САМО НОМЕР) НЯМА ДА ГО ИЗТРИЕ ПОДОБНО НА БЕИСИК. ИЗТРИВАНЕТО НА РЕДОВЕ СТАВА СЪС КОМАНДАта DELETE (D). ПОДОБНО НА LIST, DELETE МОЖЕ ДА ИЗТРИЕ ЕДНА ИЛИ ГРУПА ЛИНИИ

D 30
D 30,80
D 30,
D ,80

D. ERASE (E)

ТОВА Е КОМАНДАТА, КОЯТО СЕ ИЗПОЛЗВА ЗА ДА СЕ ИЗТРИЕ ФАИЛА ЗА РЕДАКТИРАНЕ ОТ ПАМЕТТА.

E
ИЗТРИВАНЕ (Д/Н) :

ТРЯБВА ДА ПОТВЪРДИТЕ С Д)А УНИЩОЖАВАНЕТО НА ФАИЛА В ПАМЕТТА.

E. АВТОМАТИЧНО ВМЪКВАНЕ.

ИЗПОЛЗВАХМЕ ВЕЧЕ AUTONUM ЗА АВТОМАТИЧНО ДОБАВЯНЕ КЪМ ФАИЛА. В СРЕДАТА НА ФАИЛА AUTONUM МОЖЕ ДА СЕ ИЗПОЛЗВА СЪЩО ЗА ВМЪКВАНЕ НА РЕДОВЕ.

НЕКА ИЗТРИЕМ ВСИЧКО ОТ ПАМЕТТА:

E
ИЗТРИВАНЕ (Д/Н) : Д
КРАИ

10 ПЪРВИ РЕД
20 ПОСЛЕДЕН РЕД

L

10 ПЪРВИ РЕД
20 ПОСЛЕДЕН РЕД

ДА ДОБАВИМ ЕДИН РЕД:

15 РЕД 1

НЕКА СЕГА ВЪВЕДЕМ A)UTOONUM:

A

30 РЕД 2
40 РЕД 3
50 РЕД 4
60

А СЕГА ДА ВИДИМ ОТНОВО ФАЙЛА:

L

10 ПЪРВИ РЕД
20 РЕД 1
30 РЕД 2
40 РЕД 3
50 РЕД 4
60 ПОСЛЕДЕН РЕД

F. INSERT (I)

С КОМАНДАта I)NSERT СЪЩО МОЖЕ ДА СЕ ЗАПОЧНЕ ВМЪКВАНЕ. ВМЕСТО ДА СЕ НАПИШЕ ПЪРВИЯ ВМЪКНАТ РЕД, ПРЕДИ A)UTONUM СЕ ИЗДАВА "I".

НЕКА ИЗТРИЕМ ПЪРВО РЕДОВЕ 20 ДО 50:

D 20,50

КРАИ

L

10 ПЪРВИ РЕД
20 ПОСЛЕДЕН РЕД

НЕКА ВМЪКНЕМ ОТНОВО РЕДОВЕТЕ ПО СРЕДАТА:

I 15

A

20 РЕД 1
30 РЕД 2
40 РЕД 3
50 РЕД 4
60

РЕДОВЕ ОТ 20 ДО 50 СЕ НАМИРАТ ОТНОВО ВЪВ ФАЙЛА.

G. SAVE (S)

ЗА ДА СЕ ЗАПАЗИ ФАЙЛА НА ДИСКЕТАТА, СЕ ИЗПОЛЗВА КОМАНДА S)AVE.

S

(ФАЙЛ-ИМЕ):

ЗАДАЙТЕ ИМЕТО, ПОД КОЕТО ИСКАТЕ ДА БЪДЕ ЗАПАЗЕН ФАЙЛА. СПОРЕД СТАНДАРТНИТЕ ДОС-КОНВЕНЦИИ МОГАТ ДА БЪДАТ ЗАДАДЕНИ НОМЕР НА СЛОТ И НОМЕР НА УСТРОИСТВО:

(ФАЙЛ-ИМЕ): ТЕСТ

(ФАЙЛ-ИМЕ): ТЕСТ,36,D1

МОЖЕТЕ ДА ЗАПАЗИТЕ И ЧАСТИ ОТ ФАЙЛА:

(ФАЙЛ-ИМЕ): ТЕСТ/20,50

(ФАЙЛ-ИМЕ): ТЕСТ/,50

(ФАЙЛ-ИМЕ): ТЕСТ/20,

H. GET (G)

ЗА ДА ЗАРЕДИТЕ ФАЙЛ В ПАМЕТТА СЕ ИЗПОЛЗВА КОМАНДА G)ET. ЗА РАЗЛИКА ОТ LOAD В БЕЙСИК, КОМАНДАта GET НЕ ИЗЧИСТВА ПРЕДВАРИТЕЛНО ПАМЕТТА, А ВМЪКВА ФАЙЛА СЛЕД ТЕКУЩИЯ В ПАМЕТТА. АКО ИСКАТЕ САМО ТОЗИ ФАЙЛ ДА СЕ НАМИРА В ПАМЕТТА, ИЗДАЙТЕ ПЪРВО КОМАНДАТА E)ERASE.

G

(ФАЙЛ-ИМЕ): ТЕСТ

В ИМЕТО НА ФАЙЛА МОЖЕ ДА СЕ УКАЖЕ МЕЖДУ КОИ РЕДОВЕ ДА БЪДЕ ВМЪКНАТ ЗАРЕЖДАНИЯ ФАЙЛ:

G

(ФАЙЛ-ИМЕ): ТЕСТ/35

СЛЕД ГОРНАТА КОМАНДА ФАЙЛЪТ ТЕСТ ЩЕ БЪДЕ ВМЪКНАТ МЕЖДУ РЕДОВЕ 30 И 40 НА ТЕКУЩИЯ ФАЙЛ.

I. ДОС КОМАНДИ ([D])

НАТИСНЕТЕ ЗАЕДНО "MK" И "D/D" (ОТБЕЛЯЗВАНО КАТО [D]), А СЛЕД ТОВА RETURN:

ВЪВЕДИ DOS КОМАНДА:

МОЖЕТЕ ВЕЧЕ ДА ИЗДАДЕТЕ ВСЯКА ЕДНА ОТ ДОС-КОМАНДИТЕ. ЗА ДА СЕ ВЪРНЕТЕ КЪМ НОРМАЛНИЯ РЕЖИМ НА РЕДАКТОРА ПРОСТО ОТГОВОРЕТЕ ДВА ПЪТИ С RETURN.

J. ОТПЕЧАТВАНЕ НА ФАЙЛОВЕ

В РЕЖИМ ДОС-КОМАНДИ НА РЕДАКТОРА НАПИШЕТЕ PR#1. ПРИ ИЗДАВАНЕ СЛЕД ТОВА НА КОМАНДАТА L)IST ИЛИ ОЩЕ ПО ДОБРЕ W)RITE (ЗА ДА НЕ СПИРА ВСЕКИ 16 РЕДА) ВАШАТА ПРОГРАМА ЩЕ БЪДЕ ИЗВЕДЕНА НА ПЕЧАТ. ТЪИ КАТО ГРАФОРТ НЕ РАЗПОЗНАВА "PR#0", ЗА ДА СЕ ВЪРНЕТЕ КЪМ НОРМАЛЕН РЕЖИМ НАТИСНЕТЕ ЧЕРВЕНОТО КОПЧЕ "RST".

K. СЪОБРАЖЕНИЯ ЗА ПАМЕТТА

С НАРАСТВАНЕТО НА БИБЛИОТЕКАТА ГРАФОРТ ЗАПОЧВА ДА ИЗПОЛЗВА И ПАМЕТТА ОТДЕЛЕНА ЗА РЕДАКТОРА.

ЗА ДА ВИДИТЕ РАЗМЕРА НА СВОБОДНАТА ЗА РЕДАКТОРА ПАМЕТ, ИЗДАЙТЕ КОМАНДАТА M)EMORY.

M

СВОБ. ПАМЕТ 11773

КРАИ

ЗА ДА ИЗБЕГНЕТЕ КОНФЛИКТ С КОМПИЛАТОРА, МОЖЕ БИ ЗЕ ВИ СЕ НАЛОЖИ ДА ПРОМЕНите РАЗМЕРА НА ИЗПОЛЗВАНАТА ПАМЕТ. ТОВА МОЖЕ ДА СТАНЕ С ПОМОЩТА НА КОМАНДАТА P)OSITION:

P

ДЪЛЖ. ПРОГРАМА ****

ПОЗИЦИЯ 34317

СВОБ. ПАМЕТ ****

ПРОМЯНА ПОЗИЦИЯ (Д/Н) : Д

ВЪВЕДИ НОВА ПОЗИЦИЯ : ****

АКО НЯМАТЕ ЕЗИКОВА КАРТА, А ТРЯБВА ДА РЕДАКТИРАТЕ ДОСТА ОБЕМИСТ ФАЙЛ, МЯСТОТО В ПАМЕТТА НЯМА ДА ВИ Е ДОСТАТЪЧНО. ЗА ДА МОЖЕТЕ ДА РАБОТИТЕ ПРЕМИНЕТЕ В ТЕКСТОВ РЕЖИМ И СЛЕД ТОВА ИЗПОЛЗВАЙТЕ ГРАФИЧНИТЕ СТРАНИЦИ ЗА РАБОТНА ПАМЕТ НА РЕДАКТОРА. СЛЕД ПОДОБНО ИЗПОЛЗВАНЕ МОЖЕ ДА ВИ СЕ НАЛОЖИ ДА ЗАРЕДИТЕ ОТНОВО ГРАФОРТ ОТ ДИСКЕТАТА.

#> TEXT EDIT

ПОД УПРАВЛЕНИЕ НА РЕДАКТОРА ИЗДАЙТЕ КОМАНДАТА P)OSITION:

P

ДЪЛЖ. ПРОГРАМА ****

ПОЗИЦИЯ 34317

СВОБ. ПАМЕТ ****

ПРОМЯНА ПОЗИЦИЯ (Д/Н) : Д

ВЪВЕДИ НОВА ПОЗИЦИЯ : 3192

КРАИ

В ТЕКСТОВ РЕЖИМ, НО С ЕДИН БУФЕР УВЕЛИЧЕН С 16K, МОЖЕТЕ ДА РЕДАКТИРАТЕ И МНОГО ГОЛЕМИ ПРОГРАМНИ ФАЙЛОВЕ.

L. BYE (B)

ЗА ИЗЛИЗАНЕ ОТ ТЕКСТОВИЯ РЕДАКТОР СЕ ИЗАДВА КОМАНДАта BYE.

II.10 КОМПИЛИРАНЕ НА ПРОГРАМИ

НОРМАЛНО ГРАФОРТ ПРИЕМА КОМАНДИ ПРЕЗ КЛАВИАТУРАТА, КОМПИЛИРА ГИ ВЕДНАГА И ГИ ИЗПЪЛНЯВА (АКО НЕ СА САМО ДЕФИНИЦИИ).

КОМПИЛАТОРЪТ МОЖЕ ДА ЧЕТЕ ЕДНА ПРОГРАМА КАКТО ОТ ТЕКСТОВИЯ БУФЕР НА РЕДАКТОРА, ТАКА И ДИРЕКТНО ОТ ФАЙЛ НА ДИСКЕТА. НОРМАЛНО АДРЕСА НА БУФЕРА НА РЕДАКТОРА Е 34817 (ПОЗИЦИЯ). ИМА ДВЕ КОМАНДИ КОИТО ПОЗВОЛЯВАТ КОМПИЛИРАНЕ НА ТЕКСТОВИ ФАЙЛОВЕ.

АКО ФАЙЛЪТ Е В ПАМЕТТА СЕ ИЗПОЛЗВА КОМАНДАта MEMRD. ТЯ ИЗВЛИЧА ОТ СТЕКА ЧИСЛО, КОЕТО ИНТЕРПРТИРА КАТО АДРЕС В ПАМЕТТА НА ТЕКСТОВИЯ ФАЙЛ:

#> 34817 MEMRD

ВТОРИЯТ НАЧИН Е ЧРЕЗ КОМАНДАТА READ. ТЯ ЧЕТЕ И КОМПИЛИРА ФАЙЛ, КОИТО СЕ НАМИРА ВЪРХУ ДИСКЕТА. НЕКА ФАЙЛЪТ С ГРАФОРТ-ПРОГРАМАТА ВЪРХУ ДИСКЕТА СЕ НАРИЧА "ТЕСТ".

#> READ " ТЕСТ "

СЛЕД ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМАНДАТА ФАЙЛЪТ "ТЕСТ" ЩЕ БЪДЕ ПРОЧЕТЕН ОТ ДИСКЕТА И ТРАНСЛИРАН НА МАШИНЕН ЕЗИК ОТ КОМПИЛАТОРА ГРАФОРТ.

ОПЕРАТОР S T A C K ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

READ - - - - -
 ЧЕТЕ И КОМПИЛИРА ФАЙЛ

MEMRD A - - - - -
 ЧЕТЕ И КОМПИЛИРА ОТ АДРЕС А

A. КОМЕНТАРИ

НАВСЯКЪДЕ В ЕДНА ПРОГРАМА ГРАФОРТ МОГАТ ДА БЪДАТ ВЛОЖЕНИ КОМЕНТАРИ. ДУМАТА "(" ДЕФИНИРА НАЧАЛОТО НА ЕДИН КОМЕНТАР, А ДУМАТА ")" - НЕГОВИЯ КРАИ.

60 (ТОВА Е КОМЕНТАР)

ОПЕРАТОР S T A C K ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

- - - - -
НАЧАЛО НА КОМЕНТАР

II.11 ДУМИ ФОРМАТИРАЩИ ТЕКСТ

ДОСЕГА РАЗГЛЕДАХМЕ ТРИ ОТ ТЕЗИ ДУМИ:

PRINT - ИЗВЕЖДА ОГРАДЕНИЯ В КАВИЧКИ ТЕКСТ ОТ ТЕКУЩАТА ПОЗИЦИЯ НА КУРСОРА;

CR - ИЗВЕЖДА "RETURN", ПРИДВИНЖВА КУРСОРА НА СЛЕДВАЩИЯ РЕД;

SPACE - ИЗВЕЖДА ЕДИНИЧЕН ИНТЕРВАЛ.

ЕТО И ОЩЕ НЯКОЛКО ДУМИ:

HTAB - ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА И ГО ПРИЕМА ЗА ХОРИЗОНТАЛНА ПОЗИЦИЯ НА КУРСОРА;

VTAB - ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА И ГО ПРИЕМА ЗА ВЕРТИКАЛНА ПОЗИЦИЯ НА КУРСОРА;

ВАЛИДНИТЕ СТОЙНОСТИ ЗАВИСЯТ ОТ ГОЛЕМИНАТА НА СИМВОЛИТЕ (CHRSIZE) - СТАНДАРТНО ЗА HTAB ТЕ СА МЕЖДУ 0 И 39, А ЗА VTAB МЕЖДУ 0 И 23.

WINDOW - УСТАНОВЯВА ТЕКСТОВ ПРОЗОРЕЦ. ВЗИМА ЧЕТИРИ СТОЙНОСТИ ОТ СТЕКА, КОИТО ИНТЕРПРЕТИРА ПО СЛЕДНИЯ НАЧИН:

ЛЯВА ПОЗИЦИЯ,

ШИРОЧИНА В СИМВОЛИ,

ГОРЕН РЕД,

ДОЛЕН РЕД.

ВСЯКО ИЗВЕЖДАНЕ И ПРИДВИНЖВАНЕ НА ТЕКСТА СТАВА САМО В РАМКИТЕ НА ДЕФИНИРАНИЯ ПРОЗОРЕЦ, БЕЗ ДА ПРОМЕНЯ ОСТАНАЛИТЕ ЧАСТИ НА ЕКРАНА.

HOME - ИЗЧИСТВА ЕКРАНА В РАМКИТЕ НА ТЕКСТОВИЯ ПРОЗОРЕЦ.

CLEOR - ИЗЧИСТВА ЕКРАНА ОТ ТЕКУЩАТА ПОЗИЦИЯ ДО КРАЯ НА ТЕКСТОВИЯ ПРОЗОРЕЦ.

CLEOL - ИЗЧИСТВА ОТ ТЕКУЩАТА ПОЗИЦИЯ ДО КРАЯ НА РЕДА.

ERASE - ИЗЧИСТВА ЦЕЛИЯ ЕКРАН НЕЗАВИСИМО ОТ ТЕКСТОВИЯ ПРОЗОРЕЦ.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

VTAB N - - - - VERT. TAB
ПОЗИЦИОНИРА N-ТИ РЕД

HTAB M - - - - HORIZ. TAB
ПОЗИЦИОНИРА M-ТА КОЛОНА

WINDOW L W T B - - - LEFT WIDTH
TOP BOTTOM
ТЕКСТОВ ПРОЗОРЕЦ

PRINT - - - -
ИЗВЕЖДА СЛЕДВАЩИЯ ТЕКСТ

HOME - - - -
ИЗТРИВА ТЕКСТА В ПРОЗОРЕЦА

CLEOP - - - -
CLEAR TO THE END OF PAGE

CLEOL - - - -
CLEAR TO THE END OF LINE

ERASE - - - -
ИЗТРИВА ГРАФИЧНИТЕ ЕКРАНИ

II.12 ДУМИ ЗА ЗАПАЗВАНЕ И ИЗВЛИЧАНЕ ОТ ПАМЕТТА

ПРАВЕЦ ИМА 65536 АДРЕСИРУЕМИ ПОЗИЦИИ (БАЙТА) В ПАМЕТТА. АДРЕСЪТ НА ВСЕКИ БАЙТ ОТ ПАМЕТТА МОЖЕ ДА СЕ ЗАПИШЕ В ДВА БАЙТА. В ДВА БАЙТА СЕ ЗАПИСВАТ ЧИСЛАТА ОТ 0 ДО 65535, Но ЧЕСТО СЕ НАЛАГА ИЗПОЛЗВАНЕТО И НА ОТРИЦАТЕЛНИ ЧИСЛА, ТАКА ЧЕ ЕДИН ОТ БИТОВЕТЕ В ТЕЗИ ДВА БАЙТА СЕ ИЗПОЛЗВА ЗА ЗНАК. ПО ТОЗИ НАЧИН МОГАТ ДА БЪДАТ ЗАПИСАНИ ЧИСЛА ОТ -32768 ДО +32767. В ПРАВЕЦ АДРЕСИТЕ ПО-ГОЛЕМИ ОТ 32767 СЕ КОДИРАТ ЧРЕЗ ОТРИЦАТЕЛНИ ЧИСЛА:

0000	.	0	-	0
0001	.	1	-	1
0002	.	2	-	2
.
7FFE	.	32766	-	32766
7FFF	.	32767	-	32767
8000	.	32768	-	-32768
8001	.	32769	-	-32767
8002	.	32770	-	-32766
.
FFFFD	.	65533	-	-3
FFFE	.	65534	-	-2
FFFFF	.	65535	-	-1

A. PEEK И POKE

ЧЕТИРИ ДУМИ ПОЗВОЛЯВАТ ЗАПИСВАНЕ В ПАМЕТТА И ЧЕТЕНЕ ОТ ТАМ. ПОД "ДУМА В ПАМЕТТА" СЕ РАЗБИРАТ ДВА ПОРЕДНИ БАЙТА. ТАЗИ "ДУМА" НЕ ТРЯБВА ДА СЕ БЪРКА С ГРАФОРТ-ДУМите от БИБЛИОТЕКАТА.

POKEW - Извлича две числа от стека. Първото е число между -32768 и 32767, а второто адрес на дума в паметта, където това число трябва да бъде запомнено.

PEEKW - Извлича число от стека (адрес на дума в паметта), а съдържанието на думата от този адрес връща обратно в стека.

POKE - Извлича две числа от стека - първото стойност в един байт (от 0 до 255), а второто адрес, на който да бъде запомнен този байт.

PEEK - Извлича едно число от стека - адрес на байт в паметта. Връща в стека съдържанието на този байт.

ДА ЗАПОМНИМ ЧИСЛОТО 23541 НА АДРЕС 2816:

#> 23541 2816 POKEW

#> 2816 PEEKW .

23541

Извлеченното с PEEKW число от думата на адрес 2816 е точно запаметеното там - 23541.

#> 128 2820 POKE

#> 2820 PEEK .

128

А ТОВА БЕШЕ АНАЛОГИЧЕН ПРИМЕР С БАЙТОВИТЕ КОМАНДИ POKE И PEEK.

ОПЕРАТОР З Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

POKEW N A - - - POKE WORD
ЗАПОМНЯ ЧИСЛОТО НА АДРЕС А

POKE N A - - - POKE BYTE
ЗАПОМНЯ БАЙТА НА АДРЕС А

PEEKW A - - N - - PEEK WORD
ЧЕТЕ ЧИСЛО ОТ АДРЕС А

PEEK A - - N - - PEEK BYTE
ЧЕТЕ БАЙТ ОТ АДРЕС А

В. ПРОМЕНИЛИВИ

ГРАФОРТ-ДУМАТА VARIABLE ПОЗВОЛЯВА ДЕФИНИРАНЕ НА НОВИ ДУМИ И ДОБАВЯНЕТО ИМ В БИБЛИОТЕКАТА. ТЯ ИМА ДВА ФОРМАТА.

VARIABLE <ПРОМЕНИЛИВА>

ДЕФИНИРА ПРОМЕНИЛИВА С ИМЕ <ПРОМЕНИЛИВА>.

#> LIST

СНЗ
АЗВ
ЕЗН

#> VARIABLE П1

#> LIST

П1
СНЗ
АЗВ
ЕЗН

Новата дума "П1" се състои от две части - двубайтово място за запазване на число и адрес на вътрешна подпрограма, която или взима число от стека и го слага в промениливата или взима число от промениливата и го слага в стека. За да се запише число в една променилива се използва думата "->". На практика думата "->" променя само един вътрешен ключ, който показва че при последващо появяване на име на променилива, вътрешната подпрограма за която говорихме трябва да вземе число от стека и да го запомни в промениливата. При нормално появяване на име на променилива стойността на промениливата се слага в стека.

#> 432 -> П1

#> П1 .
432

ВТОРИЯТ ФОРМАТ НА УПОТРЕБА НА ДУМАТА "VARIABLE" ПОЗВОЛЯВА ЗАДАВАНЕТО НА НАЧАЛНА СТОЙНОСТ НА ПРОМЕНИЛИВАТА:

<НАЧ.СТОЙНОСТ> VARIABLE <ПРОМЕНИЛИВА>

НАЧАЛНАТА СТОЙНОСТ НЕ СЕ ВЗИМА ОТ СТЕКА, А ДИРЕКТНО ОТ ПРОГРАМНИЯ РЕД, ТАКА ЧЕ НЕ МОЖЕ ДА ИМА НА ТОВА МЯСТО АРИТМЕТИЧЕН ИЗРАЗ.

#> 17 VARIABLE П2

#> П2 .
17

СТОИНОСТТА 17 БЕ ПРИСВОЕНА НА ПРОМЕНЛИВАТА П2 ПО ВРЕМЕ НА ДЕФИНИРАНЕТО. АКО НАЧАЛНА СТОИНОСТ НЕ БЪДЕ ЗАДАДЕНА, ТО ПРОМЕНЛИВАТА СЕ ИНИЦИАЛИЗИРА С НУЛЕВА СТОИНОСТ.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ ·
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

VARIABLE - - - - -
ДЕКЛАРИРА ПРОМЕНЛИВА С ИМЕ
ТОВА КОЕТО СЛЕДВА И ОПЦИОННО
НАЧАЛНА СТОИНОСТ ПРЕДИ НЕЯ

-> N - - X X X
ЗАПАЗВА N В ПРОМЕНЛИВАТА
СЛЕДВАЩА ->

II.13 НИЗОВЕ

A. ДЕФИНИРАНЕ НА НИЗОВЕ

ДУМАТА "STRING" СЕ ИЗПОЛЗВА ЗА ДЕФИНИРАНЕ НА НИЗОВИ ПРОМЕНЛИВИ - ПРОМЕНЛИВИ, КОИТО СЪДЪРЖАТ СИМВОЛНА (ТЕКСТОВА) ИНФОРМАЦИЯ.

<РАЗМЕР> STRING <НИЗ>

ТЪИ КАТО ГРАФОРТ ПРАВИ МНОГО МАЛКО ПРОВЕРКИ, ВНИМАТЕЛНО ТРЯБВА ДА ЕДЕ ПРЕЦЕНЕН МАКСИМАЛНИЯТ РАЗМЕР (<РАЗМЕР>) НА НИЗА <НИЗ>.

#> 30 STRING НИЗ

#> LIST

НИЗ
CHG
ADE
SGN

НИЗОВЕТЕ В ГРАФОРТ СА ИНДЕКСИРАНИ ОТ НУЛА ДО <РАЗМЕР>-1. КОГАТО СЕ СРЕЩНЕ ДУМА ДЕФИНИРАНА ЧРЕЗ STRING (НИЗ) ТО СЕ ИЗВАНДА ЧИСЛО ОТ СТЕКА, КОЕТО СЕ ПРИБАВЯ КЪМ НАЧАЛНИЯ АДРЕС НА НИЗА И ТАКА ПОЛУЧЕНИЯ АДРЕС СЕ ВРЪЩА ОБРАТНО В СТЕКА.

#> 0 НИЗ .
-32240

#> 10 НИЗ .
-32230

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

STRING - - - - -

СЛЕДВА СЕ ОТ ИМЕТО НА НИЗА И
СЕ ПРЕДХОДЖДА ОТ БРОЯ СИМВОЛИ

В. ИЗПОЛЗВАНЕ НА НИЗОВЕ

ЗА ЗАПОМНЯНЕ НА ТЕКСТ В ЕДИН НИЗ (ИЛИ НЯКЪДЕ В ПАМЕТТА) СЕ ИЗПОЛЗВА ДУМАТА "ASSIGN".

<АДРЕС> ASSIGN " <ТЕКСТ> "

ASSIGN ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА, ПРИЕМА ГО КАТО АДРЕС И ПОСТАВЯ ОТ ТОЗИ АДРЕС В ПАМЕТТА ТЕКСТА <ТЕКСТ>. ОБИКНОВЕНО АДРЕСА СЕ ЗАПИСВА В СТЕКА ЧРЕЗ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИМЕ НИЗ ПРЕДИ ASSIGN.

#> О НИЗ

#> ASSIGN " ДЕМО ТЕКСТ "

ЗА ДА СЕ ИЗВЕДЕ ЕДИН НИЗ ВЪРХУ ЕКРАНА СЕ ИЗПОЛЗВА ДУМАТА WRITELN.

<АДРЕС> WRITELN

WRITELN ВЗИМА АДРЕС ОТ СТЕКА И ИЗВЕЖДА НА ЕКРАНА ТЕКСТА ЗАПОЧВАЩ ОТ ТОЗИ АДРЕС.

#> О НИЗ WRITELN

ДЕМО ТЕКСТ

ТЕКСТОВА ИНФОРМАЦИЯ МОЖЕ ДА БЪДЕ ПРОЧЕТЕНА ОТ КЛАВИАТУРАТА И ДА БЪДЕ ЗАПОМНЕНА В НИЗ (ИЛИ КЪДЕ ДА Е В ПАМЕТТА). ЗА ЦЕЛТА СЕ ИЗПОЛЗВА ДУМАТА READLN.

<АДРЕС> READLN

READLN ВЗИМА АДРЕС ОТ СТЕКА, ЧЕТЕ ОТ КЛАВИАТУРАТА СИМВОЛИ ДО "RETURN" И ГИ ЗАПИСВА НА ТОЗИ АДРЕС В ПАМЕТТА (БКЛЮЧИТЕЛНО И RETURN-СИМВОЛА ЗА КРАЙ НА НИЗА).

ЕТО И ПРИМЕР:

#> О НИЗ READLN

ДЕМО ТЕКСТ2

#>

"ДЕМО ТЕКСТ2" БЕШЕ ПРОЧЕТЕН В НИЗА "НИЗ".

#> О НИЗ WRITELN

ДЕМО ТЕКСТ2

```
#> 5 НИЗ READLN  
ЧЕТЕНЕ  
#> 0 НИЗ WRITELN  
ДЕМО ЧЕТЕНЕ  
#> 1 НИЗ WRITELN  
ЕМО ЧЕТЕНЕ
```

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

ASSIGN A - - - -
СЛЕДВАЩИЯ ТЕКСТ НА АДРЕС А

READLN A - - - - READ LINE
ЧЕТЕ ОТ КЛАВИАТ. НА АДРЕС А

WRITELN A - - - - WRITE LINE
ПИШЕ ПО ЕКРАНА ОТ АДРЕС А

С. ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА НИЗОВЕ

ЧЕСТО СЕ НАЛАГА ДА БЪДАТ ЧЕТЕНИ ЧИСЛА ОТ КЛАВИАТУРАТА. Но от там могат да бъдат въвеждани само символи, следователно могат да се четат текстове с READLN в низове. "GETNUM" е думата, която преобразува една поредица от цифрови символи в число. Тя взима от стека адреса на низа и се опитва да открие поредица от цифри започващи от началото. Ако не открие зряща в стека нула, в противен случай връща намереното число.

Тук има още един проблем - дали нула в стека след GETNUM е намереното число или това е индикация за липса на число? За тази цел се използва думата "VALID". VALID връща в стека нула ако не е намерено число от GETNUM и различно от нула ако е намерено валидно число.

```
#> 0 НИЗ READLN  
234  
#> 0 НИЗ GETNUM .  
234  
#> VALID .  
142
```

```
#> 0 НИЗ READLN  
ЧИСЛО  
#> 0 НИЗ GETNUM .  
0  
#> VALID .  
0
```

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

GETNUM A - - N - - N=0,#0
СТРИНГА ОТ АДРЕС А В ЧИСЛО

VALID - - - N - - N=0,#0
0, АКО НЕ Е ЧИСЛО СЛЕД GETNUM

D. СИСТЕМЕН НИЗ (PAD)

ПОД PAD ЩЕ РАЗБИРАМЕ 124-БАИТОВ БУФЕР В ПАМЕТТА И ГРАФОРТ-ДУМА,
КОЯТО ПОСТАВЯ В СТЕКА АДРЕСА НА ТОЗИ БУФЕР. ОБИЧАИНОТО ЗА
ОБИКНОВЕНИТЕ НИЗОВЕ ИНДЕКСИРАНЕ ТУК НЕ СЕ ПРАВИ.

```
#> PAD .  
812 .  
#> PAD READLN  
ПРОВЕРКА  
#> PAD WRITELN  
ПРОВЕРКА  
#> PAD 3 + WRITELN  
ВЕРКА
```

PAD СЕ ИЗПОЛЗВА ПО ВРЕМЕ НА КОМПИЛАЦИЯ ОТ ГРАФОРТ, ТАКА ЧЕ
ТРЯБВА ДА СЕ СЧИТА КАТО ВРЕМЕННА ПАМЕТ.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

PAD - - - A - -
A - АДРЕСА НА 124 БАИТОВ БУФЕР

E. ДУМИ ЗА РАБОТА С НИЗОВЕ НА ДИСКЕТАТА

КОМПИЛИРАЙТЕ ФАИЛА "СТРИНГ.ДУМИ" ЧРЕЗ:

```
#> READ " СТРИНГ.ДУМИ "
```

ПО ТОВИ НАЧИН В БИБЛИОТЕКАТА ЩЕ ИМАТЕ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НЯКОЛКО
НОВИ И УДОЕНИ ЗА РАБОТА С НИЗОВЕ ДУМИ.

END? - ВЗИМА АДРЕС ОТ СТЕКА, ПРОВЕРЯВА ДАЛИ ТАИ ИМА 0 ИЛИ
141 (RETURN) И ВРЪЩА 1 АКО Е ВЯРНО И 0 В ПРОТИВЕН СЛУЧАЙ.

LENGTH - ВЗИМА АДРЕС ОТ СТЕКА И ВРЪЩА ДЪЛЖИНАТА НА НИЗА
ЗАПОЧВАЩ ОТ ТОВИ АДРЕС.

```
#` PAD ASSIGN " ТРИ "
```

```
#` PAD LENGTH
```

3

LEFT\$ - ВЗИМА ТРИ ЧИСЛА ОТ СТЕКА: АДРЕС НА ВХОДЕН НИЗ, АДРЕС НА ИЗХОДЕН НИЗ И БРОЙ СИМВОЛИ. ВЗИМА ПОСОЧЕНИЯ БРОЙ СИМВОЛИ ОТ ВХОДНИЯ НИЗ И ФОРМИРА СТЯХ ИЗХОДНИЯ НИЗ.

#> О НИЗ READLN
ЕЛИЗАБЕТ

#> О НИЗ PAD 5 LEFT\$

RIGHT\$ - КАТО LEFT\$, САМО ЧЕ ВЗИМА ПОСОЧЕНИЯ БРОЙ СИМВОЛИ СТДЯСНО.

#> С НИЗ PAD 3 RIGHT\$

#> PAD WRITELN
БЕТ

MOVELN - ВЗИМА ДВА АДРЕСА ОТ СТЕКА И КОПИРА ВХОДНИЯ НИЗ В ИЗХОДНИЯ.

#> О НИЗ PAD MOVELN

#> PAD WRITELN
ЕЛИЗАБЕТ

CONCAT - ВЗИМА ОТНОВО ДВА АДРЕСА ОТ СТЕКА И ПРИСЪЕДИНЯВА ВТОРИЯ НИЗ КЪМ ПЪРВИЯ.

#> PAD READLN

ГРА

#> О НИЗ READLN

ФОРТ

#> PAD О НИЗ CONCAT

#> PAD WRITELN

ГРАФОРТ

COMPARE - ВЗИМА ДВА АДРЕСА НА НИЗОВЕ ОТ СТЕКА И СРАВНЯВА ДВАТИ НИЗА. АКО ПЪРВИЯ Е ПО-ГОЛЯМ ВРЪЩА 1, АКО СА РАВНИ ВРЪЩА 0 И АКО ПЪРВИЯ Е ПО-МАЛЪК ВРЪЩА -1. ВНИМАВАЙТЕ ЗА БУКВИТЕ ОТ КИРИЛИЦАТА, ЗАЩОТО ТЕ НЕ СА В НАРАСТВАЩА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ ПО ВЪТРЕШЕН КОД.

#> PAD ASSIGN " CLASS "

#> О НИЗ ASSIGN " CLOSE "

#> PAD О НИЗ COMPARE .

-1

II.14 ДУМИ ЗА РАБОТА НА ЕДИНИЧНИ СИМВОЛИ

GETC И PUTC СА ГРАФОРТ-ДУМИТЕ, КОИТО ЧЕТАТ ИЛИ ИЗВЕЖДАТ ЕДИНИЧЕН СИМВОЛ. GETC ЧЕТЕ СИМВОЛ ОТ КЛАВИАТУРАТА И ЗАПИСВА НЕГОВИЯ ASCII-КОД В СТЕКА. PUTC ВЗИМА ОТ СТЕКА ЕДИН ASCII-КОД И ИЗВЕЖДА СИМВОЛ ОТ ТЕКУЩАТА ЗА КУРСОРА ПОЗИЦИЯ.

```
#> 193 PUTC  
A  
#> GETC .  
B  
194  
#> GETC DUP PUTC CR .  
Г  
231
```

GETC ИЗЧАКВА ДА БЪДЕ ВЪВЕДЕН СИМВОЛ ОТ КЛАВИАТУРАТА. АКО НЕ ИСКАТЕ ДА СПИРАТЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА МОЖЕТЕ ДА ИЗПОЛЗВАТЕ GETKEY И CLRKEY.

КОГАТО НАТИСНЕТЕ НЯКОИ КЛАВИШ, ASCII-КОДА НА СЪОТВЕТНИЯ СИМВОЛ СЕ ЗАПАМЕТЯВА. GETKEY ЧЕТЕ ТОЗИ ASCII-КОД И ГО ПОСТАВЯ В СТЕКА. CLRKEY ИЗЧИСТВА ЗАПАМЕТЕНИЯ ПРЕДИ СИМВОЛ. ВЪВЕДЕНИЯТ ПРЕЗ КЛАВИАТУРАТА КОД Е ВИНАГИ ПО-ГОЛЯМ ОТ 127. ТОВА МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗПОЛЗВАНО ЗА ДА СЕ ПРОСВЕРИ ДАЛИ НЯКОИ КЛАВИШ Е БИЛ НАТИСНAT.

```
#> : СИМВОЛ  
#> CLRKEY  
#> BEGIN  
#>     GETKEY  
#>     128 <  
#> WHILE  
#>     DROP  
#> REPEAT  
#> CLRKEY ;
```

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

GETC - - - N - - GET CHARACTER
ЧЕТЕ СИМВОЛ ОТ КЛАВИАТУРАТА

GETKEY - - - N - - GET KEY
ЧЕТЕ СИМВОЛ БЕЗ ЧАКАНЕ

CLRKEY - - - - - CLEAR KEY
ИЗЧИСТВА ПРЕДИ GETKEY

PUTC N - - - - - PUT CHARACTER
ИЗВЕЖДА СИМВОЛ С КОД N

II.15 ЧИСЛА В ДРУГИ БРОИНИ СИСТЕМИ

ЧЕТИРИ ГРАФОРТ-ДУМИ ПОЗВОЛЯВАТ СМЯНАТА НА ИЗПОЛЗВАНАТА БРОИНА СИСТЕМА, КОЯТО ПРИ ЗАРЕЖДАНЕ НА ГРАФОРТ Е ДЕСЕТИЧНАТА.

HEX - УСТАНОВЯВА ШЕСТНАДЕСТИЧНА БРОИНА СИСТЕМА;

BINARY - УСТАНОВЯВА ДВОИЧНА СИСТЕМА;

DECIMAL - ВРЪЩА ДЕСЕТИЧНАТА БРОИНА СИСТЕМА.

МОГАТ ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ И КАКВИ ДА Е ДРУГИ БРОИНИ СИСТЕМИ. ТОВА СТАВА ЧРЕЗ ЗАРЕЖДАНЕТО НА СИСТЕМНАТА ПРОМЕНЛИВА BASE.

КОГАТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ БРОИНИ СИСТЕМИ С ОСНОВА ПО-ГОЛЯМА ОТ 10, ЗА ЦИФРИТЕ ПО-ГОЛЕМИ ОТ 9 СЕ ИЗПОЛЗВАТ БУКВИ. ЗА ДА НЕ СЕ СЪБРКА ЕДНО ЧИСЛО ЗАПОЧВАЩО С БУКВА С ИМЕ, ТО ПРЕДИ НЕГО СЕ ПОСТАВЯ \$.

```
#> STACK 45
```

```
[45]
```

```
#> HEX
```

```
[2D]
```

```
#> BINARY
```

```
[1011011]
```

```
#> DECIMAL
```

```
[45]
```

```
#> 8 -> BASE
```

```
[55]
```

```
#> 12 -> BASE
```

```
[45]
```

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ

=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

BASE ПРОМЕНЛИВА
ЧИСЛОВА ОСНОВА ЗА СМЯТАНЕ

DECIMAL 10 -> BASE

BINARY 2 -> BASE

HEX 16 -> BASE

II.16 ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДОС ОТ ГРАФОРТ

ДОС-КОМАНДИ МОГАТ ДА СЕ ИЗДАВАТ КАКТО ДИРЕКТНО ОТ КЛАВИАТУРАТА, ТАКА И ОТ ДЕФИНИЦИИ НА ДУМИ. СТАНДАРТНО ДОС СЕ ИЗВИКВА ЧРЕЗ CR (ASCII-КОД 141) ПОСЛЕДВАНО ОТ [D] (ЕДНОВРЕМЕННО НАТИСНATИ "МК" И "Д/Д") С ASCII-КОД 132.

```
CR 132 PUTC PRINT " <ДОС-КОМАНДА> " CR
```

ВЪВЕДЕТЕ:

```
#> CR 132 PUTC PRINT " CATALOG " CR
```

II.17 ДУМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОГРАМИ

RUN Е думата, която предизвиква изпълнението на най-горната дума от библиотеката. Смисълът на тази команда е да се изпълни тази дума, когато нейното име е прекалено дълго или пък то е непознато.

AUTORUN Е дума, която чете от стека число и ако то е различно от nulla изпълнява горната дума от библиотеката винаги когато управлението трябва да се върне на ГРАФОРТ (очаквате да се появи #>). Ако прочетеното от стека число е nulla, този режим се прекратява.

ОПЕРАТОР	S T A C K	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		

RUN - - - - -
изпълнява най-горната дума

AUTORUN N - - - - - N=0 ! N#0
ако N#0, автоматичен RUN

II.18 ЗАПАЗВАНЕ НА СИСТЕМАТА

КОМПИЛАТОРЪТ ГРАФОРТ СЕ НАМИРА ВЪРХУ ДИСКЕТАКАТО ИЗПЪЛНИМ ДВОИЧЕН ФАЙЛ ПОД ИМЕТО "ГРАФОРТ". ТОВА Е ФАЙЛЪТ КОИТО СЕ ИЗПЪЛНЯВА, КОГАТО ЗАРЕДИТЕ ДИСКЕТАКАТА.

ОПЕРАТОРЪТ SAVEPRG ЗАПАЗВА СИСТЕМАТА КАТО ДВОИЧЕН ФАЙЛ ПОДОБЕН НА "ГРАФОРТ". ПО ВСЯКО ВРЕМЕ ПО-КЪСНО ТОЗИ ФАЙЛ МОЖЕ ДА БЪДЕ ЗАРЕДЕН И ИЗПЪЛНЕН ЧРЕЗ ДОС-КОМАНДАТА "BRUN".

Смисълът на тази команда е в запазването на потребителски програми (набор думи в библиотеката) на дискета. След издаването на командата SAVEPRG ще ви бъде поискано името на файла където ще бъде запазена системата, а след това и един допълнителен въпрос - дали искате автоматично (AUTORUN) изпълнение на горната дума от библиотеката след зареждане.

ГРАФОРТ използва модифициран дос, така че всяка система трябва да работи под негово управление. Използвайте копие от системната дискета за да запазвате вашите програми. Ако искате създадената дискета да изпълнява автоматично само вашата програма и да не може да се използва за друго, компилирайте програмата, запазете като "AUTORUN" системата под името "ГРАФОРТ" и изтрийте всички останали файлове от дискетата.

ПРИМЕР:

#> SAVEPRG

SAVE ФАЙЛ-ИМЕ :ГРАФОРТ

AUTORUN (Y/N) :Y

ОПЕРАТОР	S T A C K	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		

SAVEPRG - - - - -
ЗАПАЗВА СИСТЕМАТА НА ДИСК

II.19 ПРЕПОКРИВАЩИ СЕ СТРУКТУРИ (ОВЪРЛЕЙ)

ГРАФОРТ-ПРОГРАМИТЕ МОГАТ ДА ЗАРЕЖДАТ И ИЗПЪЛНЯВАТ ДРУГИ ГРАФОРТ-ПРОГРАМИ ДОРИ КАТО ГИ ЗАРЕЖДАТ ВЪРХУ СЕБЕ СИ. ПРОГРАМНИ СЕГМЕНТИ, КОИТО ИЗПОЛЗВАТ ЕДНО И СЪЩО МЯСТО В ПАМЕТТА СЕ НАРИЧАТ ПРЕПОКРИВАЩИ СЕ (OVERLAY).

ЗА ДА ИЗПЪЛНИТЕ ЕДИН ТАКЪВ СЕГМЕНТ ВКЛЮЧЕТЕ ВЪВ ВИКАЩАТА ПРОГРАМА КОМАНДА READ, КОЯТО ДА ГО ПРОЧЕТЕ. САМИЯТ СЕГМЕНТ ТРЯБВА ДА ЗАПОЧВА С FORGET, ТАКА ЧЕ ДА ИЗТРИЕ НЕИЗЖИНИТЕ ДУМИ ОТ БИБЛИОТЕКАТА (ДУМИТЕ, КОИТО ТРЯБВА ДА ПРЕПОКРИЕ). ТОИ ТРЯБВА ДА ЗАВЪРШВА С "CLOSE RUN" - CLOSE ЩЕ ЗАТВОРИ ДОС-ФАЙЛА, А RUN ЩЕ ИЗПЪЛНИ ПЪРВАТА ДУМА ОТ БИБЛИОТЕКАТА, КОЯТО НА ПРАКТИКА Е ГЛАВНАТА ДУМА НА ТОЗИ СЕГМЕНТ.

ДЕМОНСТРАЦИОННАТА ПРОГРАМА И ПОМОЩНОТО МЕНЮ ИЗПОЛЗВАТ ШИРОКО ТОЗИ МЕТОД НА РАБОТА - РАЗГЛЕДАЙТЕ ГИ ПОДРОБНО.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

CLOSE - - - - -
ЗАТВАРЯ ВСИЧКИ ФАЙЛОВЕ

II.20 ПРЕМЕСТВАНЕ В ПАМЕТТА

ОПЕРАТОРЪТ MOVMEM ПРЕМЕСТВА БЛОКОВЕ ПАМЕТ ОТ ЕДНО МЯСТО НА ДРУГО.

<АДРЕС1> <АДРЕС2> <БРОИ> MOVMEM

ПРЕМЕСТВАТ СЕ <БРОИ> БАЙТОВЕ ОТ АДРЕС <АДРЕС1> НА АДРЕС <АДРЕС2>.

#> 2048 2816 200 MOVMEM

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

MOVMEM A B N - - -
МЕСТИ N БАЙТА ОТ АДРЕС А НА В

II.21 ОТКРИВАНЕ АДРЕСИТЕ НА ДУМИ

ДУМАТА "" (АПОСТРОФ) ЗАПАЗВА В СТЕКА АДРЕСА НА ИЗПЪЛНИМАТА ЧАСТ ОТ ДУМАТА, КОЯТО СЛЕДВА. СЛЕДВАЩАТА ДУМА НЕ СЕ ИЗПЪЛНЯВА. С \$LIST СЕ ИЗВЕЖДАТ АДРЕСИТЕ НА НАЧАЛОТО НА ДЕФИНИЦИЯТА НА ВСЯКА ДУМА, А ТУК АДРЕСЪТ Е НА ИЗПЪЛНИМАТА ЧАСТ.

#> ' ERASE .
30822

ВИЖДАТЕ АДРЕСА НА ERASE, КАТО ЕКРАНА НЕ СЕ ЧИСТИ (ERASE НЕ СЕ ИЗПЪЛНЯВА).

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

- - - A - -
A - АДРЕСА НА ДУМАТА СЛЕД '

II.22 ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОДПРОГРАМИ НА МАШИНЕН ЕЗИК

ЧРЕЗ ДОС-КОМАНДАТА "BLOAD" В ПАМЕТТА МОГАТ ДА СЕ ЗАРЕДЯТ ПОДПРОГРАМИ НА МАШИНЕН ЕЗИК. ДУМАТА "CALL" ВЗИМА АДРЕС ОТ СТЕКА И ИЗПЪЛНЯВА ПОДПРОГРАМАТА ЗАПОЧВАЩА ОТ ТОЗИ АДРЕС. ПОДПРОГРАМАТА ТРЯБВА ДА ЗАВЪРШВА С RTS-ИНСТРУКЦИЯ (RETURN FROM SUBROUTINE).

РЕГИСТРИТЕ НА ПРОЦЕСОРА "A", "X", "Y" И "P" МОГАТ ПРЕДВАРИТЕЛНО ДА БЪДАТ ЗАРЕДЕНИ С ПОДХОДЯщи СТОЙНОСТИ. ТОВА СТАВА ЧРЕЗ ЗАРЕЖДАНЕ НА ТЕЗИ СТОЙНОСТИ В СИСТЕМНИТЕ ПРОМЕНАЛИВИ НА ГРАФОРТ - AREG, XREG, YREG И PREG. ПРЕДИ ДА ПРЕДАДЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА ПОДПРОГРАМАТА, ГРАФОРТ ще ЗАРЕДИ РЕГИСТРИТЕ, А СЛЕД ЗАВЪРШВАНЕТО И СТОЙНОСТИТЕ ИМ ще ЗАРЕДИ ОБРАТНО В СИСТЕМНИТЕ ПРОМЕНАЛИВИ, ТАКА ЧЕ ТЕ ДА СА ДОСТЪПНИ ЗА АНАЛИЗ.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

CALL	A - - - - - ЗАРЕЖДА РЕГИСТРИТЕ ОТ AREG, XREG, YREG, PREG; ИЗПЪЛНЯВА ПРОГРАМАТА ОТ АДРЕС А; ЗАРЕЖ- ДА ОТНОВО AREG XREG YREG PREG
PREG	(ПРОМЕНАЛИВА)
AREG	(ПРОМЕНАЛИВА)
XREG	(ПРОМЕНАЛИВА)
YREG	(ПРОМЕНАЛИВА)

II.23 КОМПИЛИРАНЕ НА ЧИСЛОВИ ТАБЛИЦИ

ДУМАТА "," СЕ ИЗПОЛЗВА ПРИ ДЕФИНИЦИИ НА ДУМИ И КОМПИЛИРА (ЗАПАЗВА В ЕДИН БАЙТ) ЧИСЛОТО, КОЕТО Я ПРЕДХОДДА. ПЪРВОТО ЧИСЛО В ДЕФИНИЦИЯТА ТРЯБВА ДА Е РАЗЛИЧНО ОТ 10 (\$A) И ДА Е ПО-МАЛКО ОТ 128 (\$80).

"," МОЖЕ ДА СЕ ИЗПОЛЗВА ЗА ГЕНЕРИРАНЕ НА ЧИСЛОВИ ТАБЛИЦИ ИЛИ ЗА ПИСАНЕ НА МАЛКИ ПРОГРАМКИ, НА МАШИНЕН ЕЗИК.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

, - - - - -
КОМПИЛИРА ЕДИНИЧЕН БАЙТ

II.24 ПРИКЛЮЧВАНЕ НА РАБОТАТА С ГРАФОРТ

ДУМАТА "BYE" (ДОВИЖДАНЕ) СЕ ИЗПОЛЗВА ЗА ВЛИЗАНЕ В МОНИТОРА НА ПРАВЕЦ. ЗА ДА СЕ ВЪРНЕТЕ ОБРАТНО НАПИШЕТЕ 6000G.

#> BYE

*6000G

#>

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====zzzzzzzzzz

BYE - - - - -
изход към монитора на правец

II.25 ГРАФИКИ С ГРАФОРТ

Независимо от режима (текстов или графичен) екранът на правец се състои от едни и същи единици (точки). Екранът е разделен на 280 (хоризонтално) по 192 (вертикално) точки.

В текстов режим има 24 реда по 8 точки всеки и 40 колони по 2 точки всяка. Всеки символ е дефиниран в една матрица от 7 (хоризонтално) по 8 (вертикално) точки. В действителност символите са дефинирани в матрица 5 x 7 точки, така че да останат по 2 празни точки между символите и по една между редовете. Нормално в ROM паметта се намират дефинициите (графичното покритие) за всеки един символ и за всеки прочетен от клавиатурата ASCII-код се намира съответната матрица от 7 x 5 точки, която се извежда върху екрана.

В графичен режим се работи индивидуално с всяка една от 53760-те точки по екрана.

Нормалният за Графорт режим на работа е графичният режим. Гледайки демонстрацията вие сте забелязали наличието на големи и малки букви, както и многото различни шрифтове. Тук таблицата с графичните символи се намира в RAM-паметта (на адрес 2048) и лесно може да бъде зареден там друг набор символи.

Графичният режим на Графорт се различава малко от нормалния за правец. Тук хоризонтално има не 280, а 256 точки. всяка точка има координати (x,y) за x от 0 до 255 и y от 0 до 191. Точката с координати (0,0) е в горния ляв ъгъл. При Графорт и x-координатата може да бъде запазена в един байт, което ускорява значително работата и прави достъпна анимацията.

II.26 ДВУМЕРНИ ГРАФИЧНИ ФУНКЦИИ

A. PLOT, LINE и FILL

PLOT взима две числа от стека интерпретира ги като x и y координати и извежда на екрана точка на това място.

LINE взима също x и y координати от стека и чертае линия от последната изведена точка до точката с извлечените от стека координати.

FILL ВЗИМА ОТ СТЕКА КООРДИНАТИТЕ НА ТОЧКА, КОЯТО РАЗГЛЕЖДА КАТО
ЪГЪЛ НА ПРАВОЪГЪЛНА ОБЛАСТ ВЪРХУ ЕКРАНА. ЗА ПРОТИВОПОДЖЕН ЪГЪЛ СЕ
СЧИТА ПОСЛЕДНАТА ИЗВЕДЕНА ТОЧКА.

POSN ОТНОВО ВЗИМА ОТ СТЕКА КООРДИНАТИ НА ТОЧКА, НО НЕ ИЗВЪРШВА
НИКАКО ВИДИМО ДЕЙСТВИЕ. ТАЗИ ТОЧКА СЕ МАРКИРА КАТО "ПОСЛЕДНА
ИЗВЕДЕНА ТОЧКА" И МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗПОЛЗВАНА ОТ LINE И FILL.

```
#> 0 40 18 24 WINDOW
#> ERASE
#> 0 0 PLOT
#> 200 25 PLOT
#> 50 100 LINE
#> 100 10 PLOT 100 140 LINE
#> 120 125 PLOT 200 75 FILL
#> 225 50 POSN
#> 250 125 LINE
```

С WINDOW ТЕКСТОВИЯ ПРОЗОРЕЦ СЕ ФИКСИРА МЕЖДУ 18-ТИ И 24-ТИ РЕД,
ЗА ДА НЕ СЕ "ТЪРКАЛЯ" ТЕКСТА ПРЕЗ ГРАФИКИТЕ. С ERASE СЕ ИЗЧИСТВА
ЕКРАНА.

ОПЕРАТОР	S T A C K	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		

PLOT	X Y - - -	
	ИЗВЕЖДА ТОЧКАТА (X,Y)	

FILL	X Y - - -	
	ЗАПЪЛВА ПРАВОЪГЪЛНА ОБЛАСТ СТ ПОСЛЕДНАТА МАРКИРАНА ТОЧКА ПО ДИАГОНАЛА ДО (X,Y)	

LINE	X Y - - -	
	ЧЕРТАЕ ЛИНИЯ ОТ ПОСЛЕДНАТА МАРКИРАНА ТОЧКА ДО (X,Y)	

POSN	X Y Z - - -	POSITION
	ПОЗИЦИОНИРА ДАДЕНА ТОЧКА БЕЗ ДА Я ОТБЕЛЯЗВА	

B. COLOR

ГРАФОРТ ПОЗВОЛЯВА ДА СЕ ЧЕРТАЕ И В ЦВЕТОВЕ. ЦВЕТЬТ СЕ ИЗБИРА ЧРЕЗ КОМАНДАТА COLOR. COLOR ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА И ГО ИЗПОЛЗВА ЗА ДА ИЗБЕРЕ ЦВЯТ. ОСЕМТЕ ЦВЯТА СЕ КОДИРАТ ЧРЕЗ СЛЕДНИТЕ ЦИФРИ:

0	---
1	ЗЕЛЕН
2	ВИОЛЕТОВ
3	БЯЛ
4	---
5	ОРАНЖЕВ
6	СИН
7	БЯЛ

ЦВЕТОВЕТЕ 1,2 И 3 ОТ ЕДНА СТРАНА И ЦВЕТОВЕТЕ 5,6 И 7 ОТ ДРУГА, НЕ Е ЗА ПРЕПОРЪЧВАНЕ ДА БЪДАТ СМЕСВАНИ ПОМЕЖДУ СИ.

#> : ТЕСТ.ЦВЕТОВЕ

#> 8 1 DO

#> I COLOR

#> I 20 * 0 + 0 PLOT

#> I 20 * 100 + 100 LINE

#> LOOP ;

С ДУМАТА "ТЕСТ.ЦВЕТОВЕ" ЩЕ БЪДАТ ИЗВЕДЕНИ 7 ЛИНИИ - ПЪРВИТЕ ТРИ В ЦВЕТОВЕТЕ 1,2 И 3, ЧЕТВЪРТАТА ЩЕ БЪДЕ ЧЕРНА (НИКАКЪВ ЦВЯТ) И ПОСЛЕДНИТЕ ТРИ В ЦВЕТОВЕ 5,6 И 7.

#> ERASE ТЕСТ.ЦВЕТОВЕ

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

COLOR N - - - - -
 ЦВЯТ ЗА ЛИНИИ И СИМВОЛИ

C. UNPLOT, UNLINE И EMPTY

UNPLOT, UNLINE И EMPTY СА ПРОТИВОПОЛОЖНИТЕ ДУМИ НА PLOT, LINE И FILL.

UNPLOT ВЗИМА ОТ СТЕКА КООРДИНАТИТЕ НА ТОЧКАТА, КОЯТО ТРЯБВА ДА ИЗТРИЕ.

UNLINE ИЗТРИВА ЛИНИЯТА ОТ ПОСЛЕДНАТА ИЗВЕДЕНА (МАРКИРАНА) ТОЧКА ДО ТАЗИ С КООРДИНАТИ ЗАПИСАНИ В СТЕКА.

EMPTY ИЗТРИВА ПРАВОЪГЪЛНАТА ОБЛАСТ С ПРОТИВОПОЛОЖНИ ЪГЛИ ПОСЛЕДНАТА МАРКИРАНА ТОЧКА И ТАЗИ, ЧИИТО КООРДИНАТИ СА ЗАПИСАНИ В СТЕКА.

АКО ЕДНА ТОЧКА, ЛИНИЯ ИЛИ ПРАВОЪГЪЛНА ОБЛАСТ Е ИЗВЕДЕНА В ДАДЕН ЦВЯТ, ТО ТЯ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ИЗТРИТА ТОГАВА КОГАТО Е В СИЛА СЪЩИЯ ЦВЯТ. АКО ПО ВРЕМЕ НА ЧЕРТАНЕ НЕ СТЕ ЗАДАЛИ ЯВНО ЦВЯТ, ТО ЦВЕТА ПО ПРЕМЪЛЧАВАНЕ Е З (БЯЛ).

```
#> ERASE 3 COLOR  
#> 50 50 PLOT  
#> 100 50 PLOT  
#> 50 50 UNPLOT  
#> 0 0 PLOT 100 100 LINE  
#> 50 0 PLOT 150 100 LINE  
#> 0 0 UNPLOT 100 100 UNLINE  
#> 25 75 PLOT 100 125 FILL  
#> 175 25 PLOT 225 100 FILL  
#> 25 75 UNPLOT 100 125 EMPTY
```

ОПЕРАТОР	С Т А С К	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		

UNPLOT X Y - - -
 ИЗТРИВА ТОЧКАТА (X, Y)

UNLINE X Y - - -
 ИЗТРИВА ЛИНИЯ ОТ ПОСЛЕДНАТА
 МАРКИРАНА ТОЧКА ДО (X, Y)

EMPTY X Y - - -
 ИЗТРИВА ПРАВОЪГЪЛНА ОБЛАСТ
 ВЖ. FILL

D. INVERSE И NORMAL

ДУМИТЕ INVERSE И NORMAL НЕ РАБОТЯТ СЪС СТЕКА. INVERSE ПРЕДИЗВИКВА РАБОТА С ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ЦВЕТОВЕ, А NORMAL ВРЪща СТАНДАРТНИЯ РЕЖИМ.

ЕТО И ЕДНА ТАБЛИЦА, КОАТО ДАВА СЪОТВЕТСТВИЕТО МЕЖДУ ОСНОВНИТЕ И ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ (ИЗПОЛЗВАННИТЕ ОТ INVERSE) ЦВЕТОВЕ. С "----" Е МАРКИРАНА ЛИПСАТА НА ЦВЯТ, КОЕТО МОЖЕ ДА БЪДЕ СЧИТАНО ЗА ЧЕРЕН ЦВЯТ.

ОСНОВЕН ЦВЯТ	ДОПЪЛНИТЕЛЕН ЦВЯТ
---	3 БЯЛ
ЗЕЛЕН	2 ВИОЛЕТОВ
ВИОЛЕТОВ	1 ЗЕЛЕН
БЯЛ	0 ---
---	7 БЯЛ
ОРАНЖЕВ	6 СИН
СИН	5 ОРАНЖЕВ
БЯЛ	4 ---

ОПЕРАТОР S T A C K ОБЯСНЕНИЯ
 =====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

INVERSE - - - - -
 ДОПЪЛНИТЕЛЕН ЦВЯТ ЗА ГРАФИКИ
 И ТЕКСТОВЕ (И БЯЛО И ЧЕРНО)
 NORMAL - - - - -
 ВРЪЩА НОРМАЛНИ ЦВЕТОВЕ

E. ORMODE И EXMODE

ГРАФОРТ ИМА ДВА РЕЖИМА НА ИЗВЕЖДАНЕ (ЗАПАЛВАНЕ) НА ТОЧКИ ПО ЕКРАНА - РЕЖИМ ORMODE И РЕЖИМ EXMODE.

В РЕЖИМ ORMODE PLOT, LINE И FILL Извеждат върху екрана всички точки в указання от COLOR цвят и съобразени с NORMAL/INVERSE състоянието.

В РЕЖИМ EXMODE при извеждане се взима предвид предишното състояние на точките. Ако една точка е била запалена PLOT, LINE и FILL я изтриват и, обратно, ако не е била запалена те я запалват. Отново всичко е съобразено с COLOR и INVERSE/NORMAL.

АКО СМЕ В РЕЖИМ EXMODE изтриването на точка, линия или област става просто чрез повторното им изчертаване.

ЕТО И НЯКОЛКО ПРИМЕРА:

#> 100 50 POSN 150 100 FILL

#> 50 50 POSN 200 100 LINE

НЕКА СЕГА ИЗТРИЕМ ЛИНИЯТА:

#> 50 50 POSN 200 100 UNLINE

ЛИНИЯТА Е ИЗТРИТА, но правоъгълника не е вече както преди.

#> ERASE EXMODE

#> 100 50 POSN 150 100 FILL

#> 50 50 POSN 200 100 LINE

СЕГА ЛИНИЯТА ПРЕМИНАВАЩА ПРЕЗ ПРАВОЪГЪЛНИКА СЕ ВИЖДА.

#> 50 50 POSN 200 100 LINE

НЕКА ДА ИЗТРИЕМ И ПРАВОЪГЪЛНИКА:

#> 100 50 POSN 150 100 FILL

ОПЕРАТОР	С Т А С К	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		

ORMODE - - - - -
 ПАЛИ ТОЧКИ НЕЗАВИСИМО ОТ
 ПРЕДИШНОТО ИМ СЪСТОЯНИЕ

EXMODE - - - - -
 ПРОМЕНЯ СЪСТОЯНИЕТО НА ТОЧКИТЕ

F. GREEK

GREEK Е ДУМА, КОЯТО ПОЗВОЛЯВА ДА СЕ ПРОВЕРИ ДАЛИ ЕДНА ТОЧКА Е ЗАПАЛЕНА ИЛИ НЕ. GREEK ВЗИМА КООРДИНАТИТЕ НА ТОЧКАТА ЗА ТЕСТВАНЕ ОТ СТЕКА И ВРЪЩА СЕРВАРНО РЕЗУЛТАТА ОТ ТЕСТА. НУЛА ОЗНАЧАВА, ЧЕ ТОЧКАТА НЕ Е БИЛА ЗАПАЛЕНА, А РАЗЛИЧНО ОТ НУЛА ЧИСЛО - ТОЧКАТА Е ЗАПАЛЕНА.

#> 3 COLOR 0 0 PLOT 100 100 LINE

#> 50 50 GREEK .

2

#> 30 80 GREEK .

0

ТОЧКАТА (50,50) ПРИНАДЛЕЖИ НА НАЧЕРТАНАТА ЛИНИЯ, А (30,80) Е ИЗВЪН НЕЯ.

ОПЕРАТОР	С Т А С К	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		

GREEK X Y - N - - N=0 ! N#0
 №0 - ЗАПАЛЕНА ТОЧКА

II.27 ГРАФИКИ ТИП "КОСТЕНУРКА"

ТОЗИ ТИП ГРАФИКА - ЧЕРТАЕНЕ НА ЛИНИИ ЧРЕЗ ОТНОСИТЕЛНИ ПОЛЯРНИ КООРДИНАТИ СЕ ПОДДЪРЖА СЪДО ОТ ГРАФОРТ. ПРЕДСТАВЕТЕ СИ КОСТЕНУРКА В СРЕДАТА НА ЕКРАНА, КОЯТО ИМА НА ОПАШКАТА СИ МОЛИВ. КОСТЕНУРКАТА МОЖЕ ДА СЕ ПРИДВИНЖА С МИНИМАЛНА СТЪПКА ЕДНА ТОЧКА. КОГАТО СЕ ДВИЖИ, ТЯ ОСТАВЯ СЛЕДА СЛЕД СЕБЕ СИ. МОЖЕТЕ ДА И КАЖЕТЕ ДА ЗАВИЕ НАЛЯВО ИЛИ НАДЯСНО, ДА СЕ ДВИЖИ КАТО ОСТАВЯ СЛЕДА ИЛИ БЕЗ ДА ОСТАВЯ СЛЕДА.

ДУМИТЕ ЗА ТОЗИ ТИП ГРАФИКА СЕ НАМИРАТ В ЕДИН ФАЙЛ НА ДИСКЕТАТА НАРЕЧЕН "КОСТЕНУРКА".

НЕКА КОМПИЛИРАМЕ ТЕЗИ ДУМИ:

#> READ "КОСТЕНУРКА"

СЕГА МОЖЕМ ДА ЗАПОЧНЕМ ДА РИСУВАМЕ:

#> RUN

ЕКРАНЪТ Е ИЗТРИТ, ОСТАВЕНИ СА САМО ЧЕТИРИ ЛИНИИ ЗА ТЕКСТА В ДОЛНИЯ МУ КРАИ, ЗА ЦВЯТ Е ИЗБРАН З (БЯЛ), А КОСТЕНУРКАТА Е В СРЕДАТА НА ЕКРАНА СЪС СПУСНАТ МОЛИВ.

A. PENUPI

Това е думата с която се вдига молива, така че костенурката да не оставя следа когато се движи.

B. PENDOWN

СВРАТНО НА PENUPI, PENDOWN спуска молива.

C. MOVE

МОЧЕ ДВИЖИ КОСТЕНУРКАТА В ИЗБРАНАТА ПОСОКА.

<РАСТОЯНИЕ> MOVE

MOVE ВЗИМА ОТ СТЕКА РАЗСТОЯНИЕТО В ТОЧКИ И ПРЕМЕСТВА КОСТЕНУРКАТА. В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПОДСИЧЕНИЕТО НА МОЛИВА ЩЕ БЪДЕ НАЧЕРТАНА ИЛИ НЕ ЛИНИЯ.

#> 50 MOVE

D. TURNTO

ЗА ДА ЗАВИЕ КОСТЕНУРКАТА НА НЯКАКЪВ ЪГЪЛ СЕ ИЗПОЛЗВА TURNTO.

<ъгъл> TURNTO

TURNTO ВЗИМА СТ СТЕКА СТОИНОСТ ЗА ЪГЪЛА И УСТАНОВЯВА НОВАТА ПОСОКА НА ДВИЖЕНИЕ ЗА КОСТЕНУРКАТА. ЗАДАВАНИЯТ ЪГЪЛ Е В ГРАДУСИ, КАТО НАРАСТВАНЕТО Е ПО ЧАСОВНИКОВАТА СТРЕЛКА. С ГРАДУСА Е НАГОРЕ, 90 - НАДЯСНО, 180 - НАДДЛУ, 270 - НАЛЯВО.

#> 90 TURNTO

#> 75 MOVE

E. TURN

ТАЗИ ДУМА ЗАВЪРТА КОСТЕНУРКАТА НА ВЗЕТИЯ ОТ СТЕКА ЪГЪЛ, НО СПРЯМО ТЕКУЩАТА ПОСОКА. ЗАВЪРТАНЕТО С TURNTO Е АБСОЛЮТНО, А С TURN - ОТНОСИТЕЛНО. ПОСОКАТА НА ЗАВЪРТАНЕ Е ОТНОВО ПО ЧАСОВНИКОВАТА СТРЕЛКА.

<ъгъл> TURN

#> 45 TURN

#> 50 MOVE

F. MOVETO

MOVETO ПРЕМЕСТВА КОСТЕНУРКАТА НА ТОЧКА С КООРДИНАТИ ПОСОЧЕННИТЕ В СТЕКА. АКО МОЛИВЪТ Е СПУСКАТ, ЩЕ БЪДЕ ИЗЧЕРТАНА ЛИНИЯ.

<X> <Y> MOVETO

#> PENUF

#> O O MOVETO

#> 127 TURNTO

#> PENDOWN

#> 160 MOVE

ПРИМЕРИ.

#> TURTLE

#> 50 MOVE 90 TURN 50 MOVE 90 TURN

#> 50 MOVE 90 TURN 50 MOVE

МОЖЕ ДА СЕ НАПИШЕ И ТАКА:

#> 4 O DO 50 MOVE 90 TURN LOOP

ИЛИ ДА СЕ ЗАПАЗИ КАТО ДУМА:

#> : КВАДРАТ

#> 4 O DO

#> 50 MOVE

#> 90 TURN

#> LOOP ;

СЕГА КВАДРАТЪТ може да бъде начертан навсякъде по екрана.

#> TURTLE

#> PENUF O 100 MOVETO PENDOWN КВАДРАТ

#> PENUF 55 100 MOVETO 30 TURNTO PENDOWN КВАДРАТ

#> PENUF 120 100 MOVETO 60 TURNTO PENDOWN КВАДРАТ

#> PENUF 190 100 MOVETO 90 TURNTO PENDOWN КВАДРАТ

ОПИТАЙТЕ СЛЕДНОТО:

#> TURTLE

#> 36 0 DO КВАДРАТ 10 TURN LOOP

А СЕГА ТАКА:

#> EXMODE TURTLE

#> 36 0 DO КВАДРАТ 10 TURN LOOP

#> ORMODE

А ЕТО И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ФАИЛА "КОСТЕНУРКА". ТОВА СА ДЕФИНИЦИИТЕ НА ТОКУЩО РАЗГЛЕДАННИТЕ ДУМИ.

(КОСТЕНУРКА)

VARIABLE TURTLE.X

VARIABLE TURTLE.Y

VARIABLE TURTLE.ANG

VARIABLE TURTLE.PEN

: TURTLE.WALK .

OVER OVER -> TURTLE.Y -> TURTLE.X

128 / SWAP 128 / SWAP

TURTLE.PEN IF LINE ELSE POSN THEN ;

: PENUP 0 -> TURTLE.PEN ;

: PENDOWN 1 -> TURTLE.PEN ;

: MOVETO .

128 * 64 + SWAP

128 * 64 + SWAP

TURTLE.WALK ;

: MOVE

TURTLE.ANG 16 * 45 / PUSH

DUP I SIN * TURTLE.X + SWAP

I 32 + SIN * TURTLE.Y SWAP -

POP TURTLE.WALK ;

: TURNT0 -> TURTLE.ANG ;

: TURN

TURTLE.ANG +

360 + 360 MOD TURNT0 ;

: TURTLE

GR ERASE

0 40 20 24 WINDOW

3 COLOR PENUP

128 96 MOVETO

0 TURNT0

PENDOWN ;

II.28 СПЕЦИАЛНИ СИМВОЛИ НА ИЗХОД

ДВА УПРАВЛЯВАЩИ СИМВОЛА (НАТИСНATИ ЗАЕДНО С "МК") СЕ УПОТРЕБЯВАТ ЗА ИЗВЕЖДАНЕ ОТ ПРОГРАМА.

[L] (ASCII-КОД 140) Е ЕКВИВАЛЕНТНО НА КОМандата HOME - ИЗТРИВА ВСИЧКО В ТЕКСТОВИЯ ПРОЗОРЕЦ.

[K] (ASCII-КОД 139) ПРЕДИЗВИКВА ПОЗИЦИОНИРАНЕ НЕ НА СЛЕДВАЩИЯ РЕД (КАКТО СЛЕД "RETURN" ИЛИ CR), А НА ПРЕДИШНИЯ. КОГАТО КУРСОРЪТ СТИГНЕ НАИ-ГОРНИЯ РЕД ЩЕ СТАНЕ СБРАТНО ПРИДВИЖВАНЕ НА ТЕКСТА ПО ЕКРАНА.

РАЗБИРА СЕ, МОЖЕТЕ ДА УПОТРЕБЯВАТЕ ТЕЗИ СИМВОЛИ И В ДИРЕКТЕН РЕЖИМ.

II.29 СМЯНА НА РАЗМЕРА И ЦВЕТА НА СИМВОЛИТЕ

ГРАФОРТ МОЖЕ ДА ИЗВЕЖДА СИМВОЛИТЕ В ОСЕМ РАЗЛИЧНИ РАЗМЕРА. ЗА ИЗБОР НА РАЗМЕР НА СИМВОЛИТЕ СЕ ИЗПОЗВА ДУМАТА CHRSIZE. CHRSIZE ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА ЗА ДА ОПРЕДЕЛИ РАЗМЕРА. ВАЛИДНИТЕ ЧИСЛА СА МЕЖДУ 0 И 3. РАЗМЕРИТЕ 0 И 1 СА ЕДНАКВИ, НО ГРАФОРТ ИЗПОЛЗВА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ СИ ЗА ЦВЕТНА ГРАФИКА ПРИ РАЗМЕРИ ОТ 1 ДО 3. СИМВОЛИТЕ С РАЗМЕРИ ОТ 2 ДО 3 СА ДВА ДО ОСЕМ ПЪТИ ПО-ГОЛЕМИ ОТ СИМВОЛИТЕ С РАЗМЕР 0 ИЛИ 1:

#> ABORT

#> HOME 2 CHRSIZE

#> HOME 1 COLOR

ЕТО И ЕДНА ТАБЛИЦА ДАВАЩА СЪОТВОТСТВИЕ МЕЖДУ ИЗБРАНИЯ РАЗМЕР И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ИЗВЕЖДАНЕ НА ТЕКСТ:

РАЗМЕР	КОЛОНИ	РЕДОВЕ	ЦВЯТ
0	40	24	НЕ
1	32	24	. ДА
2	16	12	ДА
3	10	8	ДА
4	8	6	ДА
5	6	4	ДА
6	5	4	ДА
7	4	3	ДА
8	4	3	ДА

#> ABORT

#> HOME 3 CHRSIZE 2 COLOR

#> INVERSE

#> ABORT

ОПЕРАТОР З Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

CHR\$IZE N - - - - - CHARACTER SIZE
ИЗБИРА РАЗМЕР НА СИМВОЛИТЕ ЗА
PRINT, WRITELN, PUTC, BLKSIZE

II.30 ИЗБОР НА ШРИФТ

СТАНДАРТНО НАБОРЪТ ГРАФИЧНИ СИМВОЛИ ЗА ПРАВЕЦ СЕ НАМИРА В ROM-ПАМЕТТА. ГРАФОРТ ИЗПОЛЗВА ГРАФИЧНОТО ИЗВЕЖДАНЕ И НЕГОВИЯ СИМВОЛЕН НАБОР СЕ НАМИРА В РАМ-ПАМЕТТА НА АДРЕС 2048. СИМВОЛНИЯТ НАБОР ЗАЕМА 768 БАЙТА В ПАМЕТТА ЗА 96 ГРАФИЧНИ СИМВОЛА ПО 8 БАЙТА ВСЕКИ. ВЪРХУ ДИСКЕТА ВСЕКИ ЕДИН ОТ НАБОРИТЕ (FONT) ЗАЕМА 5 СЕКТОРА. ВСИЧКИ ТЕ ЗАПОЧВАТ СЪС СТАНДАРТНИЯ ПРЕФИКС "CHR.":

ГОЛЕМИ И МАЛКИ ЛАТИНИЦА	ГОЛЕМИ И МАЛКИ КИРИЛИЦА	ГОЛЕМИ КИР + ЛАТ
CHR.SYS	CHR.CYR	CHR.CYS
CHR.STOP	CHR.CSTOP	CHR.SSTOP
CHR.GLANT	CHR.CSLANT	CHR.SSLANT
CHR.BYTE	CHR.CBYTE	CHR.SBYTE
CHR.GOTHIC	---	---
---	---	CHR.SPS

ТОВА СА СИМВОЛНИТЕ ШРИФТОВЕ, КОИТО СЕ НАМИРАТ И НА ДВЕТЕ ДИСКЕТИ. СТАНДАРТНИЯТ НАБОР (ТОЗИ, ЗАРЕЖДАН АВТОМАТИЧНО ОТ ГРАФОРТ) Е CHR.CYS. НА ВСЕКИ ЕДИН ОТ ГОРНИТЕ Редове стоят едностилни набори символи, но в първата колона са набори с големи и малки букви латиница, във втората - набори с големи и малки букви кирилица, а в третата - само големи букви и кирилица и латиница (КАКЪВТО Е СТАНДАРТНИЯ НАБОР).

НА ДЕМОНСТРАЦИОННАТА ДИСКЕТА ИМА ОДЕ ДВА СПЕЦИАЛНИ СИМВОЛНИ НАБОРА:

CHR.MAXWELL
CHR.STUFF

ТОВА НЕ СА ТЕКСТОВИ СИМВОЛИ, А СИМВОЛИ ИЗПОЛЗВАНИ ЗА "СИМВОЛНА ГРАФИКА".

ГОРНИТЕ СИМВОЛНИ НАБОРИ МОГАТ ДА БЪДАТ ЗАРЕДЕНИ КЪДЕ ДА Е В ПАМЕТТА ЧРЕЗ ДОС-КОМАНДАта VLCAD. НА АДРЕС 2816 ЗАПОЧВА ЕДНА СВОБОДНА ОБЛАСТ В ПАМЕТТА - ДА ЗАРЕДИМ ТАМ ЕДИН ОТ CHR-ФАЙЛОВЕТЕ:

#> CR 132 PUTC PRINT " VLCAD CHR.GSLANT,A2816 " CR

ЗА ДА СЕ ИЗПОЛЗВА ТОЗИ СИМВОЛЕН НАБОР, ГРАФОРТ ТРЯБВА ДА ЗНАЕ АДРЕСА му. ТОВА СТАВА ЧРЕЗ КОМАНДАта CHRADR. CHRADR ВЗИМА АДРЕС от СТЕКА И ПРЕДПОЛАГА ЧЕ ОТ ТОЗИ АДРЕС В ПАМЕТТА СТОИ 768-БАЙТОВ СИМВОЛЕН НАБОР. ВСИЧКИ ИЗВЕЖДАНИ СИМВОЛИ ще бъдат ВЗИМАНИ ОТТАМ.

#> 2816 CHRADR

ASCII-КОДОВЕТЕ НА ИЗВЕЖДАННИТЕ ВЪРХУ ЕКРАНА СИМВОЛИ СА ОТ 160 (A0) ДО 255 (FF). НЕКА ГИ РАЗПЕЧАТАМЕ:

#> 256, 160 DO I PUTC LOOP

ДРУГА ДУМА (CHRSET) ВРЪЩА В СТЕКА АДРЕСА НА СТАНДАРТНИЯ НАБОР - 2048. ДА СЕ ВЪРНЕМ ОБРАТНО КЪМ ТОЗИ НАБОР:

#> CHRSET CHRADR

МОЖЕТЕ ДА ИЗПОЛЗВАТЕ КАТО СТАНДАРТЕН НАБОР КОИ ДА Е ДРУГ ШРИФТ: ЗАРЕДЕТЕ СЪОТВЕТНИЯ ФАЙЛ НА АДРЕС 2048.

ОПЕРАТОР S T A C K ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

CHRADR . A - - - - - CHAR ADDRESS
ИЗБИРА СИМВОЛЕН НАБОР (АДРЕС А)

CHRSET ПРОМЕНЛИВА
АДРЕС НА СТАНД.СИМВОЛЕН НАБОР

II.31 СИМВОЛЕН РЕДАКТОР (С.РЕДАКТОР)

НА ДИСКЕТИТЕ СЕ НАМИРА ФАЙЛ С ИМЕ "С.РЕДАКТОР". ТАЗИ ПРОГРАМА ПОЗВОЛЯВА ЧЕТЕНЕ, МОДИФИЦИРАНЕ, СЪЗДАВАНЕ И ЗАПАЗВАНЕ НА ФИГУРИ И КАТИНИ ДЕФИНИРАНИ КАТО БЛОКОВЕ ОТ СИМВОЛИ.

СИМВОЛНИЯТ РЕДАКТОР Е ЕДНА ОТ ГОЛЕМИТЕ ПРОГРАМИ, ТАКА ЧЕ ПРЕДИ ДА ГО КОМПИЛИРАТЕ ИЗЧИСТЕТЕ (С FORGET) НЕНУЖНИТЕ ДУМИ ОТ БИБЛИОТЕКАТА.

#> READ " С.РЕДАКТОР "

#> HOME RUN

РЕДАКТОРЪТ НЕ ИЗЧИСТВА ЕКРАНА, ЗА ДА ПОЗВОЛИ КАТИНИ СЪЗДАДЕНИ ЧРЕЗ ДРУГИТЕ СРЕДСТВА НА ЕЗИКА ДА МОГАТ ДА СЕ ОБРАБОТВАТ ОТ НЕГО.

И=ГОРЕ
Й=ЛЯВО
К=ДЯСНО
М=ДОЛУ
Ф=ПЪЛНО
О=ПРАЗНО
Л=ЛИНИЯ
Ж=Х-ЛИНИЯ
Ц=ЦВЯТ
А=АДРЕС
Т=ТРАНСФЕР
Б=РАЗМ. БЛОК
Е=ИЗТРИВАНЕ
Ч=ЧЕТЕНЕ
П=ПИСАНЕ
З=ЗАПАЗВАНЕ
В=ВЗЕМИ
С=СИМВОЛИ
Х=СТЪПКА
Я=ИЗХОД

ВЪВЕДИ КОМАНДА :

В ГОРНИЯ ЛЯВ ЪГЪЛ ЩЕ ВИДИТЕ МИГАЩА ТОЧКА - ТОВА Е КУРСОРЪТ ЗА ЧЕРТАЕНЕ.

A. ИЗБОР И ИЗВЕЖДАНЕ НА НАБОР СИМВОЛИ

НЕКА РАЗГЛЕДАМЕ СТАНДАРТНИЯ НАБОР СИМВОЛИ. НАТИСНЕТЕ "А" ЗА АДРЕС.

ВЪВЕДИ КОМАНДА : А

СИМВОЛЕН НАБОР

АДРЕС РАБОТНА ОБЛАСТ : 2816

ВИЖДАТЕ ИЗВЕДЕН АДРЕСА ПО ПРЕМЪЛЧАВАНЕ. НАПИШЕТЕ НОВИЯ АДРЕС - 2048. НАТИСНЕТЕ СЕГА "С" (ОТ СИМВОЛИ) ЗА ДА БИДИТЕ СИМВОЛНИЯ НАБОР.

ВЪВЕДИ КОМАНДА : С

ОЕРЪЩАНЕТО КЪМ КОНКРЕТЕН СИМВОЛ СТАВА ПО НЕГОВИЯ НОМЕР ОТ 0 ДО 95 (ВМЕСТО ДЕЙСТВИТЕЛНИТЕ ASCII-КОДОВЕ ОТ 160 ДО 255). НА ПЪРВИЯ РЕД СА СИМВОЛИ ОТ 0 ДО 31, НА ВТОРИЯ - ОТ 32 ДО 63 И НА ТРЕТИЯ - ОТ 64 ДО 95.

B. ИЗВЕЖДАНЕ НА СИМВОЛЕН БЛОК

МОЖЕМ ДА ИЗВЕЖДАМЕ В ПРАВОЪГЪЛЕН БЛОК ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ ОТ СИМВОЛИ. НЕКА ПЪРВО ДЕФИНИРАМЕ БЛОКА:

ВЪВЕДИ КОМАНДА : Б

ХОРИЗОНТАЛЕН РАЗМЕР НА БЛОКА : 3

ВЕРТИКАЛЕН РАЗМЕР НА БЛОКА : 2

НЕКА ИЗВЕДЕМ ОТНОВО СИМВОЛНИЯ НАБОР НА ЕКРАНА:

ВЪВЕДИ КОМАНДА : С

А СЕГА ДА ЗАПЪЛНИМ БЛОКА С ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ СИМВОЛИ ЗАПОЧВАЩИ
СТ "Б":

ВЪВЕДИ КОМАНДА : Ч

ВЪВЕДИ НОМЕР НА СИМВОЛА
ЗА ЧЕТЕНЕ : 66

БЛОКЪТ ЩЕ БЪДЕ ЗАПЪЛНЕН ТАКА:

ЕЦД
ЕФГ

ТОВА СА СИМВОЛИТЕ С НОМЕРА ОТ 66 ДО 71. БЯХА ВЗЕТИ ТОЛКО ВЪВ
СИМВОЛА, КОЛКОТО СА НЕОБХОДИМИ ЗА ДА СЕ ЗАПЪЛНИ БЛОКА.

ЗА ДА БЪДЕ ИЗТРИТ БЛОКА СЕ ИЗПОЛЗВА КОМАНДАТА "Е":

ВЪВЕДИ КОМАНДА : Е

ИЗТРИВАНЕ (Д/Н) : Д

ДА ИЗБЕРЕМ ОТНОВО "РАБОТНИЯ" АДРЕС ЗА СИМВОЛНИЯ НАБОР:

ВЪВЕДИ КОМАНДА : А

СИМВОЛЕН НАБОР
АДРЕС РАБОТНА ОБЛАСТ : 2816

СЛОЖЕТЕ ДЕМОНСТРАЦИОННАТА ДИСКЕТА. НЕКА СЕГА ВЗЕМЕМ НОВ
СИМВОЛЕН НАБОР:

ВЪВЕДИ КОМАНДА : В

ИМЕ НА ФАЙЛА ЗА ВЪВЕЖДАНЕ : CHR.STUFF

ТОЗИ НАБОР СИМВОЛИ ЩЕ БЪДЕ ЗАРЕДЕН НА АДРЕС 2816 В ПАМЕТТА.
НЕКА ДА ВИДИМ СИМВОЛИТЕ:

ВЪВЕДИ КОМАНДА : С

ПОСТАВЕТЕ ОТНОВС (АКО СТЕ ГО ПРОМЕНИЛИ) РАЗМЕРА НА БЛОКА НА 3 X
2 И ПРОЧЕТЕТЕ (Ч) СИМВОЛ 78, А СЛЕД ТОВА 84 И 90.

ИЗЧИСТЕТЕ БЛОКА (Е) И ЗАДАЙТЕ НОВИ РАЗМЕРИ (Б) - 5 X 3.
ПРОЧЕТЕТЕ (Ч) СИМВОЛИ 33, 48 И 63.

C. ДЕФИНИРАНЕ НА ФИГУРИ

МОЖЕТЕ ДА СЪЗДАВАТЕ ВАШИ СОБСТВЕНИ ФИГУРИ ИЛИ ДА ПРОМЕНЯТЕ НЯКОИ ОТ ТЕЗИ КОИТО СА ВИ ПРЕДЛОЖЕНИ С ДЕМОНСТРАЦИОННАТА ДИСКЕТА. КЛАВИШИТЕ "И", "И", "К" И "М" КАКТО ОБИКНОВЕНО ПРИДВИЖВАТ КУРСОРА В ЧЕТИРИТЕ ПОСОКИ. С "Ф" СЕ ИЗВЕЖДАТ ТОЧКИ (СПОМНЕТЕ СИ PLOT), А С "О" СЕ ИЗТРИВАТ (UNPLOT). АНАЛОГИЧНО С "Л" СЕ ЧЕРТАЕ ЛИНИЯ (LINE), А С "Ж" ТЯ СЕ ИЗТРИВА (UNLINE).

КОМАНДАТА "Х" (СТЪПКА) СЕ ИЗПОЛЗВА ЗА ДЕФИНИРАНЕ НА НОВО ОТМЕСТВАНЕ В ЕДНА ОТ ЧЕТИРИТЕ ПОСОКИ ("И", "И", "К" И "М").

ПО ВРЕМЕ НА ЧЕРТАНЕТО МОЖЕТЕ ДА ПРОМЕНЯТЕ ЦВЕТА С КОИТО РАБОТИТЕ - ТОВА Е КОМАНДАТА "Ц".

ЗА ДА ПРЕНЕСЕТЕ КАРТИНАТА ОТ БЛОКА В БҮФЕРА НА СИМВОЛНИЯ НАБОР (768-ТЕ БАЙТА ЗАПОЧВАЩИ ОБИКНОВЕНО ОТ АДРЕС 2816) ИЗПОЛЗВАЙТЕ "П".

КОМАНДАТА "Т" (TRANSFER) ВИ ПОМАГА ДА ПРЕМЕСТВАТЕ СИМВОЛИ ОТ ЕДИН НАБОР В ДРУГ.

ВЪВЕДИ КОМАНДА : Т

ВЪВЕДИ "СТ" АДРЕС :

ВЪВЕДИ "НА" АДРЕС :

ВЪВЕДИ ДЪЛЖИНА (НОРМАЛНО 768) :

ТОВА СА ТРИТЕ ИЗИСКВАНИ СТОИНОСТИ НА КОМАНДАТА "Т". С НЕИНА ПОМОЩ МОЖЕТЕ ДА ПРЕМЕСТВАТЕ И ИНДИВИДУАЛНИ СИМВОЛИ ИЛИ ГРУПИ СИМВОЛИ. ПОМНЕТЕ ЧЕ ВСЕКИ СИМВОЛ ЗАЕМА 8 БАЙТА, КОЕТО ЗНАЧИ ЧЕ ВТОРИЯ СИМВОЛ Е НА ОТМЕСТВАНЕ 8, ТРЕТИЯ НА ОТМЕСТВАНЕ 16 И Т.Н. ДЪЛЖИНАТА Е РАВНА НА БРОЯ НА СИМВОЛИТЕ УМНОЖЕН ПО 8.

D. ЗАПАЗВАНЕ НА СИМВОЛЕН НАБОР

ЗА ДА ЗАПАЗИТЕ СИМВОЛЕН НАБОР ВЪРХУ ДИСКЕТАТА ИЗДАЙТЕ КОМАНДАТА "З".

ВЪВЕДИ КОМАНДА : З

ИМЕ НА ФАЙЛА ЗА ЗАПАЗВАНЕ : *****

ЗА ИЗЛИЗАНЕ ОТ СИМВОЛНИЯ РЕДАКТОР СЕ ИЗПОЛЗВА КОМАНДАТА "Я".

ПОМНЕТЕ ЧЕ СИМВОЛНИЯТ РЕДАКТОР Е ГОЛЯМА ПРОГРАМА И АКО НЕГОВИТЕ ДУМИ ОСТАНАТ В БИБЛИОТЕКАТА, ТО НЯМА ДА ИМА ДОСТАΤЪЧНО МЯСТО ЗА ДРУГИ ПРОГРАМИ. ЗАТОВА СЛЕД ПРИКЛЮЧВАНЕ НА РАБОТА С РЕДАКТОРА ИЗДАВАЙТЕ ВИНАГИ КОМАНДАТА "FORGET":

#> FORGET X

II.32 БЛОКОВО ИЗВЕЖДАНЕ ОТ ГРАФОРТ

ИЗВЕЖДАНЕТО НА БЛОКОВЕ ОТ ПРОГРАМА НА ГРАФОРТ Е ПО СЪЩИЯ НАЧИН КАКТО И ПРИ СИМВОЛНИЯ РЕДАКТОР. ЗАРЕЖДА СЕ В ПАМЕТТА СИМВОЛЕН НАБОР, ИЗБИРА СЕ РАЗМЕР НА БЛОК И ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ ОТ СИМВОЛИ СЕ ИЗВЕЖДА НА ЕКРАНА ОТ ТЕКУЩАТА ПОЗИЦИЯ НА КУРСОРА.

НЕКА ДА ЗАРЕДИМ В ПАМЕТТА CHR.STUFF:

#> CR 132 PUTC PRINT " BLOAD CHR.STUFF,A2816 " CR

МОЖЕТЕ ДА НАПИШЕТЕ "2816 CHRADR", но няма да видите на екрана разширени символи. При извеждането на "символна" графика се избира специализирания набор, извежда се блока и отново се възстановява нормалния набор символи.

A. РАЗМЕР НА БЛОК (BLKSIZE)

ДУМАТА BLKSIZE взима от стека две числа: хоризонтален и вертикален размери на блока.

#> 3 2 BLKSIZE

ОПЕРАТОР	S T A C K	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		

BLKSIZE M N - - - BLOCK SIZE
ИЗБИРА РАЗМЕР НА СИМВОЛНИЯ
БЛОК: M-ДЪЛЖИНА, N-ВИСОЧИНА

B. ИЗВЕЖДАНЕ НА БЛОК (PUTBLK)

PUTBLK извежда блок върху екрана. За целта той взима от стека номера на началния символ от поредицата за извеждане. Както и при символния редактор, номерата на символите са от 0 до 95. Адресът на символния набор е зададен чрез CHRADR. Позиционирането по екрана става както и при извеждането на обикновен текст - чрез HTAB и VTAB. За разлика от PRINT, PUTBLK не променя позицията на курсора след извеждане по екрана.

#> HOME 2816 CHRADR 78 PUTBLK CHRSET CHRADR 12 VTAB

ДА ПОДГОТВИМ НЯКОЛКО ДУМИ, КОИТО ДА НИ СПЕСТЯТ МНОГОКРАТНО ПИСАНЕ:

#> : А 2816 CHRADR HOME ;

#> : Б CHRSET CHRADR 12 VTAB ;

#> А 84 PUTBLK Б

ДА НАПРАВИМ ОЩЕ ЕДИН ТЕСТ:

#> 5 3 BLKSIZE

#> А 100 0 DO 33 PUTBLK 48 PUTBLK 63 PUTBLK LOOP Б

СТАВА ДОСТА БЪРЗО, НАЛИ ?

#> 10 3 BLKSIZE

#> A 5 VTAB 13 HTAB 2 PUTBLK B

ЗА ДА СЕ ИЗТРИЕ ЕДИН БЛОК СЕ ИЗПОЛЗВА КОМАНДА UNBLK. ТЯ ИЗТРИВА БЛОК С РАЗМЕРИ ЗАДАДЕНИ В BLKSIZE ОТ ТЕКУЩАТА ПОЗИЦИЯ НА КУРСОРА:

#> 5 VTAB 13 HTAB UNBLK

РАЗБИРА СЕ, CHRSIZE МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗПОЛЗВАНА ЗА ДА СЕ УВЕЛИЧАТ РАЗМЕРИТЕ НА ФИГУРАТА:

#> A 3 CHRSIZE 3 COLOR 2 PUTBLK O CHRSIZE B

ОПЕРАТОР	С Т А С К	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		

PUTBLK	N - - - - -	PUT BLOCK
	ИЗВЕЖДА СИМВОЛЕН БЛОК	

UNBLK	- - - ' - - -	
	ИЗТРИВА СИМВОЛЕН БЛОК	

С. РЕЖИМ "ИЗКЛЮЧВАЩО ИЛИ" (EXMODE)

РЕЖИМЪТ EXMODE МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗПОЛЗВАН ПРИ ИЗВЕЖДАНЕТО НА СИМВОЛНИ ГРАФИКИ. ПОВТОРНОТО ОТПЕЧАТВАНЕ НА ДАДЕН БЛОК ПРОСТО ЩЕ ИЗТРИЕ БЛОКА. И ВСЕ ПАК ИМА НЯКОЛКО СЪОБРАЖЕНИЯ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ИМАТ ПРЕДвид.

С ЦЕЛ ПОСТЕНЕ НА ВРЕМЕ, ЕДИН СИМВОЛ НЕ СЕ ИЗВЕЖДА НА ЕКРАНА, АКО ТОИ Е ЩЕЧЕ ТАМ. ЗА ДА СЕ ПРОВЕРИ ДАЛИ ТОИ Е ТАМ ИЛИ НЕ, СЕ ИЗПОЛЗВА ОБЛАСТТА НА ОБИКНОВЕНИЯ ТЕКСТОВ ЕКРАН, МАКАР ЧЕ НА ЕКРАНА СЕ ИЗВЕЖДА ОБЛАСТТА НА ГРАФИЧНИЯ. ЗАТОВА В РЕЖИМ EXMODE ТРЯБВА ДА СЕ ЧИСТИ ТЕКСТОВИЯ ЕКРАН. ТОВА СТАВА ЧРЕЗ ПОДПРОГРАМАТА НА МОНИТОРА НА АДРЕС -936 (" -936 CALL").

```

#> : DEMO.EXMODE

#> ERASE

#> 1 CHRSIZE

#> EXMODE

#> 0 0 PLOT 100 100 LINE

#> 4 0 DO

#>      3000 0 DO LOOP

#>      5 VTAB

#>      5 0 DO

#>          PRINT " ТОЗИ РЕД МОЖЕ ДА СЕ ИЗТРИЕ " CR

#>      LOOP

#>      -936 CALL

#>      LOOP

#> 0 CHRSIZE ;

```

НЕКА ДА ИЗПЪЛНИМ ТАЗИ ПРОГРАМКА:

```
#> DEMO.EXMODE
```

II.33 ОБЕМНИ ГРАФИКИ

ЗА ДА МОЖЕ ГРАФОРТ ДА ИЗВЕДЕ НА ЕКРАНА ЕДИН ТРИМЕРЕН ОБЕКТ, ПЪРВО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАРЕДИ В ПАМЕТТА ОПИСАНИЕТО МУ, А СЛЕД ТОВА ДА СЕ ВЪВЕДАТ КОМАНДИ, КОИТО ДАВАТ ИНФОРМАЦИЯ КЪДЕ В ПАМЕТТА СЕ НАМИРА ТОВА ОПИСАНИЕ И КАК ТОЗИ ОБЕКТ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПОКАЗАН НА ЕКРАНА.

ЗА ВСИЧКИ ОБЕМНИ ОБЕКТИ, КОИТО ТЕКУЩО СА ДЕФИНИРАНИ ГРАФОРТ ИЗПОЛЗВА ЕДИН ВЪТРЕШЕН МАСИВ. ТАМ СА ЗАПОМНЕНИ АДРЕСИТЕ НА ОПИСАНИЯТА ЗА ВСЕКИ ЕДИН ОТ ОБЕКТИТЕ И ПАРАМЕТРИ ЗА ИЗВЕЖДАНЕ (ПОЗИЦИЯ, РОТАЦИЯ, СКАЛА И Т.Н.). МОГАТ ДА БЪДАТ УПРАВЛЯВАНИ ДО 16 ТАКИВА ОБЕКТА НАВЕДНАЖ. ТЕ СЕ НОМЕРИРАТ ОТ 0 ДО 15. ПО ТОЗИ НОМЕР ГРАФОРТ ЗНАЕ ЗА КОИ ОБЕКТ СЕ ОТНАСЯТ СЛЕДВАЩИТЕ КОМАНДИ.

ДА ИНИЦИАЛИЗИРАМЕ ПЪРВО СИСТЕМАТА:

```
#> ABORT
```

ДА ДЕФИНИРАМЕ ТЕКСТОВИЯ ПРОЗОРЕЦ В ДОЛНАТА ЧАСТ НА ЕКРАНА:

```
#> 0 40 20 24 WINDOW
```

ДА ЗАРЕДИМ СЕГА ОБРАЗА НА ЕДИН ТРИМЕРЕН ОБЕКТ - "XYZ" (ТРИТЕ ОСИ НА ТРИМЕРНАТА КООРДИНАТНА СИСТЕМА). ТОЗИ ФАЙЛ СЪЩЕСТВУВА САМО НА ДЕМОНСТРАЦИОННАТА ДИСКЕТА.

#> CR 132 PUTC PRINT " BLOAD XYZ,A2816 " CR

НЕКА ДА ИНИЦИАЛИЗИРАМЕ И ВЪТРЕШНИЯ МАСИВ ЗА ГРАФИКИ С ТРИМЕРНИ ОБЕКТИ:

#> OBJERASE

СЕГА ТРЯБВА ДА ПРИСВОИМ НОМЕР (ОТ 0 ДО 15) НА ОБЕКТА, КОИТО ЩЕ ИЗВЕЖДАМЕ:

#> 0 OBJECT

ДУМАТА AUTODRAW ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА И АКО ТО Е 1, СЛЕД ВСЯКА ОБЕМНА ГРАФИЧНА КОМАНДА ОБЕКТА ЩЕ БЪДЕ ИЗВЕЖДАН НА ЕКРАНА. АКО ЧИСЛОТО Е НУЛА, РЕЖИМА AUTODRAW ЩЕ БЪДЕ ИЗКЛЮЧЕН.

#> 1 AUTODRAW

ОСТАВА ДА КАЖЕМ КЪДЕ В ПАМЕТТА СЕ НАМИРА ДЕФИНИЦИЯТА НА ОБЕКТА. ТОВА СТАВА ЧРЕЗ ДУМАТА OBJADR, КОЯТО ВЗИМА АДРЕСА НА ОБЕКТА ОТ СТЕКА:

#> 2816 OBJADR

ОБЕКТЬТ СЕ ПОЯВИ НА ЕКРАНА. ИМА 12 РАЗЛИЧНИ ДУМИ, КОИТО УПРАВЛЯВАТ ПОЗИЦИЯТА, РАЗМЕРА И ПОСОКАТА НА ТРИМЕРНИЯ ОБЕКТ.

НЕКА СЕГА ДА ЗАВЪРТИМ МАЛКО ОБЕКТА, ЗА ДА ГО ВИДИМ ПО-ДОБРЕ:

#> 14 YROT

#> 16 XROT

#> 6 SCALZ

ОПЕРАТОР З Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

OBJERASE - - - - - В НАЧАЛОТО
НА ТРИМЕРНИ ГРАФИЧНИ ПРОГРАМИ

OBJECT N - - - -
ИЗЕИРА ТРИМЕРЕН ОБЕКТ

AUTODRAW N - - - - N#O: DRAW
СЛЕД ВСЯКА ГРАФИЧНА КОМАНДА

OBJADR A - - - - - ЗКАЗВА АДРЕС
НА ИЗБРАНИЯ ТРИМЕРЕН ОБЕКТ

A. ФОРМАТ НА ОБЕМНА ФИГУРА

ЗА ДА СЕ ДЕФИНИРА ЕДИН ТРИМЕРЕН ОБЕКТ СЕ ИЗПОЛЗВА ТРИМЕРНА КООРДИНАТНА СИСТЕМА С ОСИ ИМЕНОВАНИ "Х", "У" И "Z". СТРЕЛКИТЕ НА ТОКУЩО ВИДЯНАТА ФИГУРА ПРЕДСТАВЯТ ПОСОКОТИ НА ТРИТЕ ОСИ: Х Е ОТЛЯВО НАДЯСНО; У - ОТГОРЕ НАДОЛУ; Z - ОТЗАД НАПРЕД. ПРЕСЕЧНАТА ИМ ТОЧКА ИМА КООРДИНАТИ (0,0,0). В ТЕЗИ ПОСОКИ ПО ВСЯКА ЕДНА ОД ОСИТЕ ИМА 256 ЕДИНИЦИ (ОТ -128 ДО 127).

ВСЕКИ ТРИМЕРЕН ОБЕКТ Е ДЕФИНИРАН И СЕ НАМИРА В СОБСТВЕНОТО СИ ТРИМЕРНО ПРОСТРАНСТВО. ПРИ ИЗВЕЖДАНЕ НА ПОВЕЧЕ ОБЕКТИ ПО ЕКРАНА, ТЕЗИ ПРОСТРАНСТВА МОГАТ ДА СЕ ПРЕПОКРИВАТ И ДОРИ ДА СЪВПАДАТ.

II.34 ПАРАМЕТРИ НА ФИГУРАТА

ЕДИН ОБЕКТ ВЕДНАЖ ЗАРЕДЕН В ПАМЕТТА И ИЗБРАН ЧРЕЗ ОВЈЕСТ И ОВЈАДР, МОЖЕ ДА БЪДЕ ВЪРТЯН, ПОЗИЦИСИРАН, НАМАЛЯВАН ИЛИ УВЕЛИЧАВАН И ПРЕМЕСТВАН.

A. ВЪРТЕНЕ

ОБЕКТЪТ МОЖЕ ДА БЪДЕ ВЪРТЯН ОКОЛО КОЯ ДА Е ОТ ТРИТЕ ОСИ. ДУМИТЕ XROT, YROT И ZROT ИЗВЛИЧАТ ЧИСЛО ОТ СТЕКА И ВЪРТЯТ ОБЕКТА НА ИЗБРАНИЯ ЪГЪЛ. ЪГЛите се задават в единици между 0 и 256, а не между 0 и 360. Така 64 е ъгъл от 90 градуса, 128 - 180, 192 - 270 и т.н. до 256 - 360 градуса.

#> : У.ВЪРТЕНЕ

#> 260 0 DO

#> 1 YROT

#> ,4 +LOOP ;

ДА ИЗПЪЛНИМ ТАЗИ ДУМА:

#> У.ВЪРТЕНЕ

ДА ВЪРНЕМ ПРЕДИШНИЯ ИЗГЛЕД:

#> 14 YROT

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

XROT N - - - - - ИЗБИРА N
 ЗА ВЪРТЕНЕ ПО ОСТА X

YROT N - - - - - ИЗБИРА N
 ЗА ВЪРТЕНЕ ПО ОСТА Y

ZROT N - - - - - ИЗБИРА N
 ЗА ВЪРТЕНЕ ПО ОСТА Z

В. СКАЛА

РАЗМЕРЪТ НА ЕДИН ОБЕКТ МОЖЕ ДА БЪДЕ ПРОМЕНЯН В ШИРИНА ИЛИ ВИСОЧИНА ЧРЕЗ ДУМИТЕ SCALX И SCALY. И ДВЕТЕ ДУМИ ВЗИМАТ ЧИСЛО ОТ СТЕКА, ЗА ДА ОПРЕДЕЛЯТ СОТВЕТНАТА СКАЛА. ЧИСЛАТА ТРЯБВА ДА БЪДАТ МЕЖДУ -31 И +31. ВСЯКО ДРУГО ЗАДАДЕНО ЧИСЛО ще бъде "ВМЪКНАТО" В ТОЗИ ИНТЕРВАЛ. КОГАТО OBJERASE ИНИЦИАЛИЗИРА ВЪТРЕШНИЯ ТРИМЕРЕН МАСИВ, SCALX И SCALY СА И ДВЕТЕ ПО 16.

#> 25 SCALX

#> 3 SCALY

#> 4 SCALX

СКАЛА НУЛА ОЗНАЧАВА НУЛЕВ РАЗМЕР.

#> 0 SCALX

ОТРИЦАТЕЛНА СКАЛА ОЗНАЧАВА ОБРЪЩАНЕ НА ОБРАЗА:

#> -8 SCALX

ЕТО И ОДЕ ЕДИН ПРИМЕР:

#> : ТЕСТ 12 -12 DO I SCALX LOOP ;

#> ТЕСТ

МНОГО ЧЕСТО СЕ НАЛАГА РАЗМЕРА НА ЦЕЛИЯ ОБЕКТ ДА БЪДЕ ПРОМЕНЯН. ДУМАТА SCALE ИЗВЛИЧА ЧИСЛО ОТ СТЕКА И ПРОМЕНЯ И "Х"-СКАЛАТА И "Y"-СКАЛАТА.

#> 5 SCALE

#> 12 SCALE

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

SCALX N - - - - - Х-СКАЛА
(ШИРОЧИНА) ЗА ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ

SCALY N - - - - - Y-СКАЛА
(ВИСОЧИНА) ЗА ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ

SCALE N - - - - - ИЗБИРА X И Y
СКАЛИ ЗА ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ

С. ОБЕМНА ПЕРСПЕКТИВА

ЧЕТВЪРТАТА ДУМА SCALZ НЕ ПРОМЕНЯ РАЗМЕРА НА ОБЕКТИТЕ, А ВМЕСТО ТОВА ПРОМЕНЯ ПЕРСПЕКТИВАТА. ПО ПОДРАЗБИРАНЕ SCALZ Е НУЛА - НИКАКВА ПЕРСПЕКТИВА. SCALZ ВЗИМА ОТНОВО ОТ СТЕКА ЧИСЛО МЕЖДУ -31 И +31. ПРИ СТОИНОСТ РАЗЛИЧНА ОТ НУЛА СЕ ПОДДЪРЖА ПОГЛЕД В ПЕРСПЕКТИВА. АКО ЧИСЛОТО Е ПОДСИЛЕНО ПРЕДНАТА ЧАСТ НА ОБЕКТА ЩЕ БЪДЕ ПО-ГОЛЯМА.

#> 20 SCALZ Y. ВЪРТЕНЕ

#> -10 SCALZ Y. ВЪРТЕНЕ

#> 0 SCALZ Y. ВЪРТЕНЕ

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

SCALZ N - - - - Z-СКАЛА
(ПЕРСПЕКТИВА) ЗА ОБЕКТА

Д. ПОЗИЦИЯ

МЯСТОТО НА ОБЕМНАТА ФИГУРА ВЪРХУ ДВУМЕРНОТО ПРОСТРАНСТВО НА ЕКРАНА СЕ УКАЗВА ЧРЕЗ ДУМИТЕ XPOS И YPOS. ДВЕТЕ ДУМИ ВЗИМАТ ПО ЕДНО ЧИСЛО ОТ СТЕКА ЗА ДА ОПРЕДЕЛЯТ "X" И "Y" КООРДИНАТИТЕ ВЪРХУ ЕКРАНА. КАКТО СИ СПОМНЯТЕ X ТРЯБВА ДА Е МЕЖДУ 0 И 255, А Y - МЕЖДУ 0 И 191.

#> 5 SCALE

#> 50 XPOS

#> 40 YPOS

#> 200 XPOS

ДА СЕ ОПИТАМЕ ДА ИЗВЕДЕМ ОБЕКТА В САМИЯ КРАЙ НА ЕКРАНА:

#> 5 YPOS

ДА ГО ВЪРНЕМ ОТНОВО:

#> 96 YPOS

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ====СЛЕД=====

XPOS N - - - - X-ПОЗИЦИЯ
 ВЪРХУ ЕКРАНА ЗА ОБЕКТА

YPOS N - - - - Y-ПОЗИЦИЯ
 ВЪРХУ ЕКРАНА ЗА ОБЕКТА

Е. ТРАНСЛИРАНЕ

ТРАНСЛИРАНЕТО Е ПРИДВИЖБАНЕ НА ОБЕКТА НЕ ВЪРХУ ПЛОСКИЯ ЕКРАН, А В НЕГОВОТО СОБСТВЕНО ТРИМЕРНО ПРОСТРАНСТВО. ОБЕКТИТЕ МОГАТ ДА БЪДАТ ПРЕМЕСТВАНИ ПО ЕДНА ОТ ТРИТЕ ОСИ ЧРЕЗ ГРАФОРТ-ДУМИТЕ "XTRAN", "YTRAN" И "ZTRAN". ВАЖНО Е ПРИ ТРАНСЛИРАНЕТО ДА ЗАПАЗИТЕ ОБЕКТА В РАМКИТЕ НА ПРОСТРАНСТВОТО НА НЕГОВИЯ КУБ, ТАКА ЧЕ НЕ МОЖЕМ ДА ГО ТРАНСЛИРАМЕ БЕЗ ДА ГО "ЗАЦИКЛИМ":

#> 5 XTRAN

ДА ЗАРЕДИМ НОВ ОБЕКТ:

#> ERASE

#> CR 132 PUTC PRINT " BLOAD КЪЩА, АЗСОО " CR

#> 1 ОБЈЕКТ 3000 OBJADR

#> 20 XROT

#> 10 YROT

#> 8 SCALZ

#> 10 SCALE

СЕГА КЪЩАТА МОЖЕ ДА БЪДЕ ТРАНСЛИРАНА:

#> -50 ZTRAN

#> 50 ZTRAN

#> -25 XTRAN

СПИТАМТЕ СЕГА С ПО-РАНО ДЕФИНИРАНАТА ДУМА Y. ВЪРТЕНЕ:

#> Y. ВЪРТЕНЕ

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

XTRAN N - - - - - ТРАНСЛИРА
С Н ОБЕКТА ПО Х-ОСТА

YTRAN N - - - - - ТРАНСЛИРА
С Н ОБЕКТА ПО ОСТА Y

ZTRAN N - - - - - ТРАНСЛИРА
С Н ОБЕКТА ПО ОСТА Z

F. ЦВЯТ НА ОБЕКТА

АКО ИМАТЕ ЦВЕТЕН МОНИТОР, ВЕЧЕ СТЕ ЗАБЕЛЯЗАЛИ ЧЕ ВСЯКА ЕДНА ОТ ТРИТЕ ОСИ НА ОБЕКТА XYZ Е В РАЗЛИЧЕН ЦВЯТ. АКО ПО ВРЕМЕ НА ДЕФИНИРАНЕ НА ОБЕКТА НЕ СТЕ ЗАДАЛИ ЦВЯТ, ТО ТОИ МОЖЕ ДА БЪДЕ ЗАДАЕН ПРЕДИ ИЗВЕЖДАНЕ ЧРЕЗ ДУМАТА OBJCOLOR. СТАНДАРТНИТЕ НОМЕРА НА ЦВЕТОВЕТЕ СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ИЗБОР:

#> 1 OBJCOLOR

#> 5 OBJCOLOR

И ТРИМЕРНИТЕ ГРАФИКИ ИСГАТ ДА БЪДАТ ИЗВЕЖДАНИ В РАЗЛИЧНИ РЕЖИМИ ОПРЕДЕЛЯНИ ЧРЕЗ ДУМИТЕ INVERSE И NORMAL, ORMODE И EXMODE.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

OBJCOLOR N - - - - - ЦВЯТ ЗА
ИЗБРАНИЯ ТРИМЕРЕН ОБЕКТ

G. МАНИПУЛАТОР ЗА ФИГУРИ "ОГЛЕД".

НА ДИСКЕТАТА Е ЗАПИСАН ФАЙЛ С ИМЕ "ОГЛЕД". ТОИ СЪДЪРЖА ЕДНА ПРОГРАМА, КОЯТО ЩЕ ВИ ПОЗВОЛИ ДА РАЗБЕРЕТЕ ПО-ДОБРЕ ТОКУ ЩО РАЗГЛЕДАНИТЕ ГРАФОРТ-ДУМИ.

ДА КОМПИЛИРАМЕ ПРОГРАМАТА:

#> ABORT

#> READ " ОГЛЕД "

#> RUN

ОГЛЕД - МАНИПУЛАТОР ЗА ОБЕМНИ ФИГУРИ

РОТАЦИЯ	СКАЛА	ТРАНСЛАЦИЯ	ПОЗИЦИЯ
1 2 3	4 5 6	7 8 9	:
X Y Z	X Y Z	X Y Z	X Y

НАТИСНИ ГОРНИТЕ КЛАВИШИ ЗА ИЗБИРАНЕ,

А СЛЕД ТОВА НАТИСНИ

- , . ЗА ЗАДВИЖВАНЕ
- † ЗА ЗАМРАЗЯВАНЕ
- Δ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

ИЛИ НАТИСНИ

- ESC ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ВСИЧКО
- CTRL S ЗА ВРЕМЕННО СПИРАНЕ
- / ЗА ТЕЗИ ИНСТРУКЦИИ
- Я ЗА КРАИ.

ФИГУРА В [П]АМЕТТА ИЛИ НА [Д]ИСК?

ВЪВЕДИ АДРЕС НА СБРАЗА : 2816

ИМЕ НА ФАЙЛА С СБРАЗА :

НАТИСНИ RETURN ЗА НАЧАЛО...

ТОВА Е ПЪРВИЯТ ЕКРАН. ПЪРВО ТРЯБВА ДА ОТГОВОРИТЕ ДАЛИ
ДЕФИНИЦИЯТА СЕ НАМИРА В ПАМЕТТА (П) ИЛИ Е ЗАПИСАНА НА ДИСКЕТАТА (Д).
ВЪВЕДЕТЕ "Д". СЛЕД ТОВА НАТИСНЕТЕ RETURN, ЗА ДА ПРИЕМЕТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ
ВИ АДРЕС (2816). ВЪВЕДЕТЕ И ИМЕТО НА ФАЙЛА - "КЪЩА". НАТИСНЕТЕ
RETURN.

POT

0
0
0

СКА

16
16
0

TRH

0
0
0

ПОЗ

128
96

?

С1 С XROT СТОИН.: 0 СТЪПКА: 0

ТОВА Е СЛЕДВАЩИЯ ЕКРАН, КАТО СЕ ПРЕДПОЛАГА ЧЕ СТЕ НАТИСНАЛИ "1". НА ДОЛНИЯ (ИНФОРМАЦИОНЕН) РЕД ЩЕ БЪДЕ ИЗВЕДЕН ПЪРВО НАТИСNATIят КЛАВИШ ЗАЕДНО С ГРАФОРТ ДУМАТА, КОЯТО Е СВЪРЗАНА С НЕГО:

- [1] XROT
- [2] YROT
- [3] ZROT
- [4] SCALX
- [5] SCALY
- [6] SCALZ
- [7] XTRAN
- [8] YTRAN
- [9] ZTRAN
- [+] XPOS
- [-] YPOS

ВЕДНАГА СЛЕД ТОВА СЕ ИЗВЕЖДА ТЕКУЩАТА СТОИНОСТ НА ДУМАТА И СТЪПКАТА С КОЯТО ТЯ СЕ ПРОМЕНЯ. ЗА ДА ПРОМЕНИТЕ СТЪПКАТА ИЗПОЛЗВАЙТЕ КЛАВИШИТЕ "<" И ">" В РЕЖИМ КИРИЛИЦА (ОТБЕЛЯЗАНИ СА НА ПОМОЩНОТО МЕНЮ КАТО ",," И "..."). СЛЕД КАТО ВСТАНОВИТЕ ЖЕЛАННАТА СТЪПКА, МОЖЕТЕ ДА ПРЕМИНЕТЕ КЪМ УСТАНОВЯВАНЕ НА СТЪПКА ЗА НЯКОИ ОТ ДРУГИТЕ ПАРАМЕТРИ ЧРЕЗ НАТИСКАНЕ НА НЯКОИ ОТ КЛАВИШИТЕ НА ГОРНИЯ РЕД (1, 2, 3 ... :, -).

В ДЯСНО НА ЕКРАНА ЩЕ ВИЖДАТЕ ТЕКУЩИТЕ СТОИНОСТИ ЗА ВСЕКИ ЕДИН ОТ ПАРАМЕТРИТЕ. НА ФИГУРАТА ТУК СА ПОКАЗАНИ НАЧАЛНИТЕ СТОИНОСТИ. КОГАТО НАТИСНЕТЕ "ОСЕ" (ESC), ТЕЗИ СТОИНОСТИ ЩЕ БЪДАТ ВЪЗСТАНОВЕНИ. АКО НАТИСНЕТЕ "Д", ЩЕ БЪДЕ ВЪЗСТАНОВЕНА СТОИНОСТТА ПО ПРЕМЪЛЧАВАНЕ САМО ЗА ТЕКУЩО ИЗЕРАНИЯ ПАРАМЕТЪР. ПРИ НАТИСКАНЕ НА "?", СТОИНОСТТА НА СТЪПКАТА ЩЕ ЕЪДЕ ИЗБИРАНА И ИЗЕРАНИЯ ПАРАМЕТЪР ЩЕ ПРЕСТАНЕ ДА СЕ ПРОМЕНЯ.

ПО ВСЯКО ВРЕМЕ ЧРЕЗ НАТИСКАНЕ НА "?" В РЕЖИМ КИРИЛИЦА (ОТБЕЛЯЗАН ЧРЕЗ "/") ЩЕ МОЖЕТЕ ДА ВИДИТЕ СЛЕДНИЯ ЕКРАН:

РОТАЦИЯ	СКАЛА	ТРАНСЛАЦИЯ	ПОЗИЦИЯ
1 2 3	4 5 6	7 8 9	: -
X Y Z	X Y Z	X Y Z	X Y

НАТИСНИ ГОРНИТЕ КЛАВИШИ ЗА ИЗБИРАНЕ,

А СЛЕД ТОВА НАТИСНИ

- , . ЗА ЗАДВИЖВАНЕ
- ◆ ЗА ЗАМГАЗЯВАНЕ
- Д ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

ИЛИ НАТИСНИ

- ESC ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ВСИЧКО
- CTRL S ЗА ВРЕМЕННО СПИРАНЕ
- / ЗА ТЕЗИ ИНСТРУКЦИИ
- Я ЗА КРАИ.

"RETURN" ЗА ПРОДЪЛЖЕНИЕ...

ЗА ДА СПРЕТЕ ЕРЕМЕННО НЕПРЕКЪСНАТОТО ДВИЖЕНИЕ НА ОБРАЗА ПО ЕКРАНА НАТИСНЕТЕ ЕДНОВРЕМЕННО "МК" И "С/S" (CTRL S). КОИ ДА Е НАТИСНАТ КЛАВИШ ЩЕ ВЪЗОБНОВИ ДВИЖЕНИЕТО.

ЗА ИЗХОД ОТ МАНИПУЛАТОРА ВЪВЕДЕТЕ "Я/Q".

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ ДА ИЗТРИЕТЕ ДУМИТЕ НА "ОГЛЕД" ОТ БИБЛИОТЕКАТА - ТОВА Е ЕДНА МНОГО ГОЛЯМА ПРОГРАМА:

#> FORGET DATA

II.35 РЕДАКТОР ЗА ФИГУРИ (*.РЕДАКТОР)

"*.РЕДАКТОР" Е ФАИЛ, КОИТО СЪДЪРЖА ПРОГРАМА ЗА ДЕФИНИРАНЕ НА ТРИМЕРНИ ОБЕКТИ. ПРЕДИ ДА Я КОМПИЛИРАТЕ, ИЗТРИЙТЕ ОТ БИБЛИОТЕКАТА ВСИЧКИ НОВОВЪВЕДЕНИ ДУМИ - ПРОГРАМАТА Е ГОЛЯМА.

ДА КОМПИЛИРАМЕ ПРОГРАМАТА:

#> ABORT

#> READ " *.РЕДАКТОР "

#> RUN

СЛЕДВА НАЧАЛНИЯТ ЕКРАН:

A=АДРЕС
Ч=ЧЕТЕНЕ
З=ЗАПИС
Р=РСТИРАНЕ
П=ПОЗИЦИЯ
С=СКАЛА
Ж=ПРОСВОРЕЦ
Л=ЛИСТ
Ц=ЦВЯТ
М=РЕЖИМ
Б=ВЪВЕЖДАНЕ
Н=НУЛИРАНЕ
Я=КРАИ

ВЪВЕДИ КОМАНДА :

А. ИЗБОР НА АДРЕС И ФИГУРА

ПЪРВО ТРЯБВА ДА ИЗБЕРЕМ РАБОТНА ОБЛАСТ В ПАМЕТТА - НАТИСНЕТЕ "А" (АДРЕС).

ВЪВЕДИ АДРЕС НА ФАИЛА :2816

ВЪВЕДЕТЕ НОВ АДРЕС ИЛИ ПРИЕМЕТЕ (КАКТО В СЛУЧАЯ) ПРЕДЛОЖЕНИЯ.
НЕКА СЕГА ПРОЧЕТЕМ (Ч) ОТ ДИСКЕТАТА ФАИЛА "XYZ":

ИМЕ НА ФАИЛА ЗА ЧЕТЕНЕ :XYZ

В. ИЗБОР НА ГЛЕДНА ТОЧКА

ЗА ДА ЗАВЪРТИТЕ ОБЕКТА НАТИСНЕТЕ "Р":

РОТИРАНЕ [X (...) ДО Z (...)] :

ТУК СЕ ВЪВЕЖДАТ ИМЕ НА ОСТА, ПОСЛЕДВАНО ОТ ЪГЪЛА НА ВЪРТЕНЕ. В СЛУЧАЯ НЕКА ВЪВЕДЕМ "Y16".

РОТИРАНЕ [X (...) ДО Z (...)] :Y16

ДА НАТИСНЕМ ОЩЕ ВЕДНАЖ "Р" И ДА ОТГОВОРИМ С "Х16".

РОТИРАНЕ [X (...) ДО Z (...)] :X16

ЗА ДА ПРОМЕНИМ РАЗМЕРИТЕ СЕ ИЗПОЛЗВА "С" (СКАЛА).

СКАЛА [(...) ИЛИ X,Y,Z (...)] :

ЗА ДА СЕ ПРОМЕНЯТ Х И У ЕДНОВРЕМЕННО (SCALE) ПРОСТО ВЪВЕДЕТЕ СТОИНОСТТА. В ПРОТИВЕН СЛУЧАЙ, ВЪВЕДЕТЕ ИМЕТО НА ОСТА ПОСЛЕДВАНО ОТ ЖЕЛАНАТА СКАЛА. ПЪРВОНАЧАЛНО СКАЛАТА Е 8.

ЗА ДА СМЕНИТЕ ПОЗИЦИЯТА НА ОБЕКТА ВЪРХУ ЕКРАНА, НАТИСНЕТЕ "П" (ПОЗИЦИЯ).

ПОЗИЦИЯ [X (...) ИЛИ Y (...)] :

ПЪРВОНАЧАЛНО ПОЗИЦИЯТА Е (64,48).

АКО ЦВЯТ НЕ Е ПОСОЧЕН ВЪВ ФАИЛА С ФИГУРАТА, МОЖЕТЕ ДА ИЗБЕРЕТЕ И ЦВЯТ ЧРЕЗ "Ц".

НАЧАЛЕН ЦВЯТ (0-7) :

ЧРЕЗ НАТИСКАНЕ НА "И" (РЕЖИМ) МОЖЕТЕ ДА ИЗБЕРЕТЕ РЕЖИМ НА ИЗВЕЖДАНЕ "Х" (EJMODE) ИЛИ "И" (ORMODE):

РЕЖИМ (Х)=ИЗКЛЮЧВАЩ ИЛИ (И)=ИЛИ :

С. ДАННИ ЗА ФАИЛА С ФИГУРАТА

ВЪВЕДЕТЕ "Л" (ЛИСТ) ЗА ДА ВИДИТЕ ЧИСЛАТА, КОИТО ДЕФИНИРАТ ФИГУРАТА. МОЖЕТЕ ДА НАТИСКАТЕ RETURN, ЗА ДА ВИДИТЕ ВСИЧКИ ДАННИ ИЛИ ДА НАТИСНЕТЕ ЕДНОВРЕМЕННО "МК" И "Ц/С" (CTRL-C ИЛИ [C]). ЗА ДА СПРЕТЕ:

(RETURN=ОЩЕ, CTRL-C=ИЗХОД) :

ЕДИН ЕЛЕМЕНТ В ТОЗИ РЕДАКТОР ИМА СЛЕДНИЯ ФОРМАТ:

ИЦ X Y Z АДР

!! ! ! ! !
!! ! ! ! +----> АДРЕС НА ЕЛЕМЕНТА
!! ! ! !
!! ! ! +-----> Z-КООРДИНАТА НА ТОЧКАТА
!! ! !
!! ! +-----> Y-КООРДИНАТА НА ТОЧКАТА
!! !
!! +-----> X-КООРДИНАТА НА ТОЧКАТА
!!
!+-----> ЦВЯТ ЗА ТОЧКА
!
+-----> Д (ДВИЖЕНИЕ MOVE); Ч (ЧЕРТАНЕ DRAW)

ВСЕКИ ЕЛЕМЕНТ ЗАЕМА 4 БАЙТА В ПАМЕТТА. ЕДНА ДЕФИНИЦИЯ ТРЯБВА ДА ЗАПОЧВА С "Д" - ДВИЖЕНИЕ ДО ПЪРВАТА ТОЧКА. "Ч" ЧЕРТАЕ ЛИНИЯ ОТ ПРЕДИШНАТА ТОЧКА.

КОМАНДАТА "Ж" (ПРОЗОРЕЦ) ЩЕ ДЕФИНИРА ТЕКСТОВИЯ ПРОЗОРЕЦ В ДОЛНИЯ КРАИ НА ЕКРАНА, КАТО ЗА ГОREN КРАИ ЩЕ ПРИЕМЕ ВЪВЕДЕНИЯ РЕД:

ГОREN КРАИ НА ПРОЗОРЕЦА (0-23) :

КОМАНДАТА "Ж" ИЗЧИСТВА ЕКРАНА, КОГАТО ПОСТАВЯ НОВ ТЕКСТОВ ПРОЗОРЕЦ.

Д. СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ФИГУРИ

ДА СЪЗДАДЕМ СОБСТВЕНА ФИГУРА - КУБ. ПЪРВО ТРЯБВА ДА ИЗТРИЕМ СТАРАТА ДЕФИНИЦИЯ - НАТИСНТЕ "Н" (НУЛИРАНЕ):

ИЗТРИВАНЕ НА ФАЙЛА (Д/Н) :

ОТГОВОРЕТЕ С "Д" ЗА ДА ИЗТРИЕТЕ ОТ ПАМЕТТА СТАРАТА ДЕФИНИЦИЯ. АКО СТАРАТА ФИГУРА ВИ ДРАЗНИ, ВЪВЕДЕТЕ "Ж":

ГОREN КРАИ НА ПРОЗОРЕЦА (0-23) :14

ДА ВЪВЕДЕМ И ПЕРСПЕКТИВА ЗА ОБЕКТА, ТАКА ЧЕ ДА МОЖЕМ ДА ВИЖДАМЕ ВСИЧКИТЕ МУ СТРАНИ:

СКАЛА [(...) ИЛИ X,Y,Z (...)] :28

ВЪВЕДЕТЕ "В" (ВЪВЕЖДАНЕ).

(Д) ВИЖ, (Ч) ЕРТ, (-) АНУЛ, (СР) КРАИ :

ПО НАТАТЬК ЗА ЦВЯТ ЩЕ ВЪВЕЖДАМЕ ПРОСТО RETURN, КОЕТО ЩЕ НИ ПОЗВОЛИ ПО-КЪСНО ДА МОЖЕМ ДА ИЗБИРАМЕ ЦВЯТ С OBJCOLOR.

1. (Д) X = -127 Y = 127 Z = 127
 2. (Ч) X = 127 Y = --- Z = ---
 3. (Ч) X = --- Y = --- Z = -127
 4. (Ч) X = -127 Y = --- Z = ---
 5. (Ч) X = --- Y = --- Z = 127
 6. (Ч) X = --- Y = -127 Z = ---
 7. (Ч) X = 127 Y = --- Z = ---
 8. (Ч) X = --- Y = --- Z = -127
 9. (Ч) X = -127 Y = --- Z = ---
 10. (Ч) X = --- Y = --- Z = 127
 11. (Д) X = 127 Y = 127 Z = ---
 12. (Ч) X = --- Y = -127 Z = ---
 13. (Д) X = --- Y = 127 Z = -127
 14. (Ч) X = --- Y = -127 Z = ---
 15. (Д) X = -127 Y = 127 Z = ---
 16. (Ч) X = --- Y = -127 Z = ---

С "---" е означено натискането само на RETURN, защото необходимата ни стойност е предложена от редактора (това е предишната стойност за съответната координата).

Е. ЗАПАЗВАНЕ НА ФАЙЛА С ФИГУРАТА

Натиснете "3" (ЗАПИС), за да запазите дефинираната фигура на дискета. В отговор на съобщението:

ИМЕ НА ФАЙЛА ЗА ЗАПИС :

можете да дадете какво да е име. демонстрационната дискета съдържа вече тази фигура под името "КУБ".

II.36 НАЧИНИ ЗА ОБЕМНО ИЗВЕЖДАНЕ

Когато се движат тримерни обекти от ГРАФОРТ-ПРОГРАМА, вместо AUTODRAW, се използва DRAW. DRAW извежда текущия обект дефиниран чрез OBJADR и OBJEST. Изреждането чрез DRAW има своите предимства - могат да бъдат издадени много графични команди преди да бъде изчертан обекта на екрана (при AUTODRAW всяка графична команда предизвиква незабавното изреждане на обекта).

ОПЕРАТОР	С Т А С К	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		
DRAW	- - - - -	ЧЕРТАЕ ИЗБРАНИТЕ ОБЕКТИ

Нормално DRAW изрежда всички обявени обекти, като предварително изтрива предишните копия на обектите върху екрана. Командата UNDRAW изтрива блок (вж. BLKSIZE) и предотвратява автоматичното изтриване от следващата DRAW-команда.

Командата OFF предизвиква изтриване на обекта от следващата DRAW-команда.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

UNDRAW - - -
ТРИЕ БЛОК И СПИРА АВТОМАТИЧНО
ТРИЕНЕ ОТ СЛЕДВАЩИЯ DRAW

OFF - - -
СЛЕДВАЩАТА DRAW-КОМАНДА
ЩЕ ИЗТРИЕ ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ

НОРМАЛНО ГРАФОРТ ИЗПОЛЗВА ДВЕТЕ ГРАФИЧНИ СТРАНИЦИ ПРИ
ИЗВЕЖДАНЕТО НА ОБЕКТИТЕ. SEQUENCE Е КОМАНДА КОЯТО ОПРЕДЕЛЯ ДАЛИ
АВТОМАТИЧНО ЩЕ БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ И ДВАТА ГРАФИЧНИ ЕКРАНА ИЛИ НЕ.
SEQUENCE ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА И АКО ТО Е НУЛА СПИРА АВТОМАТИЧНАТА
СМЯНА НА ЕКРАНИТЕ; АКО ЧИСЛОТО Е РАЗЛИЧНО ОТ НУЛА - ВЪЗСТАНОВЯВА
АВТОМАТИЧНИЯ РЕЖИМ.

КОГАТО АВТОМАТИЧНАТА СМЯНА Е СПРЯНА ЧРЕЗ "0 SEQUENCE", ИЗБОРА
НА ГРАФИЧНА СТРАНИЦА ЗА ИЗВЕЖДАНЕ ВЪРХУ ЕКРАНА СТАВА ЧРЕЗ ДУМАТА
SCREEN. ДВЕТЕ СТРАНИЦИ СА НОМЕРИРАНИ 0 И 1. SCREEN ВЗИМА ОТ СТЕКА
НОМЕРА НА ГРАФИЧНАТА СТРАНИЦА, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ИЗВЕДЕНА.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

SCREEN N - - - - N = [0!1]
ИЗБОР НА ГРАФИЧЕН ЕКРАН (0,1)

SEQUENCE N - - - - N = [0!1]
N=0: СПИРА СМЯНАТА НА ГРАФ. ЕКРАНИ

II.37 ПРОФИЛ

ETO ОЩЕ ЕДНА ПРОГРАМА НАМИРАЩА СЕ НА ДИСКЕТАТА, КОЯТО ВИ
ПОЗВОЛЯВА ДА СЪЗДАВАТЕ ТРИМЕРНИ ОБЕКТИ. ТАЗИ ПРОГРАМА Е ЗАПИСАНА КАТО
ФАЙЛ С ИМЕ "ПРОФИЛ". ИЗЧИСТЕТЕ БИБЛИОТЕКАТА ОТ ИЗЛИШНИ ДУМИ. ДА
КОМПИЛИРАМЕ ПРОГРАМАТА:

```
#> READ " ПРОФИЛ "
```

```
#> RUN
```

A. ПАРАМЕТРИ

ЩЕ ДЕФИНИРАМЕ ЕДИН КОНУС. ЕТО И ПЪРВИЯТ ЕКРАН:

[ПРОФИЛ ГЕНЕРАТОР]

ТАЗИ ПРОГРАМА ГЕНЕРИРА ОБЕКТИ С МНО-
ГОЪГЪЛНО СЕЧЕНИЕ И ЗАДАДЕН ПРОФИЛ ЗА
ОБЕМНИ ГРАФОРТ ПРИЛОЖЕНИЯ.

ПРОФИЛ-ДАННИТЕ СА X,Y ДВОЙКИ В
ИНТЕРВАЛА ОТ -127 ДО 127.

ЕРСИ НА СТРАНИТЕ НА МНОГОЪГЪЛНИКА : 20

ТОЗИ БРОИ ЩЕ ДЕФИНИРА СЕЧЕНИЕТО НА КОНУСА. ЗА ДА БЪДЕ ТО ИДЕАЛНА ОКРЪЖНОСТ, БРОЯ НА СТРАНИТЕ ТРЯБВА ДА Е БЕЗКРАЕН. Но в компютъра няма толкова памет.

• АДРЕС НА ОБЕКТОВИЯ ФАЙЛ : 2616

А ТУК ПРОСТО НАТИСНЕТЕ RETURN.

В. ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАННИ ОТ КЛАВИАТУРАТА

ДАННИ ОТ [К]ЛАВИАТУРАТА ИЛИ ОТ [Д]ИСК ?
НАПИШЕТЕ "К" ЗА ВХОД ОТ КЛАВИАТУРА.

ВЪВЕДИ ЧИФТ X,Y (КРАИ="К") :

Y-КООРДИНАТАТА Е ВЕРТИКАЛНАТА ПОЗИЦИЯ СЪС СТОИНОСТИ ОТ -128 ДО 127. X-КООРДИНАТАТА МОЖЕ ДА БЪДЕ СЧИТАНА ЗА РАДИУС. И НЕИНите СТОИНОСТИ СА МЕЖДУ -128 И 127, но се използват само като положителни.

ВЪВЕДИ ЧИФТ X,Y (КРАИ="К") : 0,-128

ВЪВЕДИ ЧИФТ X,Y (КРАИ="К") : 32,-64

ВЪВЕДИ ЧИФТ X,Y (КРАИ="К") : 64,0

ВЪВЕДИ ЧИФТ X,Y (КРАИ="К") : 96,64

ВЪВЕДИ ЧИФТ X,Y (КРАИ="К") : 127,127

ВЪВЕДИ ЧИФТ X,Y (КРАИ="К") : К

ГЕНЕРИРАНЕ НА ФАЙЛА С ФИГУРАТА (824 БАЙТА) ...

ЗАБЕЛЕЖЕТЕ, ЧЕ КОНУСЪТ ИМА ДВАДЕСЕТ ВЕРТИКАЛНИ ЛИНИИ, КОИТО СЕ СПУСКАТ ОТ ВЪРХА ПО ПОВЪРХНОСТТА МУ (ИЗБРАХМЕ 20 СТРАНИ НА МНОГОСЪГЪЛНИКА) И ИМА 4 ОКРЪЖНОСТИ И ТОЧКА НА ВЪРХА (ВЪВЕДОХМЕ ПЕТ ЕЛЕМЕНТА).

ИМЕ НА ОБЕКТОВИЯ ФАЙЛ :

АКО ИСКАТЕ ДА ЗАПАЗИТЕ ФИГУРАТА, МОЖЕТЕ ДА ЗАДАДЕТЕ ИМЕТО НА ФАЙЛА. САМО RETURN В ОТГОВОР НА ТОВА СЪОБЩЕНИЕ ЩЕ ЗАВЪРШИ ПРОГРАМАТА БЕЗ ЗАПАЗВАНЕ НА ФАЙЛА. ВЪВЕДЕТЕ HOME ИЛИ ERASE.

С. ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАННИ ОТ ДИСКЕТАТА

"ПРОФИЛ" МОЖЕ ДА ЧЕТЕ СПИСЪК КООРДИНАТИ И ОТ ФАЙЛ НА ДИСКЕТАТА. ТЕКСТОВИЯ ФАЙЛ "БОКАЛ2" СЪДЪРЖА КООРДИНАТИТЕ НА ГОЛЯМАТА "ЧАША" ОТ ДЕМОНСТРАЦИЯТА. КОГАТО РАБОТИТЕ С ТЕКСТОВИЯ РЕДАКТОР, МОЖЕТЕ ДА ПОГЛЕДНЕТЕ КАКВО СЪДЪРЖА ФАЙЛ "БОКАЛ2". ЗАБЕЛЕЖЕТЕ, ЧЕ ПОСЛЕДНИЯТ ЕЛЕМЕНТ В НЕГО Е "К".

НАПИШЕТЕ ОТНОВО:

#> RUN

ПРИ БРОИ НА СТРАНИТЕ 3, ОТГОВОРЕТЕ С "Д" НА ВЪПРОСА:

ДАННИ ОТ [К]ЛАВИАТУРАТА ИЛИ ОТ [Д]ИСК ?
ТЕКСТОВИЯТ ФАЙЛ ТРЯБВА ДА ИМА КАТО ПОСЛЕДЕН СВОИ ЕЛЕМЕНТ "К"
ПОСЛЕДВАН ОТ RETURN. ЗА ТОВА ВИ ПОДСЕЩА СЪОБЩЕНИЕТО:

ПОСЛЕДНИЯТ ЕЛЕМЕНТ ТРЯБВА ДА Е "К (CR)"

ИМЕ НА ФАЙЛА С ДАННИ : БОКАЛ2

СКОРО ЩЕ СЕ ПОЯВИ СЪОБЩЕНИЕТО:

ГЕНЕРИРАНЕ НА ФАЙЛА С ФИГУРАТА (2724 БАЙТА) ...

КАКТО И ПРЕДИ МОЖЕТЕ ДА ЗАПАЗИТЕ НА ДИСКЕТАТА ГЕНЕРИРАНАТА ОТ
"ПРОФИЛ" ФИГУРА.

D. СЪОБРАЖЕНИЯ ЗА ПАМЕТТА

"ПРОФИЛ" ГЕНЕРИРА МНОГО БЪРЗО ГОЛЕМИ И ОБЕМИСТИ ТРИМЕРНИ
ОБЕКТИ. НАЛАГА СЕ ДА СЕ ПРАВИ ПРОВЕРКА ДАЛИ МЯСТОТО В ПАМЕТТА Е
ДОСТАТЪЧНО. АКО ТОВА МЯСТО НЕ ДОСТИГА ЩЕ ПОЛУЧИТЕ СЪОБЩЕНИЕТО:

НЯМА ДОСТАТЪЧНО МЯСТО.
(ТРЯБВАТ NNNNN БАЙТА.)

NNNNN Е ТОЧНИЯТ РАЗМЕР В БАЙТОВЕ, КОИТО СА НЕОБХОДИМИ ЗА
ГЕНЕРИРАНЕ НА ФИГУРАТА.

II.38 МУЗИКА

ДВЕТЕ ДУМИ, С КОИТО СЕ УПРАВЛЯВА МУЗИКАЛНИЯ СИНТЕЗATOR НА
ГРАФОРТ СА VOICE И NOTE.

A. VOICE

VOICE ИЗБИРА ТЕМБЪРА, С КОИТО ДА БЪДАТ ИЗСВИРЕНИ НОТИТЕ. ДУМАТА
ВЗИМА ЧИСЛО ОТ СТЕКА И ГО ИЗПОЛЗВА ЗА ИЗБИРАНЕ НА ТЕМБЪР. ВАЛИДНИТЕ
СТОИНОСТИ СА МЕЖДУ -6 И 2 - ОБЩО 9 РАЗЛИЧНИ ТЕМБЪРА.

СПЕРАТОР	S T A C K	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		

VOICE	N - - - - -	ИЗБИРА ТЕМБЪР (ОТ -6 ДО 2)
-------	-------------	----------------------------

B. NOTE

ДУМАТА NOTE ПРЕДИЗВИКВА ИЗСВИРВАНЕТО НА ОПРЕДЕЛЕНА НОТА С
ОПРЕДЕЛЕНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ. NOTE ВЗИМА ОТ СТЕКА ВИСОЧИНАТА НА НОТАТА
И НЕЙНАТА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ. И ДВЕТЕ СТОИНОСТИ СА МЕЖДУ 2 И 255.

ПО-ГОЛЕМИЯТ НОМЕР ЗА ВИСОЧИНА НА НОТАТА ИЗБИРА ПО-НИСКА НОТА.
ПО-ГОЛЕМИЯТ НОМЕР ЗА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ Е ПО-ДЪЛГА НОТА.

ОПЕРАТОР С Т А С К ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====

NOTE M N - - -
 M - НОТА; N - ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

C. ОПРЕДЕЛЯНЕ ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТТА И ВИСОЧИНАТА

255 МОЖЕ ДА СЕ СЧИТА ЗА ЦЯЛА НОТА, 128 ЗА ПОЛОВИНКА, 64 - ЗА ЧЕТВЪРТИНКА И Т.Н.

НОТА	ОКТАВА1	ОКТАВА2	ОКТАВА3	ОКТАВА4
ЛА (A)	243	124	62	31
ЛА# (A#)	234	117	58	29
СИ (E)	221	110	55	27
ДО (C)	209	104	52	26
ДО# (C#)	197	98	49	24
РЕ (D)	186	93	46	23
РЕ# (D#)	175	87	43	21
МИ (E)	166	83	41	20
ФА (F)	156	78	39	19
ФА# (F#)	147	73	36	18
СОЛ (G)	139	69	34	17
СОЛ# (G#)	131	65	32	16

D. ПОЛЕЗНИ МУЗИКАЛНИ ДУМИ

ЕТО И ЕДНА ДУМА, КОЯТО ЩЕ ГЕНЕРИРА ВСИЧКИ НОТИ И ЩЕ ГИ ЗАПОМНИ В НИЗА "НОТИ".

```
#> 56 STRING НОТИ
#> : ИЗЧИСЛЯВАНЕ.НОТИ
#> 24870
#> 48 0 DO
#> DUP 100 / I НОТИ РОКЕ
#> DUP 18 / -
#> DUP 1655 / -
#> LOOP DROP ;
```

НОТИТЕ ЗАПИСАНИ В НИЗА "НОТИ" СА НОМЕРИРАНИ ОТ 0 ДО 47. ДА ВЗЕМЕМ ДО (C) ОТ ПЪРВАТА ОКТАВА - ТОВА Е 3-ТАТА ПОРЕД НОТА (ЗАПОЧВАМЕ ОТ НУЛА).

```
#> 3 НОТИ РЕЕК
209
```

ДА ИЗСВИРИМ НОТАТА С ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ ПОЛОВИН НОТА.

#> З НОТИ РЕЕК 128 НОТЕ

ДА ДЕФИНИРАМЕ ОЩЕ ЕДНА ДУМА:

#> : НОТА НОТИ РЕЕК ;

#> З НОТА 128 НОТЕ

А ЕТО И ВСИЧКИ НОТИ ОТ ЧЕТИРИТЕ ОКТАВИ:

#> 48 О DO I НОТА 32 НОТЕ LOOP

ТОВА Е НАЧАЛОТО НА ПОПУЛЯРНА МЕЛОДИЯ:

#> : МЕЛОДИЯ

#> 12 НОТА 50 НОТЕ

#> 12 НОТА 50 НОТЕ

#> 14 НОТА 100 НОТЕ

#> 12 НОТА 100 НОТЕ

#> 17 НОТА 100 НОТЕ

#> 16 НОТА 200 НОТЕ ;

#> МЕЛОДИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ А
**СПИСЪК НА ДУМите ОТ БИБЛИОТЕКАТА ПО РЕДА НА ПОЯВЯВАНЕТО ИМ В
 Ръководството.**

СЛЕРАТОР	С Т А С К	ОБЯСНЕНИЯ
=====ПРЕДИ=====СЛЕД=====		
STACK	- - - - -	ДИСПЛЕЙ ИЛИ НЕ НА СТЕКА
	N - - - -	ИЗВЕЖДА ЧИСЛОТО N
LIST	- - - - -	ИЗВЕЖДА ДУМите ОТ БИБЛИОТЕКАТА
SWAP	M N - N M -	РАЗМЕСТВА ГОРНИТЕ 2 ЧИСЛА
DROP	N - - - -	МАХА ЧИСЛО ОТ СТЕКА
DUP	N - - N N -	ДУБЛИРА СТОИНОСТТА
OVER	M N - M N M	КОПИРА 2-РАТА СТОИНОСТ
PICK	.M N - ..M N -	КОПИРА N-ТАТА СТОИНОСТ
CHS	M - - N - -	CHANGE SIGN ПРОМЯНА НА ЗНАКА N = -M
ABS	N - - M - -	ABSOLUTE АБСОЛЮТНА СТОИНОСТ M= N
SGN	M - - N - -	SIGN ЗНАК НА ЧИСЛОТО N=-1,0,1
RND	- - - N - -	RANDOM СЛУЧАЙНО ЧИСЛО -32K ДО 32K
RNDS	- - - N - -	RANDOM BYTE СЛУЧАЙНО ЧИСЛО 0 ДО 255
MIN	M N - N - -	N=MIN(M,N) МИНИМУМ НА ДВЕ ЧИСЛА
MAX	M N - N - -	N=MAX(M,N) МАКСИМУМ НА ДВЕ ЧИСЛА
MOD	M N - N - -	ОСТАТЪК СЛЕД M/N
	M N - N - -	N=M/N

*	M N -	N - -	N=M*N
+	M N -	N - -	N=M+N
-	M N -	N - -	N=M-N
SIN	M - -	N - -	N=SIN(M)
	СКАЛАРЕН СИНУС (-128, 127)		
ABORT	- - -	- - -	РЕСТАРТИРА ГРАФОРТ
BELL	- - -	- - -	ИЗДАВА МЕЛОДИЧЕН ЗВУК
"	- - -	- - -	ОБГРАНДА ТЕКСТ В ПРОГРАМАТА
SPCE	- - -	- - -	SPACE ИЗВЕЖДА ПРАЗНО (КОД 160)
CR	- - -	- - -	CARRIAGE RET. ВРЪЩАНЕ НА КУРСОРА (КОД 141)
;	- - -	- - -	КРАИ НА ДЕФИНИЦИЯ НА ДУМА
:	- - -	- - -	НАЧАЛО НА ДЕФИНИЦИЯ НА ДУМА
FORGET	- - -	- - -	ИЗТРИВА БИБЛИОТЕКАТА ДО ДУМАТА СЛЕД FORGET
LOOP	- - -	- - -	DO...LOOP АКО Е < ОТ КРАИ -> ОБРАТНО
+LOOP	N - -	- - -	DO...+LOOP ИЗПОЛЗВА N КАТО НАРАСТВАНЕ
DO	M N -	- - -	DO... LOOP N - НАЧАЛО, M - КРАИ
I	- - -	N - -	ВРЪЩА СТОЙНОСТ НА ВЪТР.ЦИКЪЛ
J	- - -	N - -	СТОЙНОСТ НА ВЪНШЕН ЦИКЪЛ
K	- - -	N - -	ЗА ВТОРИ ВЪНШЕН ЦИКЪЛ
POP	- - -	- - -	МАХА ОТ ВЪЗВРАТНИЯ СТЕК

PULL - - - N - -
 ВЪЗВРАТЕН СТЕК -> СТЕК

PUSH N - - - - -
 СТЕК -> ВЪЗВРАТЕН СТЕК

<> N M - N - - N=0,1
 1, АКО ЧИСЛАТА НЕ СА РАВНИ

= N M - N - - N=0,1
 1, АКО СА РАВНИ

> N M - N - - N=0,1
 1, АКО N > M

< N M - N - - N=0,1
 1, АКО N < M

>= N M - N - - N=0,1
 1, АКО N >= M

<= N M - N - -
 1, АКО N <= M

OR M N - N - - N = M OR N
 ПОБИТОВО ИЛИ.

AND M N - N - - N = M AND N
 ПОБИТОВО И

IF N - - - - - IF...THEN
 IF...ELSE...THEN
 N#0 СЛЕД IF, N=0-THEN (ELSE)

THEN - - - - - IF...THEN
 КРАИ НА IF...THEN ФРАЗА

ELSE - - - - - IF..ELSE..THEN
 РАЗДЕЛЯ IF...THEN ФРАЗАТА

BEGIN - - - - -
 ВЪЗВРАТ ОТ REPEAT, UNTIL

UNTIL N - - - - - BEGIN...UNTIL
 ВРЪЩА КОГАТО N = 0

WHILE N - - - - -
 N#0 СЛЕД REPEAT, N#0 - WHILE

REPEAT - - - - -
 BEGIN ... WHILE ... REPEAT

CASE: N - - - - - CASE: THEN
 ИЗПЪЛНЯВА N-ТАТА ДУМА (GT 0)

GR - - - - - GRAPHICS
 ГРАФИЧЕН РЕЖИМ

TEXT	- - - - -	ТЕКСТОВ РЕЖИМ
PRGTOP	- - - A - -	PROGRAM TOP АДРЕС НА ВЪРХА НА БИБЛИОТ.
\$LIST	- - - - -	ИЗВЕЖДА ДУМИТЕ С АДРЕСИТЕ ИМ
EDIT	- - - - -	ВХОД В ТЕКСТОВИЯ РЕДАКТОР
READ	- - - - -	ЧЕТЕ И КОМПИЛИРА ФАЙЛ
MEMRD	A - - - - -	ЧЕТЕ И КОМПИЛИРА ОТ АДРЕС А
(- - - - -	НАЧАЛО НА КОМЕНТАР
VTAB	N - - - - -	VERT. TAB ПОЗИЦИОНИРА N-ТИ РЕД
HTAB	H - - - - -	HORIZ.TAB ПОЗИЦИОНИРА H-ТА КОЛОНА
WINDOW	L W T B - - -	LEFT WIDTH TOP BOTTOM ТЕКСТОВ ПРОЗОРЕЦ
PRINT	- - - - -	ИЗВЕЖДА СЛЕДВАЩИЯ ТЕКСТ
HOME	- - - - -	ИЗТРИВА ТЕКСТА В ПРОЗОРЕЦА
CLEAR	- - - - -	CLEAR TO THE END OF PAGE
CLEOL	- - - - -	CLEAR TO THE END OF LINE
ERASE	- - - - -	ИЗТРИВА ГРАФИЧНИТЕ ЕКРАНИ
POKEW	N A - - - -	POKE WORD ЗАПОМНЯ ЧИСЛОТО НА АДРЕС А
POKE	N A - - - -	POKE BYTE ЗАПОМНЯ БАЙТА НА АДРЕС А
PEEKW	A - - N - -	PEEK WORD ЧЕТЕ ЧИСЛО ОТ АДРЕС А

PEEK	A - - N - - PEEK BYTE ЧЕТЕ БАЙТ ОТ АДРЕС A
VARIABLE	- - - - - ДЕКЛАРИРА ПРОМЕНАЛИВА С ИМЕ ТОВА КОЕТО СЛЕДВА И ОПЦИОННО НАЧАЛНА СТОИНОСТ ПРЕДИ НЕЯ
->	N - - X X X ЗАПАЗВА N В ПРОМЕНАЛИВАТА СЛЕДВАЩА ->
STRING	- - - - - СЛЕДВА СЕ ОТ ИМЕТО НА НИЗА И СЕ ПРЕДХОДЖДА ОТ БРОЯ СИМВОЛИ
ASSIGN	A - - - - - СЛЕДВАЩИЯ ТЕКСТ НА АДРЕС A
READLN	A - - - - - READ LINE ЧЕТЕ ОТ КЛАВИАТ. НА АДРЕС A
WRITELN	A - - - - - WRITE LINE ПИШЕ ПО ЕКРАНА ОТ АДРЕС A
GETNUM	A - - N - - N=0, #0 СТРИНГА ОТ АДРЕС A В ЧИСЛО
VALID	- - - N - - N=0, #0 0, АКО НЕ Е ЧИСЛО СЛЕД GETNUM
PAD	- - - A - - A - АДРЕСА НА 120 БАЙТОВ БУФЕР
GETC	- - - N - - GET CHARACTER ЧЕТЕ СИМВОЛ ОТ КЛАВИАТУРАТА
GETKEY	- - - N - - GET KEY ЧЕТЕ СИМВОЛ БЕЗ ЧАКАНЕ
CLRKEY	- - - - - CLEAR KEY ИЗЧИСТВА ПРЕДИ СЕТKEY
PUTC	N - - - - - PUT CHARACTER ИЗВЕЖДА СИМВОЛ С КОД N
BASE	ПРОМЕНАЛИВА ЧИСЛОВА ОСНОВА ЗА СМЯТАНЕ
DECIMAL	10 -> BASE
BINARY	2 -> BASE
HEX	16 -> BASE
RUN	- - - - - ИЗПЪЛНЯВА НАИ-ГОРНАТА ДУМА

AUTORUN	N - - - - - N=0 : N#0 АКО N#0, АВТОМАТИЧЕН RUN .
SAVEPRG	- - - - - ЗАПАЗВА СИСТЕМАТА НА ДИСК
CLOSE	- - - - - ЗАТВАРЯ ВСИЧКИ ФАЙЛОВЕ
MOVMEM	A B N - - - МЕСТИ N БАЙТА ОТ АДРЕС A НА В
	- - - A - - A - АДРЕСА НА ДУМАТА СЛЕД '
CALL	A - - - - - ЗАРЕЖДА РЕГИСТРИТЕ ОТ AREG, XREG, YREG, PREG; ИЗПЪЛНЯВА ПРОГРАМАТА ОТ АДРЕС А; ЗАРЕЖ- ДА ОТНОВО AREG XREG YREG PREG
PREG	(ПРОМЕНАЛИВА)
AREG	(ПРОМЕНАЛИВА)
XREG	(ПРОМЕНАЛИВА)
YREG	(ПРОМЕНАЛИВА)
	- - - - - КОМПИЛИРА ЕДИНИЧЕН БАЙТ
BYE	- - - - - ИЗХОД КЪМ МОНИТОРА НА ПРАВЕЦ
PLOT	X Y - - - ИЗВЕЖДА ТОЧКАТА (X,Y)
FILL	X Y - - - ЗАПЪЛВА ПРАВОЪГЪЛНА ОБЛАСТ ОТ ПОСЛЕДНАТА МАРКИРАНА ТОЧКА ПО ДИАГОНАЛА ДО (X,Y)
LINE	X Y - - - ЧЕРТАЕ ЛИНИЯ ОТ ПОСЛЕДНАТА МАРКИРАНА ТОЧКА ДО (X,Y)
POSN	X Y - - - POSITION ПОЗИЦИОНИРА ДАДЕНА ТОЧКА БЕЗ ДА Я ОТБЕЛЯЗВА
COLOR	N - - - - - ЦВЯТ ЗА ЛИНИИ И СИМВОЛИ
UNPLCT	X Y - - - ИЗТРИВА ТОЧКАТА (X,Y)

UNLINE	X Y - - - ИЗТРИВА ЛИНИЯ ОТ ПОСЛЕДНАТА МАРКИРАНА ТОЧКА ДО (X, Y)
EMPTY	X Y - - - ИЗТРИВА ПРАВОЪГЪЛНА ОБЛАСТ ВЖ. FILL
INVERSE	- - - - - ДОПЪЛНИТЕЛЕН ЦВЯТ ЗА ГРАФИКИ И ТЕКСТОВЕ (И БЯЛО И ЧЕРНО)
NORMAL	- - - - - ВРЪЩА НОРМАЛНИ ЦВЕТОВЕ
ORMODE	- - - - - ПАЛИ ТОЧКИ НЕЗАВИСИМО ОТ ПРЕДИШНОТО ИМ СЪСТОЯНИЕ
EXMODE	- - - - - ПРОМЕНЯ СЪСТОЯНИЕТО НА ТОЧКИТЕ
GPEEK	X Y - N - - N=0 ! N#0 #0 - ЗАПАДЕНА ТОЧКА
CHRSIZE	N - - - - - CHARACTER SIZE ИЗБИРА РАЗМЕР НА СИМВОЛИТЕ ЗА PRINT, WRITELN, PUTC, BLKSIZE
CHRADR	A - - - - - CHAR ADDRESS ИЗБИРА СИМВОЛЕН НАБОР (АДРЕС А)
CHRSET	ПРОМЕНЛЯВА АДРЕС НА СТАНД.СИМВОЛЕН НАБОР
BLKSIZE	M N - - - - - BLOCK SIZE ИЗБИРА РАЗМЕР НА СИМВОЛНИЯ БЛОК: М-ДЪЛЖИНА, N-ВИСОЧИНА
PUTBLK	N - - - - - PUT BLOCK ИЗВЕЖДА СИМВОЛЕН БЛОК
UNBLK	- - - - - ИЗТРИВА СИМВОЛЕН БЛОК
OBJERASE	- - - - - В НАЧАЛОТО НА ТРИМЕРНИ ГРАФИЧНИ ПРОГРАМИ
OBJEST	N - - - - - ИЗБИРА ТРИМЕРЕН ОБЕКТ
AUTODRAW	N - - - - - N#0: DRAW СЛЕД ВСЯКА ГРАФИЧНА КОМАНДА
OBJADR	A - - - - - УКАЗВА АДРЕС НА ИЗБРАНИЯ ТРИМЕРЕН ОБЕКТ

XROT	N - - - - - ИЗБИРА N ЗА ВЪРТЕНЕ ПО ОСТА X
YROT	N - - - - - ИЗБИРА N ЗА ВЪРТЕНЕ ПО ОСТА Y
ZROT	N - - - - - ИЗБИРА N ЗА ВЪРТЕНЕ ПО ОСТА Z
SCALX	N - - - - - X-СКАЛА (ШИРОЧИНА) ЗА ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ
SCALY	N - - - - - Y-СКАЛА (ВИСОЧИНА) ЗА ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ
SCALE	N - - - - - ИЗБИРА X И Y СКАЛИ ЗА ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ
SCALZ	N - - - - - Z-СКАЛА (ПЕРСПЕКТИВА) ЗА ОБЕКТА
XPOS	N - - - - - X-ПОЗИЦИЯ ВЪРХУ ЕКРАНА ЗА ОБЕКТА
YPOS	N - - - - - Y-ПОЗИЦИЯ ВЪРХУ ЕКРАНА ЗА ОБЕКТА
XTRAN	N - - - - - ТРАНСЛИРА С Н ОБЕКТА ПО Х-ОСТА
YTRAN	N - - - - - ТРАНСЛИРА С Н ОБЕКТА ПО ОСТА Y
ZTRAN	N - - - - - ТРАНСЛИРА С Н ОБЕКТА ПО ОСТА Z
OBJCOLOR	N - - - - - ЦВЯТ ЗА ИЗБРАНИЯ ТРИМЕРЕН ОБЕКТ
DRAW	- - - - - ЧЕРТАЕ ИЗБРАНИТЕ ОБЕКТИ
UNDRAW	- - - - - ТРИЕ БЛОК И СПИРА АВТОМАТИЧНО ТРИЕНИЕ ОТ СЛЕДВАЩИЯ DRAW
OFF	- - - - - СЛЕДВАЩАТА DRAW-КОМАНДА ЩЕ ИЗТРИЕ ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ
SCREEN	N - - - - - N = [0!1] ИЗБОР НА ГРАФИЧЕН ЕКРАН (0,1)
SEQUENCE	N - - - - - N = [0!1] N=0: СПИРА СМЯНАТА НА ГРАФ. ЕКРАНИ

VOICE N - - - -
 ИЗБИРА ТЕМБЪР (ОТ -6 ДО 2)

NOTE M N - - - -
 M - НОТА; N - ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

ПРИЛОЖЕНИЕ В
СПИСЪК НА ДУМИТЕ ОТ БИБЛИОТЕКАТА ПО АЗБУЧЕН РЕД.

ОПЕРАТОР	С Т А С К	ОБЯСНЕНИЯ	СТР.
	=====	ПРЕДИ=====СЛЕД=====	
"	- - - - -		13
	ОБГРАЖДА ТЕКСТ В ПРОГРАМАТА		
\$LIST	- - - - -		31
	ИЗВЕЖДА ДУМИТЕ С АДРЕСИТЕ ИМ		
,	- - - A - -		51
	A - АДРЕСА НА ДУМАТА СЛЕД '		
(- - - - -		38
	НАЧАЛО НА КОМЕНТАР		
*	M N - N - -	N=M*N	11
+	M N - N - -	N=M+N	11
+LOOP	N - - - - -	DO...+LOOP	16
	ИЗПОЛЗВА N КАТО НАРАСТВАНЕ		
,	- - - - -		52
	КОМПИЛИРА ЕДИНИЧЕН БАЙТ		
-	M N - N - -	N=M-N	11
->	N - - X X X		42
	ЗАПАЗВА N В ПРОМЕНИЛИВАТА		
	СЛЕДВАЩА ->		
.	N - - - - -		8
	ИЗВЕЖДА ЧИСЛОТО N		
/	M N - N - -	N=M/N	11
:	- - - - -		14
	НАЧАЛО НА ДЕФИНИЦИЯ НА ДУМА		
:	- - - - -		14
	КРАИ НА ДЕФИНИЦИЯ НА ДУМА		
<	N M - N - -	N=0,1	19
	1, АКО N < M		
<=	N M - N - -		19
	1, АКО N <= M		
<>	N M - N - -	N=0,1	19
	1, АКО ЧИСЛАТА НЕ СА РАВНИ		
=	N M - N - -	N=0,1	19
	1, АКО СА РАВНИ		

>	N M - N - - N=0,1 1, AKO N > M	19
>=	N M - N - - N=0,1 1, AKO N >= M	19
ABORT	- - - - - РЕСТАРТИРА ГРАФОРТ	12
ABS	N - - M - - ABSOLUTE АБСОЛЮТНА СТОИНОСТ M=N!	11
AND	M N - N - - N = M AND N ПОБИТОВО И	20
AREG	(ПРОМЕНИЛВА)	52
ASSIGN	A - - - - - СЛЕДВАЩИЯ ТЕКСТ НА АДРЕС А	44
AUTODRAW	N - - - - - N#0: DRAW СЛЕД ВСЯКА ГРАФИЧНА КОМАНДА	71
AUTORUN	N - - - - - N=0 ! N#0 AKO N#0, АВТОМАТИЧЕН RUN	50
BASE	ПРОМЕНИЛВА ЧИСЛОВА ОСНОВА ЗА СМЯТАНЕ	49
BEGIN	- - - - - ВЪЗВРАТ ОТ REPEAT, UNTIL	25, 26
BELL	- - - - - ИЗДАВА МЕЛОДИЧЕН ЗВУК	29
BINARY	2 -> BASE	49
BLKSIZE	M N - - - - BLOCK SIZE ИЗБИРА РАЗМЕР НА СИМВОЛНИЯ БЛОК: М-ДЪЛЖИНА, N-ВИСОЧИНА	68
BYE	- - - - - ИЗХОД КЪМ МОНИТОРА НА ПРАВЕЦ	53
CALL	A - - - - - ЗАРЕЖДА РЕГИСТРИТЕ ОТ AREG, XREG, YREG, PREG; ИЗПЪЛНЯВА ПРОГРАМАТА ОТ АДРЕС А; ЗАРЕЖ- ДА ОТНОВО AREG XREG YREG PREG	52
CASE:	N - - - - - CASE: THEN ИЗПЪЛНЯВА N-ТАТА ДУМА (ОТ 0)	27
CHRADR	A - - - - - CHAR ADDRESS ИЗБИРА СИМВОЛЕН НАБОР (АДРЕС А)	63

CHRSET	ПРОМЕНИЛВА АДРЕС НА СТАНД. СИМВОЛЕН НАБОР	63
CHRSIZE	N - - - - - CHARACTER SIZE ИЗБИРА РАЗМЕР НА СИМВОЛИТЕ ЗА PRINT, WRITELN, PUTC, BLKSIZE	62
CHS	M - - N - - CHANGE SIGN ПРОМЯНА НА ЗНАКА N = -M	11
CLEOL	- - - - - CLEAR TO THE END OF LINE	39
CLEOP	- - - - - CLEAR TO THE END OF PAGE	39
CLOSE	- - - - - ЗАТВАРЯ ВСИЧКИ ФАЙЛОВЕ	51
CLRKEY	- - - - - CLEAR KEY ИЗЧИСТВА ПРЕДИ GETKEY	48
COLOR	N - - - - - ЦВЯТ ЗА ЛИНИИ И СИМВОЛИ	54
CR	- - - - - CARRIAGE RET. ВРЪЩАНЕ НА КУРСОРА (КОД 141)	13, 39
DECIMAL	10 -> BASE	49
DO	M N - - - - DO... LOOP N - НАЧАЛС, M - КРАИ	16
DRAW	- - - - - ЧЕРТАЕ ИЗБРАНИТЕ ОБЕКТИ	82
DROP	N - - - - - МАХА ЧИСЛО ОТ СТЕКА	9
DUP	N - - N N - ДУБЛИРА СТОИНОСТТА	9
EDIT	- - - - - ВХОД В ТЕКСТОВИЯ РЕДАКТОР	32
ELSE	- - - - - IF..ELSE..THEN РАЗДЕЛЯ IF...THEN ФРАЗАТА	22
EMPTY	X Y - - - ИЗТРИВА ПРАВОЪГЪЛНА ОБЛАСТ ВЖ. FILL	55
ERASE	- - - - - ИЗТРИВА ГРАФИЧНИТЕ ЕКРАНИ	39
EXMODE	- - - - - ПРОМЕНЯ СЪСТОЯНИЕТО НА ТОЧКИТЕ	57, 69

FILL	X Y - - -	53
	ЗАПЪЛВА ПРАВОЪГЪЛНА ОБЛАСТ ОТ ПОСЛЕДНАТА МАРКИРАНА ТОЧКА ПО ДИАГОНАЛА ДО (X,Y)	
FORGET	- - - - -	15
	ИЗТРИВА БИБЛИОТЕКАТА ДО ДУМАТА СЛЕД FORGET.	
GETC	- - - N - -	48
	GET CHARACTER ЧЕТЕ СИМВОЛ ОТ КЛАВИАТУРАТА	
GETKEY	- - - N - -	48
	GET KEY ЧЕТЕ СИМВОЛ БЕЗ ЧАКАНЕ	
GETNUM	A - - N - -	45
	N=0, #0 СТРИНГА ОТ АДРЕС А В ЧИСЛО	
GREEK	X Y - N - -	57
	N=0 ! N#0 #0 - ЗАПАЛЕНА ТОЧКА	
GR	- - - - -	30
	GRAPHICS ГРАФИЧЕН РЕЖИМ	
HEX	16 -> BASE	49
HOME	- - - - -	39
	ИЗТРИВА ТЕКСТА В ПРОЗОРЕЦА	
HTAB	M - - - - -	39
	HORIZ.TAB ПОЗИЦИОНИРА M-ТА КОЛОНА	
I	- - - N - -	16
	ВРЪЩА СТОЙНОСТ НА ВЪТР.ЦИКЪЛ	
IF	N - - - - -	21
	IF...THEN IF...ELSE...THEN N#0 СЛЕД IF, N=0-THEN (ELSE)	
INVERSE	- - - - -	56
	ДОПЪЛНИТЕЛЕН ЦВЯТ ЗА ГРАФИКИ И ТЕКСТОВЕ (И БЯЛО И ЧЕРНО)	
J	- - - N - -	16
	СТОЙНОСТ НА ВЪНШЕН ЦИКЪЛ	
K	- - - .N - -	16
	ЗА ВТОРИ ВЪНШЕН ЦИКЪЛ	
LINE	X Y - - -	53
	ЧЕРТАЕ ЛИНИЯ ОТ ПОСЛЕДНАТА МАРКИРАНА ТОЧКА ДО (X,Y)	
LIST	- - - - -	7
	ИЗВЕЖДА ДУМИТЕ ОТ БИБЛИОТЕКАТА	

LOOP	- - - - - DO...LOOP АКО Е < ОТ КРАИ -> ОБРАТНО	16
MAX	M N - N - - N=MAX(M,N) МАКСИМУМ НА ДВЕ ЧИСЛА	11
MEMRD	A - - - - ЧЕТЕ И КОМПИЛИРА ОТ АДРЕС А	38
MIN	M N - N - - N=MIN(M,N) МИНИМУМ НА ДВЕ ЧИСЛА	11
MOD	M N - .N - - ОСТАТЪК СЛЕД M/N	11
MOVMEM	A B N - - - МЕСТИ Н БАЙТА ОТ АДРЕС А НА В	51
NORMAL	- - - - - ВРЪЩА НОРМАЛНИ ЦВЕТОВЕ	56
NOTE	M N - - - M - НОТА; N - ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ	85
OBJADR	A - - - - - УКАЗВА АДРЕС НА ИЗБРАНИЯ ТРИМЕРЕН ОБЕКТ	71
OBJCOLOR	N - - - - - ЦВЯТ ЗА ИЗБРАНИЯ ТРИМЕРЕН ОБЕКТ	76
OBJECT	N - - - - - ИЗБИРА ТРИМЕРЕН ОБЕКТ	71
OBJERASE	- - - - - В НАЧАЛОТО НА ТРИМЕРНИ ГРАФИЧНИ ПРОГРАМИ	71
OFF	- - - - - СЛЕДВАЩАТА DRAW-КОМАНДА ЩЕ ИЗТРИЕ ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ	82
OR	M N - N - - N = M OR N ПОБИТОВО ИЛИ	20
ORMODE	- - - - - ПАЛИ ТОЧКИ НЕЗАВИСИМО ОТ ПРЕДИШНОТО ИМ СЪСТОЯНИЕ	57
OVER	M N - M N M КОПИРА 2-РАТА СТОИНОСТ	9
PAD	- - - A - - A - АДРЕСА НА 120 БАЙТОВ БУФЕР	46
PEEK	A - - N - - PEEK BYTE ЧЕТЕ БАЙТ ОТ АДРЕС А	41

PEEKW	A - - N - - PEEK WORD ЧЕТЕ ЧИСЛО ОТ АДРЕС А	41
PICK	. . M N - . . M N - КОПИРА N-ТАТА СТОИНОСТ	9
PLOT	X Y - - - ИЗВЕЖДА ТОЧКАТА (X,Y)	53
POKE	N A - - - POKE BYTE ЗАПОМНЯ БАЙТА НА АДРЕС А	41
POKEW	N A - - - POKE WORD ЗАПОМНЯ ЧИСЛОТО НА АДРЕС А	41
POP	- - - - - МАХА ОТ ВЪЗВРАТНИЯ СТЕК	18
POSN	X Y - - - POSITION ПОЗИЦИОНира дадена точка без да я отбелоязва	53
PREG	(ПРСМЕНЛИВА)	52
PRGTOP	- - - A - - PROGRAM TOP АДРЕС НА ВЪРХА НА БИБЛИОТ.	31
PRINT	- - - - - ИЗВЕЖДА СЛЕДВАЩИЯ ТЕКСТ	13, 39
PULL	- - - N - - ВЪЗВРАТЕН СТЕК -> СТЕК	18
PUSH	N - - - - - СТЕК -> ВЪЗВРАТЕН СТЕК	18
PUTBLK	N - - - - - PUT BLOCK ИЗВЕЖДА СИМВОЛЕН БЛОК	68
PUTC	N - - - - - PUT CHARACTER ИЗВЕЖДА СИМВОЛ С КОД N	48
READ	- - - - - ЧЕТЕ И КОМПИЛИРА ФАИЛ	38
READLN	A - - - - - READ LINE ЧЕТЕ ОТ КЛАВИАТ. НА АДРЕС А	44
REPEAT	- - - - - BEGIN ... WHILE ... REPEAT	26
RND	- - - N - - RANDOM СЛУЧАЙНО ЧИСЛО -32K до 32K	11
RNDB	- - - N - - RANDOM BYTE СЛУЧАЙНО ЧИСЛО 0 до 255	11

RUN	- - - - -	50
	ИЗПЪЛНЯВА НАИ-ГОРНАТА ДЪМА	
SAVEPRG	- - - - -	50
	ЗАПАЗВА СИСТЕМАТА НА ДИСК	
SCALE	N - - - - - ИЗЕИРА X И Y СКАЛИ ЗА ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ	73
SCALX	N - - - - - X-СКАЛА (ШИРОЧИНА) ЗА ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ	73
SCALY	N - - - - - Y-СКАЛА (ВИСОЧИНА) ЗА ИЗБРАНИЯ ОБЕКТ	73
SCALZ	N - - - - - Z-СКАЛА (ПЕРСПЕКТИВА) ЗА ОБЕКТА	74
SCREEN	N - - - - - N = [0!1] ИЗБОР НА ГРАФИЧЕН ЕКРАН (0, 1)	82
SEQUENCE	N - - - - - N = [0!1] N=0: СПИРА СМЯННАТА НА ГРАФ. ЕКРАНИ	82
SGN	M - - N - - SIGN ЗНАК НА ЧИСЛОТО N=-1,0,1	11
SIN	M - - N - - N=SIN(M) СКАЛАРЕН СИНУС (-128,127)	11
SPACE	- - - - - SPACE ИЗВЕЖДА ПРАЗНО (КОД 160)	13,39
STACK	- - - - -	7
	ДИСПЛЕЙ ИЛИ НЕ НА СТЕКА	
STRING	- - - - -	43
	СЛЕДВА СЕ ОТ ИМЕТО НА НИЗА И СЕ ПРЕДХОДДА ОТ БРОЯ СИМВОЛИ	
SWAP	M N - N M - РАЗМЕСТВА ГОРНИТЕ 2 ЧИСЛА	9
TEXT	- - - - -	30
	ТЕКСТОВ РЕЖИМ	
THEN	- - - - - IF...THEN КРАИ НА IF...THEN ФРАЗА	21,22,27
UNBLK	- - - - -	68
	ИЗТРИВА СИМВОЛЕН БЛОК	
UNDRAW	- - - - -	82
	ТРИЕ БЛОК И СПИРА АВТОМАТИЧНО ТРИЕНЕ ОТ СЛЕДВАЩИЯ DRAW	

UNLINE	X Y - - - ИЗТРИВА ЛИНИЯ ОТ ПОСЛЕДНАТА МАРКИРАНА ТОЧКА ДО (X,Y)	55
UNPLOT	X Y - - - ИЗТРИВА ТОЧКАТА (X,Y)	55
UNTIL	N - - - - BEGIN...UNTIL ВРЪЩА КОГАТО N = 0	25
VALID	- - - N - - N=0,#0 0, АКО НЕ Е ЧИСЛО СЛЕД GETNUM	45
VARIABLE	- - - - - ДЕКЛАРИРА ПРОМЕНАЛИВА С ИМЕ ТОВА КОЕТО СЛЕДВА И ОПЦИОННО НАЧАЛНА СТОЙНОСТ ПРЕДИ НЕЯ	42
VOICE	N - - - - ИЗБИРА ТЕМБЪР (ОТ -6 ДО 2)	85
VTAB	N - - - - VERT. TAB ПОЗИЦИОНИРА N-ТИ РЕД	39
WHILE	N - - - - N=0 СЛЕД REPEAT, N#0 - WHILE	26
WINDOW	L W T B - - - LEFT WIDTH TOP BOTTOM ТЕКСТОВ ПРОЗОРЕЦ	39
WRITELN	A - - - - - WRITE LINE ПИШЕ ПО ЕКРАНА ОТ АДРЕС А	44
XPOS	N - - - - . X-ПОЗИЦИЯ ВЪРХУ ЕКРАНА ЗА ОБЕКТА	74
XREG	(ПРОМЕНАЛИВА)	52
XROT	N - - - - - ИЗБИРА N ЗА ВЪРТЕНЕ ПО ОСТА X	72
XTRAN	N - - - - - ТРАНСЛИРА С N ОБЕКТА ПО Х-ОСТА	75
YPOS	N - - - - - Y-ПОЗИЦИЯ ВЪРХУ ЕКРАНА ЗА ОБЕКТА	74
YREG	(ПРОМЕНАЛИВА)	52
YROT	N - - - - - ИЗБИРА N ЗА ВЪРТЕНЕ ПО ОСТА Y	72
YTRAN	N - - - - - ТРАНСЛИРА С N ОБЕКТА ПО ОСТА Y	75
ZROT	N - - - - - ИЗБИРА N ЗА ВЪРТЕНЕ ПО ОСТА Z	72

ZTRAN

N - - - - - ТРАНСЛИРА
С Н ОБЕКТА ПО ОСТА З

75

ПРИЛОЖЕНИЕ С
СПРАВОЧНИК НА ДИСКЕТИТЕ.

Т ДЪЛ. ИМЕ	ИЗТРИВАНЕ
В 036 ГРАФОРТ	НЕ
В 011 ГРЕДАКТОР1	ДА (64К)
В 011 ГРЕДАКТОР2	ДА (48К)
Т 021 С.РЕДАКТОР	НЕ
Т 024 Ч.РЕДАКТОР	НЕ
Т 023 ОГЛЕД	НЕ
Т 015 ПРОФИЛ	НЕ
Т 004 КОСТЕНУРКА	НЕ
Т 013 КОМП.МУЗ	НЕ
Т 003 ИЗП.МУЗ	НЕ
Т 003 ЗВУЦИ	ДА
Т 004 СТРИНГ.ДУМИ	НЕ
A 002 А ***** СИМВОЛНИ НАБОРИ **	
В 005 CHR.SYS	ДА
В 005 CHR.CYR	ДА
В 005 CHR.CYS	НЕ
В 005 CHR.ELANT	ДА
В 005 CHR.OSLANT	ДА
В 005 CHR.3SLANT	ДА
В 005 CHR.STOP	ДА
В 005 CHR.CSTOP	ДА
В 005 CHR.SSTOP	ДА
В 005 CHR.BYTE	ДА
В 005 CHR.CBYTE	ДА
В 005 CHR.SBYTE	ДА
В 005 CHR.GOTHIC	ДА
В 005 CHR.ERG	ДА
A 002 А *** ИНФОРМАЦИОННИ ФАЙЛОВЕ **	
Т 012 ПОМОЩ	НЕ
Т 020 ЧИСЛА	НЕ
Т 017 ПРЕХОДИ	НЕ
Т 008 ВХОД/ИЗХОД	НЕ
Т 011 ТЕКСТ	НЕ
Т 007 ГРАФИКИ	НЕ
Т 008 ГРАФИКИ.2	НЕ
Т 006 ГРАФИКИ.С	НЕ
Т 015 ГРАФИКИ.3	НЕ
Т 008 ОБЩИ	НЕ
A 002 А ***** ДРУГИ ФАЙЛОВЕ *****	

Т ДЪЛ.	ИМЕ	ИЗТРИВАНЕ
--------	-----	-----------

В 036	ГРАФОРТ	НЕ
В 011	ГРЕДАКТОР1	ДА (64K)
В 011	ГРЕДАКТОР2	ДА (48K)
Т 021	С.РЕДАКТОР	НЕ
Т 024	Ф.РЕДАКТОР	НЕ
Т 023	СГЛЕД	НЕ
Т 015	ПРОФИЛ	НЕ
Т 004	КОСТЕНЗРКА	НЕ
Т 013	КОМП.МУЗ	НЕ
Т 003	ИЗП.МУЗ	НЕ
Т 008	ЗВУЦИ	ДА
Т 004	СТРИНГ.ДУМИ	НЕ
А 002	А ***** СИМВОЛНИ НАБОРИ **	
В 005	CHR.SYS	ДА
В 005	CHR.CYR	ДА
В 005	CHR.CYS	НЕ
В 005	CHR.SLANT	ДА
В 005	CHR.CSLANT	ДА
В 005	CHR.SSLANT	ДА
В 005	CHR.STOP	ДА
В 005	CHR.CSTOP	ДА
В 005	CHR.SSTOP	ДА
В 005	CHR.BYTE	ДА
В 005	CHR.CBYTE	ДА
В 005	CHR.SBYTE	ДА
В 005	CHR.GOTHIC	ДА
В 005	CHR.SPS	ДА
В 005	CHR.MAXWELL	ДА
В 005	CHR.STUFF	ДА
А 002	А *** ГРАФОРТ ДЕМОНСТРАЦИИ **	
Т 002	ВЪПРОС	ДА
Т 018	НАЧАЛО	ДА
Т 008	МЕНЮ	ДА
Т 008	ГРАФИКА1	ДА
Т 010	ГРАФИКА2	ДА
Т 017	ГРАФИКАЗ	ДА
Т 012	ТЕКСТ.ДЕМО	ДА
Т 018	ФОРТ.ОПИСАНИЕ	ДА
Т 011	ПРИЛЕП	ДА
Т 011	ПИАНО	ДА
Т 003	ПЕСЕН1.ДЕМО	ДА
Т 009	ПОЛЕТ.ДЕМО	ДА
Т 004	ЧАСОВНИК	ДА
Т 003	ЕЛГАРИЯ.ДЕМО	ДА
Т 010	ЗВУЦИ.ДЕМО	ДА
А 002	А ***** ОБЕИНИ ФИГУРИ ***	
В 002	ТЕТРАЕДЪР	ДА
В 002	ХYZ	ДА
В 002	БАТ	ДА
В 002	КУБ	ДА
В 002	КЪЩА	ДА
В 010	ЕСКАЛ	ДА
В 012	ЕСКАЛ1	ДА

Т 003 БОКАЛ2	ДА
В 002 СПЪТНИК	ДА
В 003 СОВАЛКА	ДА
В 002 К	ДА
А 002 А ***** ДРУГИ ФАЙЛОВЕ ****	
Т 006 ПОЛЕТ	ДА
Т 004 ПЕСЕН1	ДА
В 002 ПЕСЕН1.И	ДА
Т 003 БЪЛГАРИЯ	ДА
В 002 БЪЛГАРИЯ.И	ДА